

Cod ECLI ECLI:RO:CACRV:2023:084.#####

Dosar nr. #####/63/2018

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL #####

SECȚIA I CIVILĂ

DECIZIE Nr. ###/2023

Ședința publică de la 30 Mai 2023

Completul compus din:

PREȘEDINTE #####

Judecător #####

Judecător #####

Grefier #####

Ministerul ##### – Direcția Națională Anticorupție, Serviciul Teritorial #####, reprezentat de procuror #####

Pe rol, pronunțarea asupra dezbaterilor ce au avut loc în ședința publică din data de 11.05.2023, privind judecarea apelurilor declarate de apelantul-reclamant #####, cu domiciliul procesual ales pentru comunicarea actelor de procedură la sediul S.C.A. ##### și Asociații, cu sediul în #####, str. #####, județul ##### și de apelanții-pârâți ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A PENITENCIARELOR, cu sediul în București, #####, sector 2 și cu adresa pentru comunicarea actelor de procedură în București, ##### Floreasca, nr. 39, sector 1, PENITENCIARUL #####, cu sediul în #####, MINISTERUL AFACERILOR INTERNE, IPJ #####-CENTRUL DE REȚINERE ȘI AREST PREVENTIV, cu sediul în #####, PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALȚA DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE- STRUCTURA DNA- SERVICIUL TERITORIAL #####, cu sediul în #####, împotriva sentinței civile nr. ### de la 11 ##### 2022, pronunțată de Tribunalul #####, Secția I Civilă, în dosarul nr. #####/63/2018, în contradictoriu cu intimatul STATUL PRIN MINISTERUL FINANTELOR, cu sediul în București, Bd-ul Libertății, nr. 16, sector 5, PRIN DIRECȚIA GENERALĂ REGIONALĂ A FINANTELOR PUBLICE #####, cu sediul în #####, având ca obiect reparare prejudiciu erori judiciare.

La apelul nominal, au lipsit părțile.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care,

Dezbaterile și concluziile părților în cauza de față au fost consemnate în încheierea din data de 11.05.2023, care face parte integrantă din prezenta decizie și când instanța pentru a delibera, a amânat pronunțarea cauzei inițial la data de 25.05.2023, ulterior la data de 30.05.2023.

În urma deliberării, s-a pronunțat următoarea soluție:

CURTEA

Asupra apelurilor civile de față;

Prin acțiunea formulată la data de 21 septembrie 2018, reclamantul #####, în temeiul dispozițiilor art. 94 și următoarele din Legea 303/2004, art. 538-541 Cpp, conform Ordinului nr. 433/2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, decizia pilot de ##### în cauza ##### și alții c. ##### (aplicațiile nr. 61467/12, 39516/13, 48213/13 și 68191/13), a chemat în judecată pârâții Statul PRIN MINISTERUL FINANTELOR, Ministrul Afacerilor Interne, I.P.J. #####- Centrul de Reținere și Arest Preventiv, Administrația Națională a Penitenciarului #####, solicitând ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună repararea pagubei produse reclamantului prin eroarea judiciară descrisă, paguba suferită fiind în cuantum de 1.000.000 lei daune morale și 20.000 lei daune materiale reprezentate de drepturi bănești care i-au fost neacordate pe timpul încarcerării și a măsurilor restrictive de libertate suferite și a deplasărilor de la domiciliu la instanța de judecată (##### și retur, 500 km), în număr de minim 45 (conform portalului).

Pârâta Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice ##### a formulat întâmpinare, prin care a invocat

excepția inadmisibilității acțiunii în raport de Decizia ICCJ nr.15/18.09.2017, pronunțată în dosarul nr.###/1/2017. În consecință, ținând cont de faptul că prejudiciul suferit de către reclamant nu a fost cauzat printr-o fapta proprie, directă, a Statului ##### reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, iar acesta nu poate fi ținut răspunzător nici în calitate de comitent, a susținut ca aceasta răspundere nu poate fi angajată decât în raport cu persoana juridică ce a cauzat nemijlocit prejudiciul.

Pârâțul I.P.J. ##### a formulat întâmpinare la acțiunea promovată de reclamantul #####, pe care o consideră neîntemeiată față de situația de fapt și de drept, solicitând să fie respinsă.

A invocat excepția lipsei calității procesuale pasive a Inspectoratului de Poliție #####, deoarece, prin raportare la obiectul cererii de chemare în judecată - repararea pagubei materiale și morale produse reclamantului prin presupusa eroare judiciară, pârâțul IPJ ##### nu are calitate procesuală pasivă, întrucât reclamantul a fost încarcerat în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă al I.P.J. ##### în baza încheierii pronunțate de instanță, în conformitate cu dispozițiile legale.

În concluzie, a solicitat admiterea excepției lipsei calitatii procesuale pasive a pârâtului și pe cale de consecință, scoaterea I.P.J.##### din cauză.

Pârâțul Penitenciarul ##### a formulat întâmpinare, prin care a invocat, pe cale de excepție, netimbrarea cererii de chemare în judecată, în condițiile în care cererea reclamantului nu se încadrează în nicio prevedere legală pentru a beneficia de scutire de taxa judiciară de timbru, iar pe fond, a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată.

Pârâta Administrația Națională a Penitenciarelor a formulat întâmpinare, prin care a invocat, pe cale de excepție, netimbrarea cererii de chemare în judecată, în condițiile în care nu este aplicabil art. 19 din Codul de procedură penală și nici art. 29 alin. 1 lit. j) din OUG nr. 80/2013, precum și excepția inadmisibilității acțiunii, cu privire la capătul de cerere pentru care a fost chemată în judecată, acțiunea de față vizează pretinse încălcări ale drepturilor reclamantului pe timpul executării pedepsei cu închisoarea în Penitenciarul #####.

A invocat și excepția de fond și absolută a lipsei calității procesuale pasive a Administrației Naționale a Penitenciarelor în litigiul dedus judecătii, deoarece aceasta nu are calitatea de titular al obligației ce formează conținutul raportului juridic, iar pe fond, a solicitat respingerea acțiunii.

La data de 07 noiembrie 2018, pârâțul IPJ ##### a depus o completare la întâmpinare, prin care a invocat excepția netimbrării cererii de chemare în judecată.

La data de 11 ianuarie 2019, reclamantul ##### a formulat cerere de completare a cererii de chemare în judecată, solicitând să se constate caracterul abuziv al măsurilor preventive private și restrictive de libertate dispuse împotriva sa în cadrul dosarului penal nr. ###/P/2015 al DNA și al dosarului penal nr. #####/63/2015 al Tribunalului #####.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 96, 991 din Legea 303/2004, art. 3 Protocol 7 #####, art. 5 #####, art. 23 Constituția României, precum și pe celelalte dispoziții legale invocate în cuprinsul cererii introductive.

La data de 30 ianuarie 2019, pârâțul Penitenciarul ##### a depus note scrise, prin intermediul cărora a invocă excepția inadmisibilității cererii de chemare în judecată a Penitenciarului ##### pentru capătul de cerere privind repararea pagubei produse reclamantului prin eroarea judiciară, susținând în esență că penitenciarul doar pune în executare un mandat de arestare preventivă, nefăcând parte din etapa de cercetare și judecare a cauzei ce a privit pe reclamant.

La data de 18 februarie 2019, pârâțul Penitenciarul ##### a depus completare la întâmpinare, prin intermediul căreia a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive a Penitenciarului ##### în cauza dedusă judecătii pentru capătul de cerere privind caracterul abuziv al măsurilor private și restrictive de libertate dispuse împotriva reclamantului, excepție de fond, preemtorie și absolută.

Raportat la completarea formulată de către reclamant în temeiul art. 204 Cod procedura civilă, a considerat că penitenciarul nu are calitate procesual pasivă, deoarece doar a pus în executare un mandat de arestare preventivă, nefăcând parte din etapele privind urmărirea penală, camera preliminară și de judecată a cauzei ce a privit pe reclamant.

A invocat, în sprijinul excepției invocate, Decizia ÎCCJ nr. 15/18.09.2017 din dosarul nr. ###/1/2017, ÎCCJ - Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara stabilind că: „în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art 539 alin. (2) din Codul de procedură penală, caracterul nelegal al măsurilor preventive private de libertate trebuie să fie constatat explicit prin actele jurisdicționale prevăzute în cuprinsul acestuia.

La data de 06 mai 2019, reprezentantul Ministerului ##### a depus la dosar concluzii scrise la acțiunea reclamantului, invocând următoarele excepții cu privire la aceasta acțiune: Excepția inadmisibilității acțiunii întemeiate pe dispozițiile art.538 C.p.p., apereciind că în speța dedusă judecătii nu sunt întrunite condițiile

legale obligatorii prevăzute de norma amintită, respectiv preexistența unei hotărâri de condamnare.

Excepția inadmisibilității acțiunii de constatare a caracterului abuziv al măsurii preventive întemeiate pe dispozițiile art.539 alin.2 c.pr.pen.

Excepția lipsei calității procesuale pasive a Administrației Naționale a Penitenciarelor și a M.A.I. - Centrul de reținere:

În cazul A.N.P. - acesta nu are calitate procesuală pasivă în cazul acțiunii prevăzute de art. 539 C.p.p. deoarece, conform art.10 alin.3 din HG ar. ##### privind organizarea, funcționarea și atribuțiile A.N.P., Penitenciarul ##### este o entitate cu personalitate juridică proprie, iar acțiunea reclamantului decurge din raportul juridic cu Penitenciarul ##### și, drept urmare, acesta răspunde pentru faptele sale, neexistând un raport juridic litigios care să atragă răspunderea civilă delictuală a A.N.P.;

În cazul M.A.I. - I.P.J. ##### - Centrul de Reținere și Arest Preventiv - nu are personalitate juridică proprie, el funcționând în subordinea nemijlocită și directă a Inspectoratului de Poliție #####, așa cum reiesed din Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arest.

La aceeași dată, reclamantul ##### a depus note scrise prin care a invocat neconstituționalitatea dispozițiilor art.539 alin.2 Cod procedură penală.

Prin încheierea de ședință de la aceeași dată, instanța a respins excepția netimbrării acțiunii invocată de pârâții Penitenciarul #####, Administrația Națională a Penitenciarelor și IPJ #####, pentru considerentele expuse cu acel prilej.

Prin încheierea din data de 05 iulie 2019, astfel cum a fost îndreptată prin încheierea din 21 octombrie 2019, instanța a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale și a dispus sesizarea Curții Constituționale în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.539 alin.2 Cod procedură penală în raport cu prevederile art.16,20,21 și 23 din Constituția României.

La data de 10 septembrie 2019, urmare a solicitării instanței, reclamantul și-a precizat cererea de chemare în judecată în sensul următor:

1 - Reclamantul a înțeles să se judece cu Statul #####, prin Ministerul Finanțelor, în temeiul dispozițiilor art. 539 Cpp, art. art. 96, 991 din Legea 303/2004, art. 3 Protocol 7 #####., art. 5 #####, art. 23 Constituția României, solicitând instanței să constate caracterul abuziv al măsurilor preventive private și restrictive de libertate dispuse împotriva acestuia, în cadrul dosarului penal nr. ###/P/2015 al DNA și al dosarului penal nr. #####/63/2015 al Tribunalului #####.

2 - Reclamantul a înțeles să se judece cu Statul #####, prin Ministerul Finanțelor în temeiul dispozițiilor art. 539 Cpp, art. art. 96, 991 din Legea 303/2004, art. 3 Protocol 7 #####, art. 5 #####, art. 23 Constituția României solicitând instanței să dispună repararea pagubei morale suferite de acesta prin luarea măsurilor privative în mod nelegal și să oblige pârâta la plata sumei de 520.000 lei reprezentând daunele materiale în cuantum de 20.000 lei și 500.000 lei reprezentând daune morale.

3- Reclamantul a înțeles să se judece cu Ministerul Afacerilor Interne, I.P.J. #####- Centrul de Reținere și Arest Preventiv, în temeiul dispozițiilor art. 3 #####, art. 2528 Cc, Ordinul #####, art. 5 alin. 1 din Legea ##### pentru condițiile inumane în care a fost arestat preventiv și s-a aflat în custodia pârâtei până la momentul transferării către Penitenciarul de ##### solicitând instanței să oblige pârâta la plata sumei de 5.000 lei drept contravaloarea daunelor morale pe durata arestului în custodia pârâtei.

Petitul 4 - Reclamantul a înțeles să se judece cu Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### (#####), în temeiul dispozițiilor art. 3 ##### , art. 2528 Cc, Ordinul #####, art. 5 alin. 1 din Legea 254/2013, pentru condițiile inumane în care a fost arestat și s-a aflat în custodia pârâtei până la momentul înlocuirii acestei măsuri, solicitând instanței să oblige pârâta la plata sumei de 10.000 lei drept contravaloarea daunelor morale pe durata arestului în custodia pârâtei.

La data de 16 septembrie 2019, pârâta Administrația Națională a Penitenciarelor a formulat întâmpinare la cererea precizatoare prin care reclamantul precizează motivele chemării în judecată a Administrației Naționale a Penitenciarelor (petitul nr. 4).

A solicitat admiterea excepțiilor invocate prin întâmpinarea nr. 58160/DJ/23.10.2018.

La data de 27 septembrie 2019, reclamantul a depus precizare prin care a arătat că la petitele 3 și 4 înțelege să se judece și cu Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice, acesta din urmă având poziția de garant al respectării drepturilor cetățenilor.

La data de 14 octombrie 2019, pârâatul Penitenciarul ##### a formulat cerere de chemare în garanție a Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice ##### - Administrația Județeană a Finanțelor Publice #####, solicitând ca, în cazul în care se va admite cererea de chemare în judecată precizată formulată de reclamantul #####, petitul 4 din note de ședință din data de 23 09.2019, prin aceeași hotărâre să se dispună obligarea chematului în garanție la alocarea și virarea fondurilor necesare achitării sumelor stabilite prin hotărârea instanței.

La data de 14 octombrie 2019, pârâatul Penitenciarul ##### a depus note de ședință cu caracter de întâmpinare la cererea precizatoare depusă de reclamant, prin care a solicitat respingerea acțiunii.

La data de 31 ianuarie 2022, reclamantul ##### a formulat cerere de completare a cererii de chemare în judecată, în sensul că înțelege să solicite majorarea cuantumului daunelor morale a căror reparare a solicitat-o prin cererea de chemare în judecată la suma de 1.000.000 lei, susținând că este necesară și suficientă pentru acoperirea prejudiciului ce i-a fost cauzat prin eroarea judiciară ce a făcut obiectul dosarului de urmărire penală nr. ###/P/2015 al DNA ##### și #####/63/2015 al Tribunalului #####.

La data de 06 aprilie 2022, pârâta Administrația Națională a Penitenciarelor a formulat întâmpinare la cererea de completare, prin care reclamantul solicită majorarea cuantumului daunelor morale la suma de 1.000.000 lei și obligarea Statului ##### prin Ministerul Finanțelor Publice la plata acestora.

La data de 18 mai 2022, pârâta DGFP #####, pentru Statul #####, a depus întâmpinare la cererea de chemare în garanție, solicitând respingerea cererii de chemare în garanție formulată de Penitenciarul ##### împotriva Statului ##### prin Ministerului Finanțelor, ca fiind tardiv formulată.

La data de 21.10.2019, Penitenciarul ##### a formulat cerere de chemare în garanție a paratului Statul #####, prin Ministerul Finanțelor Publice, comunicata pârâtului Statul ##### în ședința publică din data de 09.05.2022, prin care a solicitat instanței să dispună admiterea cererii de chemare în garanție a Statului ##### prin Ministerului Finanțelor Publice, cu obligarea chematului în garanție la alocarea și virarea fondurilor necesare achitării sumelor stabilite prin hotărârea instanței.

A invocat excepția tardivității cererii de chemare în garanție formulată de Penitenciarul #####, având în vedere că, prin cererea de chemare în garanție formulată în prezenta cauză, Penitenciarul ##### a solicitat instanței să dispună admiterea cererii de chemare în garanție a Statului ##### prin Ministerului Finanțelor Publice, cu obligarea chematului în garanție la plata sumelor stabilite prin hotărârea instanței.

În ședința din 20 iunie 2022, instanța a respins ca tardivă cererea de chemare în garanție formulată de Penitenciarul ##### împotriva pârâtului Statul ##### prin Ministerul Finanțelor.

Prin sentința civilă nr. ###/11.07.2022, Tribunalul ##### a respins excepțiile invocate de pârâți, ca neîntemeiate.

A respins acțiunea, astfel cum a fost precizată, formulată de reclamantul #####, în contradictoriu cu pârâatul Statul #####, prin Ministerul Finanțelor, ca neîntemeiată.

A fost admisă acțiunea, astfel cum a fost precizată, formulată de reclamantul #####, în contradictoriu cu pârâții Ministerul Afacerilor Interne, IPJ #####-Centrul de Reținer și Arest Preventiv, Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### (#####).

A fost obligat pârâatul Ministerul Afacerilor Interne, IPJ #####-Centrul de Reținer și Arest Preventiv să plătească reclamantului suma de 5.000 lei, reprezentând daune morale.

Au fost obligați pârâții Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### (#####), în solidar, să plătească reclamantului suma de 10.000 lei, reprezentând daune morale.

S-a luat act că reclamantul înțelege să solicite cheltuielile de judecată pe cale separată.

Analizând cu prioritate, potrivit dispozițiilor art. 248 alin. (1) și (2) Cod procedură civilă, excepțiile invocate de pârâți, instanța a constatat că sunt neîntemeiate pentru următoarele considerente:

În ceea ce privește excepția inadmisibilității acțiunii întemeiate pe dispozițiile art.538 Cod procedură penală, invocată de reprezentantul Ministerului ##### (fila 136, volumul I), Tribunalul a apreciat că este neîntemeiată, deoarece cererea reclamantului privind repararea prejudiciilor cauzate de erori judiciare, astfel cum a fost precizată la data de 10 septembrie 2019, este întemeiată pe dispozițiile art. 96, 991 din Legea nr. 303/2004 republicată (legea generală) și dispozițiile art. 539 Cod procedură penală (legea specială), iar nu pe dispozițiile art.538 Cod procedură penală. Mai mult, îndeplinirea condițiilor pentru răspunderea patrimonială a statului în caz de eroare judiciară reprezintă o chestiune de fond, care privește temeinicia cererii și nu admisibilitatea acesteia.

De asemenea, în ceea ce privește excepțiile inadmisibilității acțiunii întemeiate pe dispozițiile art.539 alin. (2) Cod procedură penală, invocate de către reprezentantul Ministerului ##### (fila 136, volumul I) și de către pârâatul Statul ##### prin Ministerul Finanțelor (fila 29, volumul I), pe motiv că nu s-a constatat anterior, în mod explicit, caracterul nelegal al măsurilor privative de libertate prin acte jurisdicționale ale organelor penale, Tribunalul le-a apreciat ca fiind neîntemeiate, deoarece îndeplinirea condițiilor pentru răspunderea patrimonială a statului în caz de eroare judiciară reprezintă o chestiune de fond, care privește temeinicia cererii și nu admisibilitatea acesteia.

Pentru același considerent este neîntemeiată și excepția inadmisibilității acțiunii, invocată de ANP (fila 71 verso, volumul I), pe motiv că reclamantul nu s-a adresat judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului #####, prin care să reclame încălcarea drepturilor precizate în cererea de chemare în judecată.

neîntemeiată și excepția inadmisibilității cererii de chemare în judecată a Penitenciarului

pentru capătul de cerere privind repararea pagubei produse reclamantului prin eroarea judiciară (fila 122, volumul I), pe motiv că penitenciarul doar pune în executare un mandat de arestare preventivă, nefăcând parte din etapa de cercetare și judecare a cauzei ce a privit pe reclamant. Aceasta întrucât, prin precizarea depusă ulterior de reclamant, respectiv la data de 10 septembrie 2019, acesta a arătat că înțelege să formuleze acest capăt de cerere doar în contradictoriu cu pârâțul Statul ##### prin Ministerul Finanțelor, pârâțul Penitenciarul ##### fiind chemat în judecată doar pentru daune morale pentru condițiile inumane în care reclamantul a susținut că a fost ținut pe perioada cât s-a aflat în custodia acestui pârât.

În ceea ce privește excepțiile lipsei calității procesuale pasive, invocate de pârâțul IPJ ##### (fila 45, volumul I) și pârâțul Penitenciarul ##### (fila 128, volumul I), prin raportare la presupusa eroare judiciară, pe motiv că reclamantul a fost încarcerat în baza încheierii pronunțate de instanță, în condițiile legii și, respectiv, că penitenciarul doar pune în executare un mandat de arestare, nefăcând parte din etapa de cercetare și judecare a cauzei, instanța a constatat că sunt neîntemeiate având în vedere că prin precizarea depusă ulterior de reclamant, respectiv la data de 10 septembrie 2019, acesta a arătat că înțelege să formuleze acest capăt de cerere doar în contradictoriu cu pârâțul Statul ##### prin Ministerul Finanțelor, pârâții IPJ ##### și Penitenciarul ##### fiind chemați în judecată doar pentru daune morale pentru condițiile inumane în care reclamantul a susținut că a fost ținut pe perioada cât s-a aflat în custodia acestora.

Sunt neîntemeiate atât excepția lipsei calității procesuale pasive, invocate de pârâțul Penitenciarul ##### (fila 51, volumul II), pe motiv că situația a fost determinată de lipsa fondurilor necesare asigurării condițiilor corespunzătoare de detentie, iar Statului ##### îi revine sarcina organizării sistemului penitenciar, astfel că acesta are calitate procesuală pasivă în cauză, cât și excepția lipsei calității procesuale pasive, invocate de pârâta ANP (fila 18-verso, volumul II), pe motiv că responsabilitatea organizării activităților referitoare la modul de executare a pedepselor privative de libertate revine, în principal, penitenciarelor și numai cu titlu subsidiar ANP.

de a asigura cel puțin 4 mp pentru fiecare deținut, prevăzută de Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, anterior menționate, nu incumbă Statului ##### decât în mod subsidiar, ## ##### ##### # ##### ## ##### ## #####, în principal, ANP și Penitenciarul #####, doar acestea au calitate procesuală pasivă în cauză, independent de împrejurarea pretinsă că neasigurarea condițiilor se datorează faptului că Statul ##### nu ar fi asigurat fondurile necesare.

Mai mult, răspunderea ANP și a Penitenciarului #####, acesta din urmă ca unitate înființată în subordinea ANP, tocmai pentru îndeplinirea obligațiilor care incumbă ANP, este una solidară, oricare dintre ei putând fi trași la răspundere pentru neîndeplinirea acestei obligații, câtă vreme în speță nu este vorba despre neexecutarea obligațiilor care ar reveni doar penitenciarului, pentru a fi aplicabil art.222 Cod civil la care a făcut referire pârâta ANP, ci este vorba despre neexecutarea obligațiilor care ar reveni ANP, conform art.2 din Ordinul nr.433/C/2010, pentru executarea cărora penitenciarul a fost înființat în subordinea acestei instituții, potrivit art.6 alin. (1) lit. a) și art.10 alin. (1) din HG nr.1849/2004.

Pentru considerentele expuse în paragraful anterior, este neîntemeiată și excepția lipsei calității procesuale pasive a ANP, invocată de Ministerul ##### (fila 138, volumul I), împrejurarea că Penitenciarul ##### este o entitate cu personalitate juridică proprie nefiind relevantă câtă vreme nu este vorba despre o neexecutare a obligațiilor penitenciarului, ci despre o neexecutare a obligațiilor ANP.

În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a MAI-Centrul de reținere, invocată de Ministerul ##### (fila 138, volumul I), pe motiv că Centrul de Reținere și Arest Preventiv nu are personalitate juridică proprie, instanța a apreciat că este neîntemeiată, câtă vreme, potrivit art.56 alin. (2) Cod procedură civilă, pot sta în judecată asociațiile, societățile sau alte entități fără personalitate juridică proprie, dacă sunt constituite potrivit legii.

Pe fondul cauzei, analizând actele și lucrările dosarului, instanța a constatat următoarele:

Începând cu data de 12.11.2015, ora 22:15, până la data de 13.11.2015, ora 22:15, reclamantul ##### a fost reținut 24 de ore în Centrul de reținere și arestare preventivă din cadrul IPJ #####.

Prin încheierea nr.###/13.11.2015, pronunțată de Tribunalul ##### – judecătorul de drepturi și libertăți, în dosarul nr.#####/63/2015/a2, s-a dispus arestarea preventivă a inculpatului ##### pe o perioadă de 30 de zile, începând cu data de 13.11.2015 și până la data de 12 decembrie 2015 inclusiv.

Prin încheierea nr.###/18.11.2015, pronunțată de Curtea de Apel ##### în dosarul nr. #####/63/2015/a2.1 s-a dispus respingerea contestațiilor formulate de inculpați împotriva încheierii nr.###/13.11.2015 a Tribunalului #####.

Prin încheierea din data de 10 dec.2014, Tribunalul ##### a dispus menținerea măsurii arestării preventive a inculpaților.

Prin încheierea de ședința din data de 10.12.2015 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului #####, în termen de 3 zile de la înregistrarea dosarului, în baza art. 348 alin. (2) Cod procedură

penală rap. la art. 207 alin. (4) Cod procedură penală, s-a menținut măsura arestării preventive dispuse față de inculpatul ##### prin încheierea nr.###/13 nov.2015 a Tribunalului #####.

Prin încheierea dată în camera de consiliu la data de 05.01.2016, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului #####, în baza art.242 Cod procedură penală, s-a respins cererea de înlocuire a măsurii arestului preventiv formulată de inculpatul #####, ca nefondată.

În baza art. 348 alin. (2) Cod procedură penală rap. la art. 207 alin. (4) Cod procedură penală., s-a menținut măsura arestării preventive dispuse față de inculpatul ##### prin încheierea nr.###/13 nov.2015 a Tribunalului #####.

Prin încheierea penală nr. ## din 08.01.2016, pronunțată de Curtea de Apel #####, s-a admis contestația declarată de inculpatul ##### împotriva încheierii pronunțate la data de 05.01.2016 de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului #####, prin care s-a menținut măsura arestului preventiv dispusă față de inculpați, s-a desființat încheierea atacată și rejudecând, în baza art. 205 alin. (10) Cod procedură penală rap la art. 242 alin. (2) Cod procedură penală, art.202 alin. (1) lit.d) Cod procedură penală art. 218 Cod procedură penală și art. 223 alin. (2) Cod procedură penală, s-a înlocuit măsura arestului preventiv pentru inculpatul ##### și cu măsura arestului la domiciliu pe o durată de 30 de zile de la data de 08 ianuarie 2016 și până la 06 februarie 2016, inclusiv.

Prin încheierea din data de 28 ianuarie 2016, pronunțată de Tribunalul #####, în baza art.242 alin.2 Cod procedură penală, s-a dispus înlocuirea măsurii arestului la domiciliu pentru inculpatul #####, dispusă prin încheierea nr.##/08 ian. 2016 a Curții de Apel #####, cu măsura controlului judiciar pe o durată de 60 de zile.

Prin încheierea de ședință din data de 17.03.2016, pronunțată de Tribunalul #####, în dosarul nr. #####/63/2015/a6, în baza art. art.348 rap. la art.207 alin.4 Cod procedură penală, s-a menținut măsura controlului judiciar dispusă prin încheierea pronunțată de Tribunalul ##### în data de 28.01.2016, față de inculpatul #####.

Prin încheierea de ședință din 27.04.2016, pronunțată de Tribunalul #####, în dosarul nr. #####/63/2016/a7, în baza art.215 alin. (8) și (9) Cod procedură penală, s-a admis cererea de modificare a controlului judiciar formulată de inculpatul #####.

S-a dispus înlocuirea obligației prevăzută de art. 215 alin. (2) lit. e) Cod procedură penală, respectiv "să nu exercite profesia, meseria sau să nu desfășoare activitatea în desfășurarea căreia a săvârșit fapta", impusă inculpatului ##### prin încheierea penală nr. ##.01.2016 a Tribunalului ##### în dosarul nr. #####/63/2015/a4, cu obligația prevăzută de art. 215 alin. (2) lit. e) teza finală Cod procedură penală, în sensul că impune inculpatului obligația ca pe durata controlului judiciar să nu desfășoare activități specifice serviciului de control, inclusiv la punctele de frontieră.

S-au menținut restul obligațiilor impuse inculpatului pe durata controlului judiciar.

Prin încheierea de ședință din 07.07.2016, pronunțată de Tribunalul ##### în dosarul nr. #####/63/2016/a7, în baza art.242 alin. (1) Cod procedură penală s-a dispus revocarea măsurii controlului judiciar dispusă față de inculpatul ##### prin încheierea din data de 28.01.2016 a Tribunalului #####.

Prin decizia nr. ###/09.07.2016 pronunțată de Curtea de Apel ##### în dosarul nr. #####/63/2015/a9 s-a dispus: "Admite contestația formulată de Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție -Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial #####. Desființează încheierea de ședință din data de 07.07.2016, pronunțată de Tribunalul ##### în dosarul nr. #####/63/2015/a9 și în rejudecare: Înlătură dispozițiile referitoare la revocarea măsurii preventive a controlului judiciar privind pe inculpații #####, ##### și ##### în sensul că :

În baza art. 362 alin. (2) Cod procedură penală rap. la art. 208 alin. (5) Cod procedură penală menține, ca legală și temeinică, măsura preventivă a controlului judiciar dispusă față de inculpații #####, ##### și #####, cu obligațiile aferente stabilite în sarcina fiecăruia dintre inculpați."

Prin încheierile de ședință din 30.08.2016, 17.10.2016 și 08.12.2016, s-a dispus menținerea măsurii controlului judiciar dispuse față de inculpat.

Prin încheierea din 19 ianuarie 2017, pronunțată de Tribunalul ##### în dosarul nr. #####/63/2016, în baza art.242 alin. (1) Cod procedură penală, s-a revocat măsura controlului judiciar dispusă față de inculpatul #####, prin încheierea din data de 28.01.2016 a Tribunalului #####.

Prin sentința penală nr. ###/12.07.2017, pronunțată de Tribunalul ##### în dosarul nr. #####/63/2015, rămasă definitivă, reclamantul #####, în baza art.396 alin. (5) Cod procedură penală rap. la art.16 lit.b Cod procedură penală, a fost achitat pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art.297 Cod penal rap. la art.132 din Legea nr.78/2000, în baza art.396 alin.5 Cod procedură penală rap. la art.16 lit.c Cod procedură penală, a fost achitat pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art.289 alin.1 Cod penal rap. la art.6 din Legea nr.78/2000 și în baza art.396 alin.5 Cod procedură penală rap. la art. 16 lit.a Cod procedură penală, a fost achitat pentru

săvârșirea infracțiunii prev. de art.291 Cod penal rap. la art.6 din legea nr.78/2000.

În ceea ce privește acțiunea, astfel cum a fost precizată, formulată de reclamantul #####, în contradictoriu cu pârâțul Statul #####, prin Ministerul Finanțelor, privind constatarea caracterului abuziv al măsurilor preventive private și restrictive de libertate dispuse împotriva acestuia, în cadrul dosarului penal nr. ###/P/2015 al DNA și al dosarului penal nr. #####/63/2015 al Tribunalului #####, repararea pagubei morale suferite de acesta prin luarea măsurilor privative în mod nelegal și obligarea pârâțului la plata sumei de 20.000 lei, reprezentând daunele materiale și 1.000.000 lei, reprezentând daune morale, în temeiul dispozițiilor art. 539 Cpp, art. art. 96, 991 din Legea 303/2004, art. 3 Protocol 7 #####, art. 5 #####, art. 23 Constituția României, instanța a reținut următoarele:

Una dintre cerințele esențiale impuse de art. 539 alin. 1 și 2 Cod procedură penală, pentru ca statul să fie obligat la repararea prejudiciului este aceea ca privarea de libertate a reclamantului să fie nelegală, iar această nelegalitate să fi fost constatată prin „ordonanța procurorului, prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți sau a judecătorului de cameră preliminară, precum și prin încheierea definitivă sau hotărârea definitivă a instanței de judecată investită cu judecarea cauzei”.

Această interpretare rezultă implicit din considerentele deciziei RIL nr.15/2017, prin care Înalta ##### de Casație și Justiție a statuat că „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 539 alin. (2) din Codul de procedură penală, caracterul nelegal al măsurilor preventive privative de libertate trebuie să fie constatat explicit prin actele jurisdicționale prevăzute în cuprinsul acestuia. Hotărârea judecătorească de achitare, prin ea însăși, nu poate constitui temei al stabilirii caracterului nelegal al măsurii privative de libertate”.

Astfel, în considerentele acestei decizii, Înalta ##### de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii a reținut că: " sintagma "instanța de judecată investită cu judecarea cauzei" se referă doar la instanța penală investită cu judecarea cauzei în primă instanță sau apel ori, eventual, cu o cale extraordinară de atac.

Nu se poate admite că legiuitorul, folosind această sintagmă, a avut în vedere și o instanță civilă, întrucât instanța investită cu judecarea cauzei este cea competentă să soluționeze conflictul de drept penal dedus judecării, în fața căreia s-a exercitat acțiunea penală și care a luat una dintre măsurile preventive privative de libertate prevăzute în Codul de procedură penală. De altfel, din cuprinsul dispoziției citate reiese că legiuitorul a enumerat organele judiciare penale care au competența de a se pronunța asupra legalității unor astfel de măsuri preventive, precum și actele procesuale prin care o pot face.

Pe de altă parte, în dispozițiile Codului de procedură penală legiuitorul a folosit de fiecare dată sintagma "instanța de judecată" sau "instanța" pentru a desemna instanța penală (spre exemplu, art. 206, art. 208, art. 218, art. 220 etc.) și ori de câte ori s-a referit la instanța civilă a denumit-o în mod expres astfel [de exemplu, art. 27, art. 28, art. 397 alin. (5), art. 453 alin. (2), art. 600 alin. (3)].

De asemenea, împotriva încheierilor prin care instanța dispune asupra măsurilor preventive pot formula contestație inculpatul și procurorul. Instanța investită cu soluționarea contestației are obligația de a face un examen al legalității măsurii preventive privative de libertate, putând dispune oricare dintre soluțiile prevăzute de lege. Totodată, încheierile prin care aceste organe judiciare dispun cu privire la măsurile preventive sunt motivate sub toate aspectele, inclusiv în ceea ce privește legalitatea luării, prelungirii ori menținerii acestora. În final, dacă măsura preventivă privativă de libertate se menține până la soluționarea pe fond a cauzei, instanța investită cu soluționarea acesteia este obligată să facă o nouă evaluare cu privire la legalitatea măsurii preventive, conform dispozițiilor art. 399 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Pe de altă parte, analiza eventualului caracter nelegal al arestării unei persoane, ulterior rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de condamnare (în faza de executare a pedepsei), se poate realiza de asemenea de către instanța penală pe cale contestației la executare, reglementată în dispozițiile art. 597-599 din Codul de procedură penală.

Raportat la considerentele deciziei RIL nr.15/2017, anterior promovării acțiunii de față, reclamantul ar fi trebuit să promoveze înaintea instanței penale o contestație la executare, întemeiată pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. c) teza a doua din Codul de procedură penală, în cadrul căreia să se fi analizat și stabilit eventualul caracter nelegal al detenției.

#####, cum în speță, reclamantul nu a făcut dovada existenței unui act jurisdicțional al organelor penale care să constate eventualul caracter nelegal al măsurilor privative și restrictive de libertate dispuse împotriva sa, instanța civilă nu poate analiza ea însăși, pe calea acțiunii de față, acest aspect și nu poate constata caracterul abuziv al acestor măsuri.

Pe cale de consecință, este neîntemeiat și capătul accesoriu de cerere privind repararea pagubei morale și materiale pretins suferite de acesta ca urmare a luării măsurilor privative în mod nelegal.

Faptul că, pe parcursul soluționării procesului, s-a pronunțat decizia nr.###/2021 a Curții Constituționale nu este de natură să atragă o altă soluție în cauză.

În primul rând, deși i s-a pus în vedere reclamantului, în mod expres, să își precizeze acțiunea, ulterior

pronunțării deciziei Curții Constituționale, acesta a înțeles să invoce tot privarea nelegală de libertate, respectiv a solicitat repararea pagubei morale suferite de acesta prin luarea măsurilor privative în mod nelegal și obligarea pârâtului la plata sumei de 20.000 lei, reprezentând daunele materiale și 1.000.000 lei, reprezentând daune morale (fila 2, volumul II).

În al doilea rând, chiar trecând peste acest aspect și considerând că reclamantul a înțeles să invoce, de fapt, privarea nedreaptă/injustă de libertate, instanța a apreciat că este neîntemeiată acțiunea pentru considerentele ce urmează:

Astfel, prin decizia nr.###/2021 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial nr.494/12.05.2021, a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că soluția legislativă din cuprinsul art. 539 din Codul de procedură penală care exclude dreptul la repararea pagubei în cazul privării de libertate dispuse în cursul procesului penal soluționat prin clasare, conform art. 16 alin. (1) lit. a)-d) din Codul de procedură penală, sau achitare este neconstituțională.

În ceea ce privește efectele deciziilor Curții Constituționale, art.147 alin. (1) din Constituția României prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

de la data publicării deciziei nr.###/2021 a Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României (12.05.2021), au trecut mai mult de 45 de zile, Parlamentul României, ca putere legiuitoare, nu a pus de acord prevederile constatate ca fiind neconstituționale cu dispozițiile Constituției, în sensul că nu a prevăzut o soluție legislativă care să permită dreptul la repararea pagubei în cazul privării de libertate dispuse în cursul procesului penal soluționat prin clasare, conform art. 16 alin. (1) lit. a)-d) din Codul de procedură penală, sau achitare.

Nu în ultimul rând, este de menționat că reclamantul din cauza de față a solicitat daune materiale și morale nu doar ca urmare a pretensei încălcări a dreptului la libertate și siguranță, care s-ar subsuma acțiunii întemeiate pe dispozițiile art.539 alin. (2) Cod procedură civilă, ci și daune ca urmare a pretensei încălcări a dreptului la demnitate, propria imagine și sănătate și integritate psihică, ce nu pot fi valorificate prin procedura specială reglementată de prevederile art.539 Cod procedură civilă.

În acest sens este și Decizia nr. ### din 9 martie 2017, prin care Curtea Constituțională a reținut că procedura specială reglementată de prevederile art. 539 din Codul de procedură penală vizează exclusiv cazurile de privare nelegală de libertate, iar nu alte drepturi fundamentale ale omului, pentru a căror lezare este necesară invocarea altor temeuri de drept, precum dispozițiile art. 252 și art. 253 din Codul civil sau ale art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care reglementează consecințele încălcării unor drepturi personale nepatrimoniale, precum dreptul la imagine, demnitate, inclusiv dreptul la viață privată.

Pentru toate aceste considerente, instanța a apreciat că este neîntemeiată acțiunea astfel cum a fost precizată, formulată de reclamantul ##### în contradictoriu cu pârâtul Statul ##### prin Ministerul Finanțelor, privind constatarea caracterului abuziv al măsurilor preventive private și restrictive de libertate dispuse împotriva acestuia, în cadrul dosarului penal nr. ###/P/2015 al DNA și al dosarului penal nr. #####/63/2015 al Tribunalului #####, repararea pagubei morale suferite de acesta prin luarea măsurilor privative în mod nelegal și obligarea pârâtului la plata sumei de 20.000 lei, reprezentând daunele materiale și 1.000.000 lei, reprezentând daune morale.

În ceea ce privește acțiunea astfel cum a fost precizată, formulată de reclamantul ##### privind plata sumelor de 5.000 lei și, respectiv 10.000 lei, cu titlu de daune morale pentru condițiile inumane în care a fost arestat preventiv și s-a aflat în custodia pârâților Ministerul Afacerilor Interne, Ipj #####-Centrul de Reținere și Arest Preventiv și, respectiv, Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### (#####), în temeiul dispozițiilor art. 3 #####, art. 2528 Cc, Ordinul #####, art. 5 alin. 1 din Legea 254/2013, instanța a reținut următoarele:

Din întâmpinările depuse de pârâți la dosarul cauzei a rezultat că, în perioada 11.12. - 16.12.2015, reclamantul a fost cazat în Centrul de reținere și arest preventiv din cadrul IPJ #####, în camera de deținere nr. 24 / demisol, care avea o suprafață de 11,37 mp, fiind prevăzută cu 4 paturi.

În custodia Penitenciarului #####, reclamantul s-a aflat din data de 16.12.2015, dată la care a fost depus în penitenciar, până în data de 08.01.2016, dată la care măsura arestării preventive a fost înlocuită cu măsura arestului la domiciliu, adică o perioadă de 23 de zile.

În perioada în care s-a aflat în custodia Penitenciarului #####, petentul a fost încarcerat în următoarele camere de deținere: în ziua de 16.12.2015 a fost cazat în camera nr. 19 din cadrul secției E3B; în perioada 16.12.2015 - 08.01.2015 a fost cazat în camera nr. 62 din cadrul secției E6A.

Cu privire la camera de cazare nr. 19 din cadrul secției E3, aceasta avea înălțime = 4 m, suprafață utilă = 23,48 m², volum = 93,92 m³; fiecărui deținut îi reveneau 1,95 m², respectiv 7,82 m³.

Cu privire la camera de cazare nr. 62 din cadrul E6A, aceasta avea înălțime = 3 m, suprafață utilă = 5,45 m², volum = 16,35 m³; fiecărui deținut îi reveneau 1,81 m², respectiv 5,45 m³.

Sintetizând situația de fapt reținută mai sus, instanța a reținut că spațiul personal al reclamantului a fost astfel:

- sub 3 mp, pe perioada de 6 zile cât s-a aflat în custodia pârâtului Centrul de reținere și arest preventiv din cadrul IPJ #####;

- sub 2 mp, pe perioada de 23 zile cât s-a aflat în custodia pârâtului Penitenciarul #####.

Instanța a constatat că sunt incidente dispozițiile art. 1349 alin.(1) Cod civil, conform cărora orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane, iar potrivit art. 1357 alin.(1) Cod civil, cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare. Aceste dispoziții instituie condițiile răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie, respectiv să existe o faptă ilicită, aceasta să fie săvârșită cu vinovăție, să se producă un prejudiciu, iar între fapta ilicită și producerea prejudiciului să existe o legătură de cauzalitate.

Potrivit dispozițiilor art. 11 alin. (2) din Constituție, tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern, iar alin. (1) al aceluiași articol instituie în sarcina statului roman obligația de a îndeplini întocmai și cu bună credință îndatoririle ce-i revin din tratatele la care este parte. De asemenea, art. 20 alin. (1) din Constituție prevede că dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care ##### este parte, iar alin. (2) al aceluiași articol prevede că în caz de neconcordanță între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care ##### este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.

În acest sens, instanța a constatat că art. 3 din Convenția Europeană a drepturilor Omului consacră una dintre cele mai importate valori ale societăților democratice, interzicând în termeni categorici tortura sau tratamentele și pedepsele inumane sau degradante. Pentru a fi incident art. 3 #####, tratamentele aplicate trebuie să îndeplinească un prag minim de gravitate. În acest context, statului îi revin două tipuri de obligații: una negativă, generală, de a nu supune o persoană aflată sub jurisdicția sa la tratamente contrare art. 3 și o obligație substanțială pozitivă, de a lua măsuri preventive pentru asigurarea integrității corporale și morale a persoanelor private de libertate, precum acordarea condițiilor minime de detenție și a tratamentului medical adecvat.

Măsurile privative de libertate aplicate persoanei pot implica uneori un element inevitabil de suferință sau umilire, dar cu toate acestea, suferința și umilirea implicate nu trebuie să depășească acel inevitabil element de suferință sau umilire legat de o anumită formă de tratament sau pedeapsă cu caracter legitim.

Referitor la persoanele private de libertate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat deja că un deținut nu pierde, prin simplul fapt al încarcerării sale, apărarea drepturilor sale garantate prin convenție. Din contră, persoanele aflate în detenție au o poziție vulnerabilă, iar autoritățile au obligația să le aperse. În temeiul art. 3, statul trebuie să se asigure că o persoană este deținută în condiții compatibile cu respectarea demnității sale umane, că modul și metoda de executare a măsurii nu o supun la stres sau greutăți care depășesc nivelul inevitabil de suferință inerent în detenție și că, date fiind nevoile practice ale detenției, sănătatea și bunăstarea sa sunt asigurate în mod adecvat.

Pentru evaluarea condițiilor de detenție, se ține seama de efectele cumulate ale condițiilor respective, precum și de afirmațiile specifice făcute de reclamant. Se ia în considerare, de asemenea, durata perioadei în care o persoană este deținută în acele condiții speciale. ##### acută a spațiului în celulele penitenciarului are o pondere sporită ca aspect ce trebuie luat în considerare la soluționarea întrebării dacă condițiile de detenție care fac obiectul prezentei cauze au fost degradante din perspectiva art. 3.

în vedere că spațiul personal al reclamantului a fost sub 3 mp, pe perioada de 6 zile cât s-a aflat în custodia pârâtului Centrul de reținere și arest preventiv din cadrul IPJ ##### și sub 2 mp, pe perioada de 23 zile cât s-a aflat în custodia pârâtului Penitenciarul #####, instanța reține că acestuia i-a fost încălcat dreptul indicat în cuprinsul art. 3 lit. b) din Anexa OMJ nr. 443/2010.

Aceste condiții de detenție au adus atingere demnității reclamantului. ##### nimic nu indică faptul că a existat intenția de umilire a reclamantului, potrivit jurisprudenței instanței de la Strasbourg, absența unui asemenea scop nu exclude constatarea încălcării art. 3 #####.

în vedere cele ce preced, instanța a reținut că a fost săvârșită o faptă ilicită, această condiție fiind îndeplinită prin prisma faptului că reclamantului nu i-au fost asigurate condițiile minime pe durata încarcerării în Centrul de reținere și arest preventiv din cadrul IPJ ##### și Penitenciarul #####.

În ceea ce privește vinovăția, instanța a reținut că potrivit art. 1357 alin. (2) Cod civil, autorul răspunde pentru cea mai ușoară culpă.

În ceea ce privește pârâții Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### (#####), instanța are în vedere art.2 din Ordinul nr.433/C/2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, aplicabil raportat la data privării de libertate a reclamantului, care prevedea că Administrația Națională a Penitenciarelor ia toate măsurile necesare pentru creșterea progresivă a numărului spațiilor de cazare individuală, precum și pentru reamenajarea spațiilor existente, în conformitate cu prevederile art. 81 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.897/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 16 ianuarie 2007, denumit în continuare Regulament.

Ca atare, obligația de a asigura cel puțin 4 mp pentru fiecare deținut, prevăzută de Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, anterior menționate, nu incumbă Statului ##### decât în mod subsidiar, ## ##### # ##### ## ##### ## #####, în principal, ANP și Penitenciarul #####, doar acestea pot fi obligate la plata despăgubirilor, independent de împrejurarea pretinsă că neasigurarea condițiilor se datorează faptului că Statul ##### nu ar fi asigurat fondurile necesare.

Mai mult, răspunderea ANP și a Penitenciarului #####, acesta din urmă ca unitate înființată în subordinea ANP, tocmai pentru îndeplinirea obligațiilor care incumbă ANP, este una solidară, oricare dintre ei putând fi trași la răspundere pentru neîndeplinirea acestei obligații, câtă vreme în speță nu este vorba despre neexecutarea obligațiilor care ar reveni doar penitenciarului, pentru a fi aplicabil art.222 Cod civil la care a făcut referire pârâta ANP, ci este vorba despre neexecutarea obligațiilor care ar reveni ANP, conform art. 2 din Ordinul nr.433/C/2010, pentru executarea cărora penitenciarul a fost înființat în subordinea acestei instituții, potrivit art.6 alin. (1) lit. a) și art.10 alin. (1) din HG nr.1849/2004.

Astfel, instanța a reținut că pârâților Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### (#####) le poate fi imputată lipsa condițiilor minime de detenție în ceea ce privește suprafața în care a fost cazat reclamantul.

De asemenea, raportat la dispozițiile art.81 alin. (1) din Legea nr.275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, anterior menționate, care prevedea că reținerea și arestarea preventivă în cursul urmăririi penale se execută în centrele de reținere și arestare preventivă, care se organizează și funcționează în subordinea Ministerului Administrației și Internelor, instanța a reținut că pârâților Ministerul Afacerilor Interne, Ipj #####-Centrul de Reținere și Arest Preventiv le poate fi imputată lipsa condițiilor minime în ceea ce privește suprafața în care a fost cazat reclamantul pe perioada în care s-a aflat în custodia acestora.

Susținerea pârâților în sensul lipsei fondurilor în asigurarea condițiilor de detenție impuse de Legea nr.254/2013, deși întemeiată, nu poate duce la înlăturarea caracterului prejudiciabil al faptei de încălcare a acestor dispoziții.

În ceea ce privește acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul moral suferit prin nerespectarea condițiilor minime de detenție, instanța a apreciat că trebuie să existe un echilibru între cuantumul despăgubirilor acordate și suferința efectiv produsă reclamantului, astfel încât acesta din urmă să nu se îmbogățească fără just temei, ci doar să se realizeze o compensare echitabilă între acestea. Instanța a reținut că încarcerarea unei persoane într-o încăpere în care îi revin sub 3 mp, pe perioada de 6 zile cât s-a aflat în custodia pârâtului Centrul de reținere și arest preventiv din cadrul IPJ ##### și sub 2 mp, pe perioada de 23 zile cât s-a aflat în custodia pârâtului Penitenciarul #####, afectează demnitatea umană și este de natură a-i cauza acesteia suferințe de ordin psihic.

în vedere durata cazării reclamantului și toate elementele arătate mai sus, instanța a apreciat că sumele pretinse prin acțiunea precizată, de 5.000 lei și, respectiv, 10.000 lei, sunt suficiente pentru acoperirea prejudiciului moral cauzat acestuia ca urmare a nerespectării de către pârâți a condițiilor minime de detenție. Legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul cauzat reclamantului rezultă din materialitatea faptei și anume cazarea unei persoane într-un spațiu impropriu.

Luând în considerare cele ce preced, instanța a constatat că sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale și pe cale de consecință, a admis acțiunea astfel cum a fost precizată, formulată de reclamantul ##### în contradictoriu cu pârâții Ministerul Afacerilor Interne, Ipj #####-Centrul de Reținere și Arest Preventiv, Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### (#####) și a obligat pârâții Ministerul Afacerilor Interne, Ipj #####-Centrul de Reținere și Arest Preventiv să plătească reclamantului suma de 5.000 lei, reprezentând daune morale.

A obligat pârâții Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### (#####), în solidar, să plătească reclamantului suma de 10.000 lei, reprezentând daune morale.

Totodată, a luat act că reclamantul înțelege să solicite cheltuielile de judecată pe cale separată.

Împotriva acestei sentințe au formulat apel apelantul-reclamant ##### și apelanții-pârâți ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A PENITENCIARELOR, PENITENCIARUL ##### (#####), MINISTERUL AFACERILOR INTERNE, I.P.J. #####-CENTRUL DE RETINERE ȘI AREȘT PREVENTIV, cu sediul în #####, #####, PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALȚA ##### DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE- STRUCTURA DNA- SERVICIUL TERITORIAL #####, criticând-o pentru nelegalitate.

În motivarea apelului, apelantul-reclamant ##### a arătat că sentința este nelegală, solicitând admiterea apelului, anularea în parte a sentinței atacate și rejudecând, să se dispună admiterea cererii de chemare în judecată formulată de subsemnatul, așa cum a fost precizată.

În fapt, a apreciat că Tribunalul #####, în mod eronat, a dispus respingerea ca neîntemeiat a capătului de cerere formulat și precizat în contradictoriu cu Statul #####, prin Ministerul Finanțelor Publice, privind constatarea caracterului abuziv al măsurilor preventive privative și restrictive de libertate dispuse împotriva sa în cadrul dosarului penal nr. ####/P/2015 al DNA și al dosarului penal nr. #####/63/2015 al Tribunalului ##### și repararea prejudiciului suferit ca urmare a luării măsurilor privative nelegale, prin obligarea intimatului la plata sumei de 20.000 lei cu titlu de daune materiale și 1.000.000 lei, reprezentând daune morale, în conformitate cu disp. art. 539 Cod proc. pen. și cu Decizia nr. ####/2021 a Curții Constituționale a României, sentința apelată fiind vădit netemeinică pentru considerentele ce preced:

În primul rând, apelantul a apreciat că hotărârea atacată este dată cu nerespectarea Deciziei Curții Constituționale a României nr. 136/2021, în ciuda faptului că soluționarea prezentului litigiu în fața instanței de fond a fost suspendată până la soluționarea excepției de neconstituționalitate a disp. art. 539 alin. 2 Cod procedură penală - temeiul de drept al cererii având ca obiect repararea prejudiciului generat de privarea nelegală de libertate.

Decizia C.C.R. nr.136/2021

Prin decizia nr. ####/03.03.2021 pronunțată de Curtea Constituțională a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că soluția legislativă din cuprinsul art. 539 Cod procedură penală care exclude dreptul la repararea pagubei în cazul privării de libertate dispuse în cursul procesului penal soluționat prin clasare, conform art. 16 al.1 lit. a) - d) Cod procedură penală sau achitare este neconstituțională.

Curtea Constituțională a reținut că „în prezenta cauză, însă, principala critică de neconstituționalitate care se desprinde din motivarea excepției se circumscrie determinării sferei dreptului persoanei la repararea pagubei în cazul privării de libertate dispuse în cursul procesului penal. Astfel, această critică se axează pe faptul că reglementarea însăși a dreptului la repararea pagubei în concepția art. 539 din Codul de procedură penală este mult prea restrictivă, întrucât condiționează acest drept numai de criteriul nelegalității privării de libertate și refuză luarea în considerare a unui criteriu alternativ, cu caracter complinitor, care să valorifice soluția de achitare pronunțată - și implicit pe cea de clasare dată conform art. 16 alin.(1) lit. a-d din Codul de procedură penală - indiferent de modul în care a fost dispusă măsura privativă de libertate în cursul procesului penal, aspect care nu a mai format obiect al analizei Curții Constituționale în coordonatele noului Cod de procedură penală și asupra căruia Curtea urmează a se pronunța prin prezenta decizie”.

Prin urmare, în analiza excepției invocate, Curtea Constituțională a analizat constituționalitatea textului legal care condiționează dreptul la repararea pagubei de constatarea ca nelegală a măsurii preventive dispusă de instanța penală în cursul procesului penal fără a lua în considerare și dreptul la repararea pagubei în situația pronunțării unei hotărâri de achitare sau clasare.

S-a constatat că „34. Din cele de mai sus, rezultă că legea procesual penală reglementează o procedură specială în privința reparării pagubei materiale sau a daunei morale rezultate dintr-o privare nelegală de libertate dispusă în cursul procesului penal, fără a ține seama în vreun fel sau altul de rezultatul procesului judiciar, ceea ce înseamnă că o măsură privativă de libertate dispusă potrivit legii în cursul procesului penal nu poate da naștere în niciun caz la un drept la despăgubire pe motiv că persoana în cauză a fost achitată/nu a fost trimisă în judecată conform art.16 alin. (1) lit. a-d din Codul de procedură penală. Modul restrictiv în care este redactat art.539 din Codul de procedură penală exclude angajarea acestei răspunderi, ceea ce înseamnă că încălcarea inviolabilității libertății individuale în cazul anterefert nu este considerat prin lege o faptă ilicită care să angajeze răspunderea delictuală a statului și să poată fi valorificată în fața instanței civile, tocmai pentru că sistemul normativ actual nu califică ipoteza enunțată ca fiind o faptă ilicită. În consecință, Curtea reține că, deși libertatea individuală a persoanei a fost limitată în cursul procesului penal, limitare care s-a dovedit în final a fi injustă/ nedreaptă, persoana în cauză este exclusă de la procedura anterefertă, prejudiciul suferit rămânând nereparat. De aceea, revine Curții Constituționale competența să stabilească dacă un asemenea caz de excludere a răspunderii statului corespunde exigențelor art.1 alin.(3), art.23 alin. (1) și art.52 alin.(3) teza întâi din Constituție”.

Apoi, s-a reținut că măsurile preventive privative de libertate luate în cursul procesului penal reprezintă o limitare severă/majoră a libertății individuale a persoanei. Chiar dacă textul constituțional permite limitarea libertății individuale în scopul bunei desfășurări a procesului penal, nu înseamnă că, indiferent de rezultatul acestui proces, atingerea adusă acestei libertăți nu ar trebui reparată.

Cu alte cuvinte, deznodământul procesului judiciar trebuie considerat ca fiind un criteriu esențial pentru compensarea nedreptății suferite de persoana în cauză. Statul a apelat la o excepție de la principiul inviolabilității libertății individuale în cursul procesului penal pentru a-și realiza una dintre funcțiile sale principale, respectiv apărarea ordinii publice, însă, odată ce a apelat la acest mecanism de excepție, și-a asumat în mod direct răspunderea pentru aplicarea acestuia.

Prin urmare, apelantul a învederat că în cazul în care se dovedește, printr-o ordonanță de clasare/hotărâre judecătorească definitivă, că acuzația în materie penală adusă persoanei este neîntemeiată, limitările severe aduse libertății individuale a acesteia trebuie să fie compensate. Altfel, inviolabilitatea ar deveni un concept iluzoriu, care ar putea fi nesocotit fără niciun drept la despăgubire ori de câte ori autoritățile statale ar dori acest lucru. Prin urmare, dreptul la despăgubiri nu constituie un instrument juridic de garantare a libertății individuale (circumscriș cazurilor și condițiilor prevăzute de lege), ci de reparare a încălcării acesteia. ##### pentru o măsură preventivă privativă de libertate luată în condiții nelegale statul datorează despăgubiri, indiferent de rezultatul procesului penal, tocmai pentru că și-a încălcat propriul său sistem normativ, tot astfel și privarea de libertate a unei persoane față de care, analizând fondul acuzației, statul nu reușește să răstoarne prezumția de nevinovăție reclamă un necesar drept la despăgubire.

Fiind privată de libertate în considerarea acuzației aduse, Curtea a reținut că constatarea caracterului neîntemeiat/neconcordant cu realitatea al acuzației are ca efect reținerea caracterului injust/nedrept al măsurilor privative de libertate luate împotriva persoanei în cauză, în cursul procesului penal.

A precizat că situația relevată indică același grad de severitate a intruziunii în libertatea individuală a persoanei precum ipoteza unei arestări nelegale, neconformă cu normele procedurale, astfel ca, în acest caz, dreptul la despăgubiri nu poate fi negat. Faptul că privarea nelegală de libertate se dovedește a fi injustă și nedreaptă abia la sfârșitul procesului penal nu înseamnă că nu a fost injustă și nedreaptă chiar la momentul dispunerii ei și că, prin urmare, persoana supusă măsurii nu ar fi fost nedreptățită. Orice acțiune a statului, chiar legală fiind, dacă prin finalitatea ei devine injustă/nedreaptă pentru cetățean, trebuie însoțită de un remediu normativ corespunzător în vederea restabilirii stării de dreptate atât în privința persoanei în cauză, cât și pentru societate.

Prin urmare, a susținut că evaluarea acțiunii statului strict dintr-o perspectivă legalistă - subsumată în mod mecanic respectării procedurilor legale - poate duce la o concluzie falacioasă în analiza constituționalității normei juridice. De aceea, ea trebuie realizată și din perspectiva fundamentelor care stau la baza existenței statului, întrucât valorile supreme consacrate prin art. 1 alin. (3) din Constituție reprezintă garanții juridice fundamentale pentru asigurarea supremației Constituției, rezultă că acestea sunt standarde de referință primordiale în cadrul controlului de constituționalitate a normei juridice și, în consecință, trebuie valorizate în mod corespunzător.

În consecință, a menționat că din moment ce statul a aplicat unul dintre mecanismele care justifică o derogare permisă de la inviolabilitatea libertății individuale și ulterior s-a dovedit că acuzația în materie penală adusă nu a fost aptă să răstoarne prezumția de nevinovăție, acțiunea inițială a statului nu poate fi calificată decât ca o faptă nejustificată și, în consecință, ilicită, care angajează răspunderea sa delictuală în temeiul art.1349 din Codul civil, astfel că ea trebuie valorizată în procedura specială reglementată de art.539 din Codul de procedură penală. Soluția dată/ pronunțată pe fondul acuzației în materie penală, favorabilă persoanei acuzate, nu o privează de statutul de persoană prejudiciată și nu compensează daunele aduse persoanei sale prin privarea sa de libertate dispusă în cursul procesului penal, întrucât această soluție nu are natura juridică a unei despăgubiri, ci, din contră, generează un drept la despăgubire. Totodată, statul nu se poate exonera de această răspundere nici dacă dovedește că fiecare dintre prepușii săi a acționat legal. Astfel, este angajată o răspundere obiectivă a statului la repararea pagubei suferite de către persoana în cauză, având ca temei obligația statului de a garanta buna funcționare a serviciului public al justiției.

De aceea, apelantul a apreciat că statul este obligat să recunoască și să garanteze dreptul la despăgubiri ca urmare a unei privări de libertate dispuse în cursul procesului penal, indiferent de temeiul generator al răspunderii sale, respectiv caracterul nedrept sau nelegal al măsurii privative de libertate. Orice diferențiere sub acest aspect nu este decât una artificială care în final neagă dreptul persoanei vătămate la repararea pagubei suferite ca urmare a unei disfuncții de orice natură a sistemului judiciar. Evident, această răspundere poate fi limitată doar în cazul în care prin faptele sale persoana supusă măsurii a împiedicat/ stânjenit ori a încercat să împiedice/ stânjenească aflarea adevărului, îngreunând/distorsionând activitatea organelor judiciare, sau a avut o conduită reprobabilă în contextul desfășurării procesului penal.

Principiul fundamental care stă la baza răspunderii civile delictuale, conform căruia orice acțiune sau

inacțiune care conduce la cauzarea în mod culpabil a unui prejudiciu obligă partea care a săvârșit-o să compenseze dauna, funcționează nu numai dacă acțiunea sau inacțiunea încalcă o anumită dispoziție legală expresă, ci și dacă aceasta încalcă o reglementare constituțională care vizează un drept/ libertate fundamentală. De altfel, Curtea, în jurisprudența sa, a stabilit că drepturile fundamentale consacrate prin Constituție nu au o existență abstractă, ele exercitându-se în corelare și coroborare cu celelalte prevederi constituționale. Această interdependență funcțională determină atât cadrul în care aceste drepturi se exercită, cât și conținutul material concret al acestora [Decizia nr.#### din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.905 din 20 decembrie 2011], De aceea, având în vedere soluția de achitare pronunțată, art.1 alin.(3) - care reglementează dreptatea ca valoare supremă a statului - și art.23 alin.(1) din Constituție trebuie privite în mod coroborat, fiind intrinsec legate între ele. Aceste dispoziții constituționale reprezintă temeiul pentru justificarea răspunderii delictuale a statului pentru prejudiciul cauzat persoanei supuse unei măsuri preventive privative de libertate.

Prin urmare, s-a menționat că, având în vedere obligația statului de a valoriza dreptatea, încălcarea inviolabilității libertății individuale în cazul analizat constituie o eroare judiciară în sensul art.52 alin.(3) teza întâi din Constituție, dar nu din perspectiva aprecierii judecătorului cauzei care s-a bazat pe materialul probator existent în cauză, ci din perspectiva soluției procesului.

Astfel, apelantul a apreciat că este inadmisibil ca o persoană achitată să continue să suporte stigmatul privării de libertate la care a fost supusă, fără a i se face o necesară reparație atât materială, cât și morală. De aceea, condiționarea dreptului la despăgubiri strict de caracterul legal al măsurii privative de libertate este de natură să limiteze sfera de aplicare a dispozițiilor art.52 alin.(3) teza întâi coroborat cu art.23 alin.(1) și art.1 alin.(3) din Constituție în condițiile 9 în care, în temeiul acestor dispoziții constituționale, și soluția de achitare/ clasare dată pe fondul acuzației în materie penală angajează răspunderea statului pentru privarea de libertate. În consecință, Curtea a constatat că, prin prisma art.1 alin.(3) și art.23 alin.(1) din Constituție, privarea de libertate dispusă în cursul procesului penal soluționat prin aplicarea art. 16 alin.(1) lit.a)-d) din Codul de procedură penală generează un prejudiciu persoanei supuse acestei măsuri, ceea ce atrage aplicabilitatea art.52 alin.(3) teza întâi din Constituție. Prin urmare, Curtea a reținut că nu există o relație de congruență între textele constituționale antereferite și viziunea restrictivă a Codului de procedură penală, care leagă dreptul la despăgubiri asociat privării nelegale de libertate de încălcarea unei norme legale în luarea/ prelungirea/ menținerea măsurii preventive, întrucât un text de lege nu poate restrânge sfera de aplicabilitate a unor prevederi constituționale și nu poate avea prevalență în raport cu o normă de rang constituțional, unei soluții de achitare/ clasare date într-un proces penal pentru motivele antereferite trebuie să i se confere aceeași finalitate reparatorie din moment ce ea dovedește încălcarea aceleiași valori constituționale - inviolabilitatea libertății individuale a persoanei - precum în cazul nerespectării normelor legale privind luarea/ prelungirea/ menținerea măsurii preventive privative de libertate. ##### adevărat că situația analizată nu reprezintă un caz de privare nelegală de libertate, însă, având în vedere că ambele ipoteze sunt menite să apere aceleași valori constituționale [dreptatea, libertatea individuală, legalitatea], înseamnă că persoanei căreia i s-a încălcat inviolabilitatea libertății individuale trebuie să i se recunoască și să beneficieze de aceeași protecție. De aceea, Curtea constată că situația analizată reprezintă un caz de privare nedreaptă de libertate, ipoteză în care dreptul la despăgubiri al persoanei nu poate fi anihilat. Prin urmare, juxtapunerea celor două ipoteze antereferite în conținutul art.539 din Codul de procedură penală reflectă dimensiunea plinară și corectă a prevederilor art.52 alin.(3) teza întâi din Constituție, tratamentul lor juridic sub aspectul felului și întinderii reparației, precum și al acțiunii pentru repararea pagubei fiind, astfel, identic.

Prin urmare, având în vedere aceste argumente care au condus la admiterea excepției de neconstituționalitate a art. 539 Cod procedură penală care exclude dreptul la repararea pagubei în cazul privării de libertate dispuse în cursul procesului penal soluționat prin clasare, conform art. 16 al.1 lit. al - d) Cod procedură penală sau achitare, apelantul a solicitat să se constate că în mod netemeinic a decis instanța de fond condiționarea dreptului de reparare a pagubei de pronunțarea unei hotărâri care să stabilească, caracterul nelegal al măsurii preventive, întrucât:

Contrar raționamentului juridic anterior expus, prin sentința atacată (fila 56 și fila 57 paragraful 2 din cuprinsul acesteia), instanța de judecată, făcând complet abstracție de Decizia nr. ####/2021 pronunțată de Curtea Constituțională a României, a reținut că cererea subsemnatului nu poate fi admisă pe considerentul că nu s-a stabilit caracterul nelegal al măsurilor privative de libertate luate împotriva subsemnatului printr-un act procedural pronunțat în cursul soluționării dosarului penal.

Tot în susținerea acestei idei, a făcut judecătorul fondului referire la decizii mai vechi, anterioare ale Curții Constituționale (aspect care relevă că instanța de fond selectează subiectiv deciziile C.C.R. pe care să le aplice în prezenta cauză, întrucât are în vedere deciziile de respingere a excepțiilor de neconstituționalitate ridicate cu privire la disp. art. 539 alin, 2 Cod procedură penală, însă omite tară temei să facă aplicarea deciziei de admitere a excepției, respectiv 136/2021).

Așadar, a apreciat că netemeinicia sentinței atacate este relevantă, în primul rând, din aspectul că aceasta este dată cu nerespectarea Deciziei nr. ###/2021 a Curții Constituționale a României, nerespectând, așadar disp. art. 147 din Constituția României.

CCR a reținut în jurisprudența sa în aplicarea dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție că decizia de constatare a neconstituționalității face parte din ordinea juridică normativă", stabilindu-se caracterul de izvor de drept a acestor hotărâri, iar forța obligatorie ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care acesta se sprijină.

Deciziile și hotărârile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

În consecință, a menționat că toate autoritățile publice sunt obligate să respecte deciziile și hotărârile Curții Constituționale. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții, puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. În consecință, atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice (implicit, instanțele judecătorești) urmează să respecte întru totul atât considerentele, cât și dispozitivele acestora (în acest sens, sunt și Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1995, Decizia nr. ####/2009, Decizia nr. ###/2010, Decizia nr. ###/2010).

Ca atare, după publicarea sa în Monitorul Oficial, Decizia nr. ###/2021 a C.C.R., a devenit obligatorie, atât sub aspectul soluției, cât și al considerentelor, impunându-se respectarea acestei decizii în pronunțarea unei soluții în cauză.

Analizând situația de fapt dedusă judecării prin raportare la disp. art. 539 Cod procedură penală, sub lumina Deciziei nr. ###/2021 a C.C.R., apelantul a solicitat să se constate netemeinicia sentinței atacate, după cum urmează:

Așa cum a arătat prin cererea de chemare în judecată, prin rechizitoriul nr. ###/P/2015, DNA - Serviciul Teritorial #####, a dispus trimiterea apelantului în judecată în stare de arest preventiv pentru săvârșirea infracțiunii de dare de mită.

Prin încheierea nr. ###/13.11.2015 a Tribunalului ##### a fost astfel luată măsura arestului preventiv atât față de apelantul reclamant cât și față de ceilalți 2 coinculpați din dosar.

Astfel s-a înregistrat în data de 08.12.2015 dosarul nr. ####/63/2015 pe rolul Tribunalului #####.

Aceste acuzații s-au bazat pe un probatoriu compus din: înregistrări telefonice între apelant și ceilalți doi inculpați; un flagrant înregistrat video de către Ministerul #####; martorii: #####, loan #####, #####, #####, #####, #####, #####, #####, Dadavici #####, #####.

Din data de 12.11.2015 și până în data de 08.01.2016 apelantul reclamant a fost arestat preventiv.

Din data de 08.01.2016 și până în data de 28.01.2016 a fost supus măsurii arestării la domiciliul.

Din data de 28.01.2016 și până în data de 19.01.2017 a fost supus măsurii controlului judiciar cu restrângerea dreptului la libera circulație, în sensul că nu a avut dreptul de a părăsi țara.

Prin sentința pronunțată în cauza penală de către Tribunalul #####, menținută de Curtea de Apel ##### prin decizia de respingere a apelului formulat în cauză, s-a dispus: în baza art.396 alin. 5 Cod procedură penală rap. la art. 16 lit. b Cod procedură penală achită pe inculpatul ##### pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art. 297 Cod penal rap. la art. 13/2 din legea nr. 78/2000. În baza art.396 alin.5 Cod procedură penală rap. la art.16 lit.c Cod procedură penală achită pe inculpatul ##### pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art.289 alin.1 Cod penal rap. la art.6 din legea nr. 78/2000, În baza art.396 alin.5 Cod procedură penală rap. la art. 16 lit.a Cod procedură penală, achită pe inculpatul ##### pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art.291 Cod penal rap. la art.6 din legea nr. 78/2000.

Așadar, apelantul a precizat că a fost achitat definitiv, deși anterior, ca urmare a susținerilor reprezentantului Ministerului #####, a fost arestat preventiv și supus măsurii controlului judiciar într-o manieră nedreaptă. Potrivit disp. art. 539 Cod procedură penală, are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal, a fost privată nelegal de libertate.

Din analiza Deciziei C.C.R. nr. 136/2021, constată că la repararea prejudiciului este îndrituită și persoana care a făcut obiectul unei măsuri privative/restrictive de libertate, care s-a dovedit a fi nedreaptă, nedreptatea acesteia rezultând din soluția de clasare/achitare întemeiată pe disp. art. 16 lit. a-d Cod procedură penală.

În aceste circumstanțe, precizează faptul că devine evident, pe de-o parte dreptul subsemnatului la repararea prejudiciului ce i-a fost cauzat prin măsurile nedrepte luate împotriva subsemnatului, iar pe de altă parte, netemeinicia soluției pronunțată de Tribunalul ##### care încalcă dreptul subsemnatului la obținerea dreptului său, prin nerespectarea actelor normative anterior amintite.

Se mai arată că, în sensul arătat de apelant și contrar reținerilor instanței de fond, este și practica judiciară ulterioară pronunțării Deciziei nr. ###/2021, sens în care arată următoarele:

a. Prin Sentința Civilă nr. ###/2021, Tribunalul ##### a admis cererea formulată de #####, inculpat în același dosar ca subsemnatul și supus aceluiași măsuri preventive, arătând în motivare că întrucât art. 539

CPP nu poate restrânge sfera de aplicabilitate a unor prevederi constituționale și nu poate avea prevalență în raport cu o normă de rang constituțional, unei soluții de achitare/clasare date într-un proces penal pentru motivele antemenționate trebuie să i se confere aceeași finalitate reparatorie din moment ce aceasta dovedește încălcarea aceleiași valori constituționale - inviolabilitatea libertății individuale a persoanei - precum în cazul nerespectării normelor legale privind luarea/ prelungirea/ menținerea măsurii preventive privative de libertate. ##### adevărat că situația analizată nu reprezintă un caz de privată nelegală de libertate, însă, având în vedere că ambele ipoteze sunt menite să apere aceleași valori constituționale (dreptatea, libertatea individuală, legalitatea), înseamnă că persoanei căreia i s-a încălcat inviolabilitatea libertății individuale trebuie să i se recunoască și să beneficieze de aceeași protecție. De aceea, Curtea Constituțională a constatat că situația analizată reprezintă un caz de privată nedreaptă de libertate, ipoteză în care dreptul la despăgubiri al persoanei nu poate fi anihilat. Prin urmare, juxtapunerea celor două ipoteze din conținutul art. 539 CPP reflectă dimensiunea pleneră și corectă a prevederilor art. 52 alin. (3) teza întâi din Constituție, tratamentul lor juridic sub aspectul felului și întinderii reparației, precum și al acțiunii pentru repararea pagubei fiind, astfel, identic.

b. Prin Decizia nr. ###/2022, Curtea de Apel ##### a arătat că prin decizia ###/3.03.2021 a Curții Constituționale s-a constatat că soluția legislativă din cuprinsul art. 539 din codul de procedură penală care exclude dreptul la repararea pagubei în cazul privării de libertate dispuse în cursul procesului penal soluționat prin achitare este neconstituțională. Curtea constată că acțiunea formulată de către reclamant a fost soluționată de către instanța de fond apreciind că aceasta este inadmisibilă ca urmare reținerilor referitoare la neîndeplinirea condițiilor impuse de art.539 al.2 cod procedură penală. Cum condițiile de admisibilitate stabilite de legiuitor prin prevederile art.539 al. 2 cod procedură penală au fost declarate neconstituționale, Curtea constată că soluția pronunțată de prima instanță este nelegală astfel că în baza art. 480 al.3 cod procedură civilă, constatând că în mod greșit nu s-a intrat în judecata fondului, urmează să admită apelul, să anuleze sentința și având în vedere și cererea reclamantului apelant, să trimită cauza la aceeași instanță spre rejudecare.

Apelantul a solicitat să se observe că din chiar practica judiciară recentă a instanțelor judecătorești se relevă că cererile de chemare în judecată având drept temei juridic dispozițiile art. 539 Cod procedură penală, trebuie să fie analizate din perspectiva Deciziei C.C.R. nr. 136/2021, astfel că instanțele de judecată trebuie să aprecieze și caracterul nedrept al unor astfel de măsuri, în raport de soluțiile de clasare/achitare pronunțate în cauză.

B. De asemenea, urmând același raționament juridic lipsit de temei, apelantul apreciază că tot în mod vădit eronat, Tribunalul ##### a reținut că dreptul reclamantului la repararea prejudiciului generat de privarea nelegală de libertate era condiționat de formularea unei contestații la executare conform disp. art. 598 Cod procedură penală.

Cu privire la acest aspect, a arătat pe de-o parte, că din însăși lecturarea acestor dispoziții legale (pe care Tribunalul ##### le redă întocmai în sentința apelată), contestația la executare vizează exclusiv aspecte ce țin de punerea în executare a unei hotărâri penale, ceea ce presupune, implicit, că s-a dispus împotriva unei persoane, condamnarea.

Or, ceea ce apelantul a susținut în cursul prezentului litigiu, dovedit și prin înscrisurile aflate la dosarul cauzei, este aspectul că prin hotărârea penală pronunțată în dosarul nr. #####/63/2015 a fost achitat, ceea ce presupune, automat, că nu a existat o modalitate prin care s-ar fi pus în executare împotriva sa această hotărâre, astfel încât acesta să formuleze, eventual, contestație la executare întemeiată pe disp. art. 598 Cod procedură penală.

De altfel, această optică relevată în sentința atacată prezintă caracter de noutate în materia aplicării disp. art. 539 Cod penal, în sensul că deși temeiul juridic al cererii de chemare în judecată este dat de acest text, instanța de fond se referă în analiza efectuată la posibilitatea îndreptării neregularităților ce vizează punerea în executare a unei hotărâri penale ca fiind calea celui îndreptățit în a-și recupera prejudiciul ce i-a fost cauzat - silogism juridic care nu poate fi îmbrățișat, neavând nici o legătură cu situația dedusă judecății.

C. S-a menționat, de asemenea, că după pronunțarea Deciziei nr. ###/2021 a C.C.R., apelantul a înțeles să invoce drept obiect al cererii tot repararea pagubei cauzată prin luarea măsurilor privative în mod nelegal. Din lecturarea cererii de chemare în judecată (redactată anterior pronunțării Deciziei nr. ###/2021 a C.C.R.), se relevă că motivele de fapt ce au stat la baza formulării acesteia vizează aspectul că, față de soluția de achitare pronunțată în cauză, față de faptul că în propunerile de luare/prelungire/menținere a măsurilor preventive privative de libertate îndreptate împotriva apelantului, au fost indicate motive ce nu aveau corespondent real (de exemplu, prinderea acestuia în flagrant – apelantul menționând că nu se afla la locul în care s-ar fi săvârșit așa-zisa infracțiune, bunurile obiect al infracțiunilor de dare/luare de mită fiind plasate în autoturismul unei alte persoane, nicidecum a acestuia, ș.a.m.d.), măsurile astfel luate s-au dovedit a fi nelegale.

A menționat că este și mai evident, că prin nelegalitate, apelantul a avut în vedere tocmai caracterul nedrept, injust al acestor măsuri, aspecte ce rezultă din situația de fapt dedusă judecătii.

Cererea de chemare în judecată a fost, printre altele, întemeiată pe disp. art. 539 Cod procedură penală, iar ulterior, după soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicată de către apelant (chiar dacă soluția a fost dată, înainte, într-o altă cauză), temeiul juridic al cererii sale de chemare în judecată a fost și Decizia C.C.R. nr. 136/2021.

Independent de modalitatea în care partea înțelege să se exprime (respectiv nelegal, nedrept, etc.), în soluționarea cererii de chemare în judecată, instanța are obligația de a analiza situația de fapt dedusă judecătii, prin prisma dispozițiilor legale invocate - în speță, disp. art. 539 Cod procedură penală, cu aplicarea Deciziei C.C.R. nr. 136/2021.

Cu alte cuvinte, mai susține apelantul reclamant, instanța trebuia să analizeze dacă situația de fapt prezentată în cuprinsul cererii de chemare în judecată se circumscrie acestor temeuri de drept, astfel încât reclamantul să fie îndreptățit la obținerea reparării prejudiciului ce i-a fost cauzat prin luarea împotriva sa a măsurilor privative de libertate.

În aceste circumstanțe, apelantul a apreciat că în mod netemeinic a reținut instanța de fond caracterul nefondat al petiului privind obligarea intimatului Statului ##### prin Ministerul Finanțelor Publice la repararea prejudiciului generat prin măsurile preventive luate în cursul dosarului penal nr. #####/63/2015 al Tribunalului #####, câtă vreme, din lecturarea acestui dosar penal (care a fost atașat prezentei cauze), se relevă că apelantul se află în ipoteza tip stabilită de cele două acte normative (Decizia C.C.R. 136/2021 și art. 539 Cod procedură penală), respectiv:

Împotriva apelantului, în mod nedrept, au fost dispuse măsura arestării preventive, măsura arestului la domiciliu și măsura controlului judiciar, într-o cauză finalizată cu achitare pe considerentul că fapta nu există (art. 16 lit. a Cod procedură penală).

Temeiul achitării prev. de art. 16 lit. a Cod procedură penală, respectiv fapta nu există, presupune că fapta, așa cum este descrisă în rechizitoriu, nu există în materialitatea ei, nu s-a întâmplat niciodată, nu a existat. Or, în dosarul penal în care apelantul a fost cercetat, împotriva acestuia s-au luat măsurile preventive amintite anterior, în virtutea argumentului că a săvârșit o faptă de natură penală, că aceasta există în materialitatea sa, că o acțiune/inacțiune a apelantului s-ar putea circumscrie unei fapte prevăzute de legea penală, fiind chiar reținut, că ar fi fost prins în flagrant.

În aceste circumstanțe, prin raportare la actele normative amintite anterior, apelantul apreciază ca fiind evident că măsurile preventive dispuse cu privire la subsemnatul sunt abuzive, așa cum în mod repetat a susținut în cuprinsul cererii de chemare în judecată, ceea ce presupune că sunt nedrepte, injuste, nelegale. Ca atare, analizând situația de fapt prin raportare la temeiul juridic indicat, apelantul reclamant a solicitat să se observe că sentința apelată este vădit neîntemeiată, câtă vreme, judecătorul fondului nu susține în considerentele acesteia, nici măcar un argument concret pentru care acesta nu ar fi îndreptățit la repararea prejudiciului cauzat prin luarea împotriva apelantului a unor măsuri privative de libertate injuste, nelegale. De altfel, a apreciat că sentința atacată este complet nemotivată cu privire la temeinicia/netemeinicia petiului respins; din cuprinsul acesteia, observă că petitul privind repararea prejudiciului cauzat prin luarea măsurilor privative de libertate este analizat în cuprinsul sentinței atacate la paginile 55-60, Concret, deși pronunță o soluție asupra fondului cauzei, în niciuna dintre aceste pagini, judecătorul fondului nu a analizat situația de fapt dedusă judecătii, ci a enumerat, fără a explica în concret legătura cu cauza, o serie de texte legale, extrase din hotărâri ale ##### sau din decizii ale Curții Constituționale ori Înaltei ##### de Casație și Justiție, fără a face aplicarea acestora la starea de fapt descrisă, astfel încât, din lecturarea sentinței apelate nu se înțelege în niciun fel de ce cererea de chemare în judecată cu privire la acest capăt de cerere ar fi neîntemeiată.

De asemenea, a susținut că instanța de fond nu a analizat nici dacă măsurile preventive au caracter nelegal, ori nedrept, în lumina soluției de achitare dispusă cu privire la reclamant, nici dacă se confirmă sau se infirmă starea de fapt dedusă judecătii prin probatoriul administrat, ci doar a făcut o înșiruire incoerentă de texte legale, față de care s-a reținut că petitul n-ar fi întemeiat.

Or, motivarea dată asupra unei soluții trebuie să privească motivele arătate de părți prin cererile formulate, respectiv trebuie să analizeze dacă o situație de fapt se circumscrie unui text de lege.

Pe cale de consecință, apelantul a solicitat să se constate netemeinicia sentinței pronunțate cu privire la soluționarea petiului ce face obiectul prezentului apel.

D. Nu în ultimul rând, a menționat apelantul că în motivarea sentinței apelate, judecătorul fondului a restrâns sfera de aplicare a disp. art 539 Cod procedură penală, respectiv dreptul de a obține repararea prejudiciului pentru privarea nelegală de libertate doar cu privire la dreptul fundamental la libertate și siguranță, excluzând din sfera de aplicare a dispozițiilor legale anterior enunțate, celelalte drepturi și libertăți cetățenești afectate de luarea față de o persoană a unei măsuri privative/restrictive de libertate în mod nelegal.

Din analiza dispozițiilor art. 539 alin. 1 Cod procedură penală și art. 540 alin. 1 și 3 Cod procedură penală, rezultă că are dreptul la repararea pagubei persoana privată nelegal (ori nedrept, conform Deciziei nr ##### a C.C.R.), prin pagubă, înțelegându-se consecințele asupra persoanei private de libertate și asupra familiei sale.

În niciun moment, legiuitorul nu limitează sfera de aplicare a dispozițiilor anterior amintite exclusiv la prejudiciul ce vizează dreptul la libertate și circulație, ci are în vedere toate urmările, respectiv toate prejudiciile generate prin luarea unei asemenea măsuri.

a reținut în mod constant că în cazurile de violare a articolului 5 paragraful 1 al Convenției - privarea nelegală de libertate- sunt întemeiate cererile de acordare a unor despăgubiri bănești pentru prejudiciul moral și fizic suferit pe perioada detenției nelegale, drept urmare, obligația statului la repararea pagubei în cazul luării unei măsuri preventive pe nedrept indiferent de temeiul achitării sau clasării, ori de infracțiunea pentru care a intervenit achitarea decurge din raporturile de drept public și își au drept cauză eroarea judiciară, așa cum prevăd și dispozițiile art. 52 din Constituția României, potrivit căroră „Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare.”

Înalta ##### de Casație și Justiție a hotărât că la stabilirea existenței prejudiciului moral, definit în doctrina dreptului și în jurisprudență ca orice atingere adusă uneia dintre prerogativele care constituie atributul personalității umane și care se manifestă prin suferința fizică sau morală, pe care le resimte victima, trebuie avute în vedere caracterul și importanța valorilor nepatrimoniale lezate, situația personală a victimei, ținând cont de mediul social din care victima face parte, educația, cultura, standardul de moralitate, personalitatea și psihologia victimei, circumstanțele săvârșirii faptei, statutul social, etc.

Fiind vorba de lezarea unor valori fără conținut economic și de protejarea unor drepturi care intră, ca element al vieții private, în sfera art. 8 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, dar și de valori apărate de Constituție și de legile naționale, existența prejudiciului este circumscrisă condiției aprecierii rezonabile, pe o bază echitabilă corespunzătoare a prejudiciului real și efectiv produs victimei, în ceea ce privește proba prejudiciului moral, Înalta ##### a precizat că este suficientă proba faptei ilicite, urmând ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că lista excepțiilor la dreptul la libertate ce figurează la art. 5 alin. 1 are un caracter exhaustiv și că numai o interpretare strictă se potrivește cu scopul acestei dispoziții: garantarea că nimeni nu este privat de libertate în mod arbitrar (a se vedea c. ##### contra României) - prin urmare, tot în sensul dispozițiilor Curții (a se vedea c. ##### c. României) se impune magistratului în fața căruia persoana arestată este condusă, obligația de a examina circumstanțele care militează pentru și contra menținerii arestării preventive, de a se pronunța potrivit criteriilor juridice asupra existenței unor motive temeinice care să justifice menținerea arestării și, în absența lor, de a dispune punerea în libertate când este vorba despre libertatea unei persoane, le revine instanțelor judecătorești sarcina de a motiva și explica într-o manieră completă motivele ce stau la baza unei decizii prin care se dispune privarea de libertate a unei persoane.

Or, în speța de față, observând caracterul absolut derizoriu al argumentelor pentru care s-a dispus respingerea cererii de obligarea a Statului ##### la repararea prejudiciului cauzat prin luarea unor măsură privative de libertate abuzive (nelegale, injuste), apelantul învederează că nu se poate concluziona decât că se află în prezența unei flagrante încălcări a exigențelor Convenției Europene a Drepturilor Omului, hotărârea fiind netemeinică chiar și din perspectiva disp. Art. 539 și 540 Cod procedură penală.

Pentru aceste argumente, av solicitat admiterea prezentului apel, anularea în parte a sentinței atacate cu privire la soluția de respingere ca neîntemeiat a capătului de cerere privind repararea pagubei pricinuită de măsurile privative de libertate nelegale/nedrepte și rejudecând, să se dispună admiterea în integralitate a cererii de chemare în judecată, așa cum a fost formulată.

În drept, apelul a fost întemeiat pe disp. art. 466 și urm. Cod procedură civilă, art. 539, 540 Cod procedură penală, Decizia nr. ####/2021 a C.C.R., precum și pe toate celelalte dispoziții legale invocate.

În probațiune, a solicitat admiterea probatoriului aflat la dosarul cauzei, implicit proba cu înscrisuri constând în atașarea dosarului nr. #####/63/2015 al Tribunalului #####.

În motivarea apelului, apelanta Administrația Națională a Penitenciarelor a arătat că soluția instanței de fond este nelegală și netemeinică, solicitând admiterea cererii de apel, anularea sentinței atacate în sensul admiterii excepției lipsei calității procesuale pasive invocate și respingerea pretențiilor față de Administrația Națională a Penitenciarelor, iar pe fondul cauzei respingerea cererii de chemare în judecată.

Apelanta a învederat că instanța de fond a respins în mod neîntemeiat excepția privind lipsa calității procesuale pasive a Administrației Naționale a Penitenciarelor, constatând că, potrivit prevederilor H.G. nr.

(ulterior abrogat prin HG nr. 756/2016) aceștia au atribuții în ceea ce privește organizarea, coordonarea și controlul modului de executare a pedepselor.

A apreciat că prima instanță în mod eronat a apreciat că în prezenta cauză sunt aplicabile prevederile art. 224 alin. (1) Cod civil, și astfel a reținut că "dacă prin lege nu se dispune altfel, statul nu răspunde decât în mod subsidiar pentru obligațiile organelor, autorităților și instituțiilor publice care sunt persoane juridice."

De asemenea, în mod eronat a apreciat că "legea specială în ceea ce privește răspunderea pentru condițiile de detenție în penitenciar este reprezentată de art. 2 din Ordinul nr.433/C/2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, aplicabil raportat la data privării de libertate a reclamantului, care prevedea că Administrația Națională a Penitenciarelor ia toate măsurile necesare pentru creșterea progresivă a numărului spațiilor de cazare individuală, precum și pentru reamenajarea spațiilor existente."

Totodată, s-a reținut că "potrivit art.6 alin. (1) lit. a) din HG nr. 1849/2004, aplicabilă raportat la data privării de libertate a reclamantului, în realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate, Administrația Națională a Penitenciarelor organizează și coordonează activitățile referitoare la modul de executare a pedepselor privative de libertate, a măsurii arestării preventive și a măsurii educative de internare a minorilor în centre de reeducare, pronunțate de instanțele judecătorești."

instanță a mai reținut că "răspunderea ANP și a Penitenciarului #####, acesta din urmă ca unitate înființată în subordinea ANP, tocmai pentru îndeplinirea obligațiilor care incumbă ANP, este una solidară, oricare dintre ei putând fi trași la răspundere pentru neîndeplinirea acestei obligații, câtă vreme în speță nu este vorba de neexecutarea obligațiilor care ar reveni doar penitenciarului ci este vorba despre neexecutarea obligațiilor care ar reveni ANP (...)"

Apelanta a solicitat să se observe faptul că obligațiile inserate în actele normative privind organizarea de către ANP a activității din penitenciare, sunt obligații de diligență, nu de rezultat. Precizează că aceasta nu poate verifica decât situațiile concrete pe care le sesizează persoanele private de libertate, fără a putea monitoriza toate persoanele aflate în custodia unităților penitenciare, această responsabilitate revenind fiecărei unități penitenciare în parte.

Potrivit art. 1 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare a unităților penitenciare, aprobat prin Decizia directorului general al ANP nr. 507/2012, act normativ în vigoare în perioada executării pedepsei privative de libertate s-a prevăzut că penitenciarele sunt instituții publice de interes național, cu personalitate juridică, în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor care fac parte din instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională.

A precizat că, potrivit art. 6 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 756/2016, în realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate, Administrația Națională a Penitenciarelor organizează și coordonează activitățile referitoare la modul de executare a pedepselor privative de libertate, însă potrivit art. 11 alin. (1) din același act normativ "Pentru îndeplinirea atribuțiilor, în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor se înființează, se organizează și funcționează penitenciare, penitenciare-spital, penitenciare pentru tineri, penitenciare pentru femei, centre educative, centre de detenție, centre de formare profesională, Școala Națională de Pregătire a Agenților de Penitenciare Târgu Ocna, ##### de aprovizionare, gospodărire și reparații, Centrul de pregătire, odihnă și recuperare - Complex Sovata și Centrul de pregătire, odihnă și recuperare - Complex ##### Sud".

A subliniat faptul că, potrivit art. 222 din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, „##### juridică având în subordine o altă persoană juridică nu răspunde pentru neexecutarea obligațiilor acesteia din urmă și nici persoana juridică subordonată nu răspunde pentru persoana juridică față de care este subordonată, dacă prin lege nu se dispune altfel".

În consecință, pentru ca instituția apelantă să aibă calitatea de parte în cauza dedusă judecării, apreciază că ar fi trebuit îndeplinită cerința esențială a existenței calității sale procesuale (legitimatio ad causam), ceea ce nu se întâmplă în cauza de față.

Conform art. 40 din Legea nr. 134/2010: "Cererile făcute de o persoană care nu are capacitate procesuală sunt nule sau, după caz, anulabile. De asemenea, în cazul lipsei calității procesuale sau a interesului, instanța va respinge cererea ori apărarea formulată ca fiind făcută de o persoană sau împotriva unei persoane fără calitate ori ca lipsită de interes, după caz".

În materie delictuală, calitatea procesuală pasivă aparține persoanei căreia i se impută săvârșirea unei fapte ilicite, existența sau inexistența condițiilor necesare angajării răspunderii civile delictuale reprezentând o chestiune de fond a litigiului, subsecventă calității.

Fapta ilicită, definită ca orice acțiune sau inacțiune care are ca rezultat încălcarea drepturilor subiective sau intereselor legitime ale unei persoane, este legată indisolubil de persoana care se pretinde a fi victima fetei ilicite.

Ținând cont de motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată, apelanta solicită să se

constate că reclamantul impută o faptă ilicită determinată, prin susținerile în fapt ale cererii de chemare în judecată, arătând în concret condițiile de detenție susținute ca precare și care au determinat atingerea demnității sale.

Din modul în care reclamantul prezintă situația de fapt în cuprinsul cererii de chemare în judecată, se retine că pretinsa faptă ilicită îi este atribuită exclusiv penitenciarului.

Astfel, apelantul a susținut că prin cererea de chemare în judecată reclamantul nu a imputat acestei pârâte săvârșirea vreunei fapte ilicite, atragerea ei în proces nefiind justificată de reclamant.

Mai mult, a apreciat că în considerarea principiului disponibilității, se impune a se avea în vedere împrejurarea că reclamantul nu a invocat o răspundere directă a pârâtului ANP ca subiect activ generic al raportului juridic execuțional penal și nici o deficiență în organizarea sistemului execuțional penal, ci a invocat în concret săvârșirea unor delikte civile, de către penitenciar, acesta având personalitate juridică.

Penitenciarele au personalitate juridică proprie, organizare proprie, patrimoniu propriu și sunt ordonatori terțiari de credite. Responsabilitatea organizării activităților referitoare la modul de executare a pedepselor privative de libertate revine așadar, în primul rând penitenciarelor ca structuri funcționate ale Administrației Naționale a Penitenciarelor și numai cu titlu subsidiar instituției noastre.

În sensul celor arătate mai sus sunt și dispozițiile art. 21 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare prin care sunt stabilite în mod expres rolurile ordonatorilor de credite. Potrivit alin. (3) al textului de lege sus-menționat „ordonatorii secundari de credite repartizează creditele bugetare aprobate, pentru bugetul propriu și pentru bugetele instituțiilor publice subordonate, ai căror conducători sunt ordonatori terțiari de credite, în raport cu sarcinile acestora, potrivit legii”. În raport de prevederile legale sus-menționate, solicită să se observe că nu se poate angaja răspunderea Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru o presupusă faptă ilicită săvârșită de o altă persoană juridică.

Apelanta a solicitat instanței să constate că responsabilitatea pentru asigurarea Spațiului minim este a Statului ##### reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice.

A subliniat că Statul ##### este cel căruia îi revine responsabilitatea asigurării condițiilor de detenție, conform art. 2 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 756/2016 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor, în vigoare la data introducerii cererii de chemare în judecată, întrucât ”Administrația Națională a Penitenciarelor aplică strategia Guvernului României în ceea ce privește executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate pronunțate de instanțele judecătorești”.

Așadar, se poate observa că organizarea și coordonarea activităților respective revine Administrației Naționale a Penitenciarelor, însă se realizează potrivit destinației și în limitele fondurilor bugetare alocate de către Guvern.

În concluzie, învederează că Statului ##### îi revine responsabilitatea asigurării condițiilor de detenție, iar eventualele inacțiuni în acest sens nu sunt consecința unei atitudini de rea-credință, ci se subscriu dificultăților întâmpinate în prezent de întregul sector bugetar, privitoare la lipsa fondurilor necesare achiziționării și dotării conform standardelor minime a locurilor de detenție.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în cazul problemelor cu caracter structural - astfel cum este precaritatea condițiilor de igienă din penitenciar - care nu privesc situația strictă a unui deținut, acesta din urmă nu dispune de o cale de atac efectivă în dreptul român pentru a ridica această problemă în fața instanțelor naționale (##### împotriva României, nr. 27240/03, pct.59, 11 octombrie 2011).

De asemenea, în ceea ce privește asigurarea condițiilor de detenție, menționează decizia ##### împotriva României, din 20 iulie 2021, prin care, la paragraful 95, Curtea stabilește faptul că decizia nr. ###/2020 pronunțată în dosarul nr. ###/95/2018 de Înalta ##### de Casație și Justiție consolidează o jurisprudență preexistentă și stabilește criteriile pentru aplicarea răspunderii civile delictuale ca remediu pentru condițiile de detenție inadecvate, reținând că răspunzător pentru condițiile inadecvate de detenție este Statul.

Așadar, ##### reține că prin hotărârea pronunțată de Înalta ##### de Casație și Justiție la data de 19 februarie 2020 (decizia nr. ###/2020, în dosarul nr. ###/95/2018), a fost stabilită răspunderea pecuniară a statului și nu a autorităților subordonate, pentru condițiile inadecvate de detenție, ICCJ întemeindu-și soluția pe faptul că problema condițiilor de detenție are un caracter structural, așa cum s-a reținut și în hotărârea pilot ##### și alții împotriva României, motiv pentru care cauzele acestor disfuncționalități sistemice nu pot fi imputate locurilor de detenție, ci statului care este răspunzător de politica penală.

a reținut că ICCJ a considerat astfel că Administrația Națională a Penitenciarelor (ANP) se află în imposibilitatea obiectivă de a se conforma standardelor naționale în materia condițiilor de detenție, și a menținut astfel o soluție pronunțată de Tribunalul ##### și confirmată de Curtea de Apel #####, prin care Statul, reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, fusese obligat să plătească despăgubiri unei persoane deținute în condiții inadecvate (paragraf nr. 38).

Așadar, conform celor reținute și de #####, hotărârea înaltei ##### de Casație și Justiție tranșează în mod clar cine este răspunzător pentru problema supraaglomerării carcerale și a condițiilor inadecvate de detenție după cum urmează:

„Instanța europeană, atunci când a analizat, prin prisma dreptului la demnitate umană, protejat de art. 3 din Convenție, cauzele tratamentului degradant reclamat de o persoană aflată în detenție, generat de supraaglomerare, de lipsa de condiții igienice corespunzătoare, a apreciat că acesta poate fi rezultatul unor probleme ce excedează culpei propriu-zise a administrației penitenciarului, fiind o deficiență structurală și sistemică.

În consecință, răspunderea statului nu poate exclusă pe considerentul că acesta răspunde patrimonial, obiectiv sau subiectiv, exclusiv după reguli derogatorii de la regimul ce guvernează răspunderea particularilor, nefiindu-i aplicabile, în acest caz, dispozițiile Codului civil. Textele de lege invocate de recurent nu sunt în măsură să justifice incapacitatea de drept civil a acestuia de a răspunde într-un raport juridic întemeiat pe principiile răspunderii civile delictuale.

Dimpotrivă, prin dispozițiile art. 221-224 Cod civil este reglementată răspunderea civilă atât a persoanelor juridice de drept public, dar și a statului, fie în raporturile juridice în care este titular de drepturi și obligații, fie în subsidiar pentru obligațiile autorităților publice.

În același timp, în speță, răspunderea Administrației Naționale a Penitenciarelor a fost înlăturată, reținându-se ca s-ar fi justificat chemarea în judecată a acestei autorități publice pentru a răspunde pentru producerea unui eventual prejudiciu ca urmare a condițiilor efective de detenție, altele decât supraaglomerarea din penitenciare.

Astfel, câtă vreme instanța de apel a constatat imposibilitatea obiectivă a Administrației Naționale a Penitenciarelor de a se conforma standardului prevăzut în legislația ce reglementează modalitatea de efectuare a stării de detenție, prejudiciul, raportat la condițiile inadecvate de executare a pedepsei privative de libertate astfel cum au fost reținute, fiind cauzat de împrejurări independente de posibilitățile sale de decizie și control, o atare statuare este în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit cu care această situație este cauzată de o problemă structurală și sistemică, ce nu poate fi rezolvată decât de Statul #####.

În consecință, Înalta ##### reține că, în mod corect recurentei (Statul #####) i-a fost recunoscută calitatea procesuală pasivă în litigiul dedus judecății, față de natura faptei ilicite reținute, supraaglomerarea penitenciarelor în care reclamantul a fost deținut putând fi imputată doar statului, iar acordarea de despăgubiri morale pentru prejudiciul născut din aceasta faptă putând fi dispusă doar în sarcina acestuia, deoarece Statul este cel care stabilește politica penală.

Înalta ##### constată că, judicios, instanța de apel a reținut că Administrației Naționale a Penitenciarelor îi revine un rol secundar, care constă în aplicarea dispozițiilor cu caracter normativ și în gestionarea resurselor financiare care sunt puse la dispoziție în cadrul politicii financiare a Statului #####, iar în acest sens s-a pronunțat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului care a făcut trimitere la dispozițiile art. 46 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului ce impun statului printr-o obligație legală de a aplica măsurile generale și/sau individuale Corespunzătoare pentru a garanta dreptul persoanelor aflate în detenție și drepturile cuvenite.”

De altfel, se poate observa că există deja o practică judiciară în sensul celor mai sus prezentate, relevantă pentru conturarea unei concluzii fundamentate și pe jurisprudență, cu titlu de exemplu enumeră următoarele hotărâri:

Tribunalul Mureș prin Hotărârea civilă nr. 470 din data de 07.05.2019, pronunțată în dosarul nr. #####/102/2017*, definitivă prin nerecurare, a reținut că Administrația Națională a Penitenciarelor nu are calitate procesuală pasivă în cauza dedusă judecății, similară celei prezente, reclamantul ”chemând în Judecată A.N.P. pentru pretinse prejudicii morale care ar fi fost cauzate de un regim de detenție neconform normelor legale în vigoare, pe perioada custodierii în unitățile penitenciare subordonate.”

Astfel, Tribunalul Mureș în mod judicios a reținut că ”prima instanță a dat o dezlegare corectă excepției lipsei calității procesuale pasive a intimatei Administrația Națională a Penitenciarelor, însușindu-și considerentele primei instanțe în această privință. De asemenea, sa reține că sunt corecte susținerile intimatei pârâte cu privire la faptul că potrivit art. 1 alin. 1 din Regulamentul de organizare și funcționare a unităților penitenciare aprobat prin Decizia # directorului general al A.N.P. nr. 507/2012, penitenciarele sunt instituții publice de interes național, cu personalitate juridică, în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor (aceeași prevedere fiind reluată și de art. 1, alin. 1 din Ordinul M.J. nr. 2724/C/2018, care a abrogat Decizia A.N.P. nr. 507/2012), iar A.N.P. nu dispune asupra modului în care execută pedeapsa persoanele private de libertate aflate în custodia unităților penitenciare cu personalitate juridică din țară. Conform art. 36 alin. 1 Cod procedură civilă, calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății. Or, în cauză, reclamantul a solicitat despăgubiri pentru

condiții necorespunzătoare de detenție, fiind evident că răspunzătoare pentru condițiile de detenție efectiv asigurate persoanei condamnate este penitenciarul în care acesta a fost deținut penitenciarul fiind cel care hotărăște numărul de persoane care sunt cazate efectiv în camerele unității, aceasta nefiind o chestiune asupra căreia Administrația Națională a Penitenciarelor să fi dispus în mod efectiv. Astfel, în aceste condiții, raportat la obiectul cererii de chemare în judecată și la motivele invocate de reclamant, respectiv culpa unității de penitenciar care i-a asigurat cazarea, rezultă că Administrația Națională a Penitenciarelor nu are calitate procesuală pasivă, astfel cum în mod greșit a statuat instanța de fond.”

În aceeași ordine de idei, a învederat instanței că, de asemenea, prin sentința civilă nr. #####A din 01.10.2020, pronunțată în dosarul nr. 25224 (300/2017, Tribunalul București Secția a-V-a Civilă a reținut că Administrația Națională a Penitenciarelor nu are calitate procesuală pasivă în cauza dedusă judecătii, similară celei prezente, potentul, persoană privată de libertate, chemând în judecată Administrația Națională a Penitenciarelor “pentru preținse prejudicii morale care ar fi fost cauzate de un regim de detenție neconform normelor legale în vigoare, pe perioada custodierii în penitenciarele din #####”: “în ceea ce privește apelul incident declarat de intimatul-pârât Administrația Națională a Penitenciarelor, acesta a invocat ca prim motiv de apel excepția lipsei calității procesuale pasive.

După cum rezultă din prevederile art. 32 alin. 1 lit. b și art. 36 Cod pr. civilă, una dintre condițiile de exercitare a acțiunii civile o constituie calitatea procesuală care rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecătii.

După cum rezultă din prevederile art. 1 alin. 1 din H.G. nr. 756/2016, Administrația Națională a Penitenciarelor este instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Justiției, iar în prevederile art. 2 alin. 2 și 3 din aceeași hotărâre de guvern, se arată că Administrația Națională a Penitenciarelor aplică strategia Guvernului României în ceea ce privește executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate pronunțate de instanțele judecătorești și contribuie la asigurarea apărării, ordinii publice și a securității naționale prin organizarea pazei, escortării, însoțirii, supravegherii și aplicării regimului de executare a pedepselor și măsurilor privative de libertate care se execută în centrele de arestare preventivă și în secțiile speciale de arestare preventivă, prin organizarea activităților de reintegrare socială a deținuților, persoanelor internate și arestate preventiv, precum și prin activități de prevenire a criminalității și terorismului în mediul penitenciar, desfășurate potrivit legii, iar în art. 11 alin. 2 din același act normativ se arată că unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor se înființează prin hotărâre a Guvernului și au personalitate juridică.

În prezenta cauză, reclamantul-apelant nu av solicitat antrenarea răspunderii civile delictuale a intimei-pârâte-apelante în nume propriu ci pentru fapte ilicite produse în perioada în care apelantul-reclamant a fost deținut în cele cinci penitenciare aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor care au personalitate juridică proprie, iar persoana juridică având în subordine o altă persoană juridică nu răspunde pentru neexecutarea obligațiilor acesteia din urmă și nici persoana juridică subordonată nu răspunde pentru persoana juridică față de care este subordonată, dacă prin lege nu se dispune altfel, după cum rezultă din prevederile art. 222 Cod civil, în cauză nefiind incident nici mecanismul răspunderii civile delictuale pentru fapta altuia reglementat de art. 1373 Cod civil, având în vedere că penitenciarele pârâte nu sunt prepuși ai Administrației Naționale a Penitenciarelor și principiul independenței patrimoniale a persoanelor juridice reglementat de art. 222 Cod civil.

Contrar celor reținute de prima instanță, faptul că printre atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor se numără și acelea că organizează, coordonează, evaluează, controlează și îndrumă activitățile referitoare la modul de executare a pedepselor și măsurilor privative de libertate în unitățile din subordinea sa, pronunțate de instanțele judecătorești, în conformitate cu legislația în vigoare elaborează strategia de aplicare a regimului de executare a pedepselor și măsurilor privative de libertate, urmărește transpunerea ei în practică, potrivit principiilor privind respectarea demnității umane, exercitarea drepturilor de către deținuți, persoane internate și arestate preventiv din unitățile din subordinea sa, interzicerea supunerii la tortură, la tratamente inumane sau degradante ori la alte rele tratamente, precum și interzicerea discriminării, după cum rezultă din prevederile art. 2 alin. 1 lit. a și c din H.G. nr. 756/2016 și are atribuția de ordonator secundar de credite nu conferă calitate procesuală pasivă intimei-pârâte apelante, neavând calitate de persoană obligată în cadrul raportului juridic dedus judecătii, în condițiile în care responsabilitatea organizării activității modului de executare a pedepselor privative de libertate revine penitenciarelor, intimată-pârâtă-apelantă nedispunând asupra modului în care execută pedeapsa persoanele privative de libertate aflate în custodia unităților penitenciare care au personalitate juridică, au patrimoniu propriu, sunt finanțate de la bugetul de stat sau din venituri proprii, fiind ordonatori terțiari de credite.

Prin urmare, acest motiv de apel este întemeiat, urmând a fi admis, iar ca efect al admitterii acestui motiv de apel, se impune schimbarea sentinței apelate în sensul admitterii excepției lipsei calității procesuale pasive a Administrației Naționale a Penitenciarelor și respingerea acțiunii introduse în contradictoriu cu apelanta-

intimată-pârâtă Administrația Națională a Penitenciarelor ca fiind introdusă împotriva unei persoane lipsite de calitate procesuală pasivă, examinarea celorlalte motive de apel devenind inutilă.”

Judecătoria Cornetu în sentința civilă nr. #####/28.06.2016 rămasă definitivă prin Respingerea apelului de către Tribunalul Ilfov prin decizia nr. ##### din 11.09.2017, a reținut de asemenea că Administrația Națională a Penitenciarelor nu are calitate procesuală pasivă în cauzele similare, întrucât ”penitenciarele au aptitudinea de a sta în judecată cu atât mai mult cu cât art. 222 Cod civil stabilește că persoana juridică având în subordine altă persoană juridică nu răspunde pentru neexecutarea obligațiilor acesteia din urmă.” Ministerul Finanțelor Publice reprezintă statul, ca subiect de drepturi și obligații, precum și în orice alte situații în care acesta participă nemijlocit, în nume propriu, în raporturi juridice, dacă legea nu stabilește în acest scop un alt organ, astfel cum reține și Tribunalul Ilfov prin decizia nr. #####/2017, menținând sentința Judecătoriei Cornetu.

Tribunalul ##### prin sentința civilă nr. ## din 05 noiembrie 2018 pronunțată în dosarul nr. #####/101/2018, definitivă, a reținut că „neluarea măsurilor pentru asigurarea normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare constituie o faptă ilicită iar fapta ilicită constă în încălcarea cu privire la reclamant, de către Statul #####, a normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate în sensul că, în camerele în care a fost cazat, nu i s-au asigurat acestuia un spațiu util de 4 mp sau 6 mc de aer.”

Astfel, instanța a reținut cu privire la supraaglomerare că așa cum a statuat și #####, Statului îi revine sarcina de a-și organiza sistemul penitenciar de așa natură încât să asigure respectarea demnității deținuților (cauza Ananyev și alții împotriva Rusiei) respectiva obligație nefiind una de mijloace, ci una de rezultat. Doar Statului #####, prin Ministerul Finanțelor Publice, îi revine responsabilitatea organizării condițiilor de detenție, astfel încât să se evite supraaglomerarea din penitenciare, lipsa fondurilor necesare achiziționării și dotării conform standardelor minime a locurilor de detenție, nefiind imputabilă ANP.

Prin urmare, problema spațiului minim nu putea fi soluționată de către ANP prin atribuțiile de supraveghere și control, nicio măsură dispusă de ANP, în contextul supraaglomerării neputând conduce la îmbunătățirea acestei situații.

Apelanta a apreciat că pe fondul cauzei se impune respingerea cererii pentru considerentele arătate în apărările de la fond, precum și din înscrisurile transmise la dosarul cauzei.

A învederat faptul că răspunderea civilă delictuală ia naștere în momentul în care, cu intenție, din neglijență sau din imprudență s-a comis o faptă prin care s-a cauzat un prejudiciu altei persoane. Or, în cazul supus atenției onoratei instanțe, Administrația Națională a Penitenciarelor nu i-a cauzat reclamantului niciun prejudiciu.

A considerat că în mod greșit instanța de fond a reținut că „încarcerarea unei persoane într-o încăpere în care îi revin sub 3 mp pe perioada de 6 zile cât s-a aflat în custodia Centrului de reținere și arest preventiv din cadrul IPJ ##### și sub 2 mp, pe perioada pe perioada de 23 zile cât s-a aflat în custodia pârâtului Penitenciarul #####, afectează demnitatea umană și este de natură a-i cauza acesteia suferințe de ordin psihic.”

Referitor la aplicarea tratamentului inuman sau degradant așa cum sugerează reclamantul, acest aspect a fost clarificat de Curtea Europeană, în sensul în care a stabilit că o pedeapsă sau un tratament este degradant atunci când obiectivul urmărit este acela de a umili sau înjosi persoana respectivă și dacă în funcție de consecințe, a afectat în mod ireversibil, personalitatea condamnatului, dispoziții, care, apelanta apreciază că nu-și găsesc aplicabilitatea în situația dedusă judecății.

Tratamentul inuman a fost estimat de #####, ca fiind atunci când a fost premeditat aplicat ore în șir și a cauzat, fie vătămare corporală, fie suferințe fizice și psihice profunde persoanei, ceea ce nu poate fi discutat în cazul de față, unde deținutului i-a fost asigurat un confort psihic constant, asistență medicală și condiții de detenție corespunzătoare.

Pentru a putea considera că tratamentul ce însoțește pedeapsa este „inuman” sau ”degradant”, Curtea a subliniat ca suferința ori umilința trebuie să meargă dincolo de cele pe care le comportă inevitabil o anumită formă de tratament sau de pedeapsa legitimă. ##### de a ști dacă tratamentul avea drept scop să umilească sau să înjosească victima este un alt element de luat în calcul (V. contra Regatului Unit ai ##### Britanii, Raninen contra Finlandei), fără ca lipsa acestui scop să excludă definitiv o constatare de încălcare a articolului 3.

Conținutul dreptului prevăzut în art. 3 din Convenție cuprinde o obligație negativă a statului, de a nu supune persoanele aflate sub jurisdicția lor la tratamente contrare articolului 3 din Convenție, precum și obligații pozitive, unele substanțiale precum luarea de măsuri preventive pentru asigurarea integrității corporale și morale a persoanelor private de libertate, pentru evitarea unui asemenea risc, asigurarea unor condiții de detenție minimale etc. și una procedurală, de realizare a unei anchete oficiale, aprofundate și efective, când o persoană afirmă că a fost supusă unor astfel de tratamente.

Totuși, simpla declarație a reclamantului nu este suficientă, susținerile sale având ca obiect supunerea la rele tratamente trebuie dovedite cu mijloace de probe adecvate. Curtea folosind criteriul probei apte să elimine orice îndoială rezonabilă (Cauza ##### c. Germaniei parag. 30, ##### c. României parag. 181-187). În același context, invocă apelanta și prevederile Deciziei Civile nr. ##### a Înaltei ##### de Casație și Justiție - Secția Civilă, potrivit căroră: ”principiul reparării prejudiciului împiedică, însă, acordarea unor sume nejustificate în raport de întinderea prejudiciului real suferit instituția răspunderii civile delictuale neputându-se transforma într-un izvor de îmbogățire fără just temei a celor ce se pretind prejudiciați.” De asemenea, și Înalta ##### de Casație și Justiție a statuat în mod constant în jurisprudența sa că daunele materiale cerute de reclamanți pot fi acordate numai în măsura dovedirii lor, iar cuantificarea prejudiciului moral, „nesupusă unor criterii legale de determinare, se stabilește, prin apreciere, ca urmare a aplicării de către instanța de judecată a unor criterii referitoare la consecințele negative suferite de cei în cauză, în plan fizic și psihic, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care le-a fost afectată situația familială, profesională și socială (...)”.

Astfel, judecătorii Înaltei ##### de Casație și Justiție au apreciat (în cuprinsul Deciziei nr. ##### din 20 aprilie 2011 pronunțată în recurs de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei ##### de Casație și Justiție având ca obiect obligarea unei autorități publice la plata de daune morale) că „daunele morale sunt apreciate ca reprezentând atingerea adusă existenței fizice a persoanei, integrității corporale și sănătății, cinstei, demnității și onoarei, prestigiului profesional, iar pentru acordarea de despăgubiri nu este suficientă stabilirea culpei autorității, ci trebuie dovedite daunele morale suferite. Sub acest aspect, partea care solicită acordarea daunelor morale este obligată să dovedească producerea prejudiciului și legătura de cauzalitate dintre prejudiciu și fapta autorității

Se poate observa că reclamantul solicită constatarea tratamentelor degradante și își întemeiază acțiunea și pe prevederile art. 3 din ##### care stipulează că „nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante”, însă potrivit practicii #####, susținerile acestuia nu pot fi reținute pentru următoarele considerente:

Astfel, ##### a reținut, cu privire la deținuți, că statele contractante au obligația de a veghea ca oricărui deținut să-i fie asigurate condiții care sunt compatibile cu respectul demnității umane și cu adaptarea unor modalități de executare a pedepsei privative de libertate. Altfel spus acesta să nu fie supus unor tratamente sau situații umilitoare ce ar excede nivelul inevitabil al suferințelor inerente detenției.

De exemplu, uzul forței fizice împotriva unei persoane private de libertate care nu s-a dovedit strict necesar prin raportare la comportamentul acelei persoane constituie tratament degradant.

Mai mult decât atât, cu privire la alocarea unui spațiu suficient pentru fiecare deținut în parte, se constată că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a confirmat că cerința de 3 mp de suprafață sol pentru fiecare persoană privată de libertate (inclusiv spațiul ocupat de mobilier, dar nu cel ocupat de instalațiile sanitare) într-o cameră, trebuie să rămână norma minimă relevantă pentru evaluarea condițiilor de deținere din perspectiva art. 3 din Convenție. Curtea a mai precizat că un spațiu personal mai mic de 3 mp într-o cameră ##### # #####, dar nu incontestabilă prezumție de încălcare a acestei dispoziții. Prezumția în cauză poate fi infirmată prin efectele cumulate ale altor aspecte legate de condițiile de detenție, de natură să compenseze în mod corespunzător lipsa de spațiu personal: în această privință Curtea ia în considerare factori precum durata și amploarea restricției, gradul de libertate de circulație și activitățile desfășurate în afara camerei, precum și caracterul general decent sau nu al condițiilor de detenție în locul respectiv - cauza ##### și alții împotriva României - paragraful 77.

Referitor la condițiile de cazare, se constată că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că în cauzele în care supraaglomerarea nu era atât de mare, încât să constituie de una singură o problemă din perspectiva art. 3, Curtea a reținut că și alte aspecte ale condițiilor de detenție trebuie luate în considerare, aceste aspecte includ posibilitatea de a folosi toaletele în intimitate, aerisirea disponibilă, accesul la lumină naturală și aer natural, calitatea încălzirii și respectarea cerințelor sanitare de bază, astfel cum a precizat Curtea în Hotărârea Mursic, atunci când un deținut dispune în camera sa de un spațiu personal cuprins între 3-4 mp, factorul spațiu rămâne un element important în aprecierea caracterului adecvat sau inadecvat al condițiilor de detenție, prin urmare, în astfel de cauze, ##### a constatat încălcarea art. 3 în cazul în care lipsa spațiului era însoțită de alte condiții materiale de detenție necorespunzătoare, precum lipsa de aerisire și lumină, acces limitat la plimbare în aer liber sau o lipsă totală de intimitate în camere - cauza ##### și alții împotriva României - paragraful 78.

În cauza ##### c. României (2004), ##### a condamnat Statul ##### pentru încălcarea art. 3 referitor la tratamentele degradante, pentru că poliștii au fost cei care l-au agresat primii pe reclamant, fără ca recurgerea la forță să fie cerută de comportamentul acestuia. Cu privire la tratamentele inumane, în cauza ##### c. Regatului Unit (1978), acestea au fost definite pentru prima dată ca fiind acte săvârșite cu intenția

de a cauza suferințe intense victimei și care provoacă victimei leziuni sau suferințe fizice susceptibile să producă puternice dezechilibre psihice, în cauza ##### și Cosans c. Regatului Unit (1982) s-a considerat că este tratament inuman amenințarea reală și serioasă cu tortura, cu condiția ca aceasta să fie adusă la îndeplinire. Același principiu a fost statuat în controversata cauză Gafgen c. Germaniei (2010). Într-o cauză împotriva României, ##### c. României (2003), s-a stabilit că rănile prezentate de o persoană aflată în custodia poliției se prezumă până la proba contrarie, că au fost provocate de agenții autorității. În speță, reclamantul a fost imobilizat prin încătușare în aceeași celulă cu deținuții care l-au agresat, a fost transportat la sute de km distanță câteva zile, ceea ce a dus la suferirea unor traumatisme și nu a beneficiat de examen chirurgical. Mai mult, pe perioada arestului preventiv, reclamantul a fost transferat într-o celulă în care se aflau recidiviști și deținuți condamnați definitiv, iar gardianul nu a intervenit imediat pentru încetarea agresiunii exercitate de aceștia împotriva reclamantului. Acesta este un alt exemplu de tratament inuman. ##### nu există o definiție a torturii în Convenție, ##### a preluat de multe ori o parte a definiției din Convenția ##### pentru prevenirea torturii din 1987 în art. 1 al acesteia se enumeră ca termenul „tortură” desemnează orice act prin care se provoacă unei persoane, cu intenție, o durere sau suferințe puternice, de natură fizică sau psihică, în special cu scopul de a obține, de la această persoană sau de la o persoană terță, informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis sau este bănuită că i-a comis, de a o intimida sau de a face presiune asupra unei terțe persoane, sau pentru orice alt motiv bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere sau suferință sunt provocate de către un agent al autorității publice sau orice altă persoană, care acționează cu titlu oficial, sau la instigarea sau cu consimțământul expres sau tacit al unor asemenea persoane.

Totodată, în cauzele judecate de #####, s-a remarcat faptul că tratamentele aplicate în acest sens nu pot fi cauzate decât intenționat, fiind necesar un anumit nivel de pregătire și de efort pentru acțiunile respective. Scopul aplicării torturii poate fi acela al obținerii de informații, mărturii sau de aplicare a unei pedepse intimidante.

Actus reus se apreciază de la caz la caz, însă în cauzele deduse judecării Curții, tratamentul aplicat și durata sa sunt similare. Exemple în acest sens sunt: spânzurătoarea palestiniană (suspendarea persoanei de mâinile legate la spate, ceea ce conduce la paralizia ambelor mâini cel puțin o perioadă mai lungă de timp) [Aksoy c. Turciei (1996)], violul [##### c. Turciei (1997)], aplicarea unui număr mare de lovituri și a altor forme de tortură [Dikme c. Turciei (2000), Selmouni c. Franței (1999)], combinarea mai multor tehnici violente de interogare: poziția de stres, dezorientarea prin aplicarea cagulei, expunerea la zgomot, privarea de somn, privarea de mâncare și băutură [##### c. Regatului Unit (1978)], întrucât aplicate separat ar constitui tratament inuman, electrocutarea (în mai multe cauze împotriva Turciei, Rusiei și Ucrainei).

Referitor la existența unei fapte ilicite, apelanta arată că reclamantul nu a făcut vreo dovadă din care să rezulte că instituția noastră a acționat cu încălcarea prevederilor legale referitoare la acordarea condițiilor de detenție, de natură să determine atragerea răspunderii civile delictuale a instituției noastre. De altfel, din cererea de chemare în judecată nu rezultă care sunt faptele imputabile Administrației Naționale a Penitenciarelor, reclamantul nementionând prin acțiunea sa care sunt condițiile de detenție necorespunzătoare care le sunt imputate pârâților, fapt reținut și de instanța de fond în considerentele hotărârii atacate.

A învederat instanței că problema supraaglomerării nu este imputabilă Administrației Naționale a Penitenciarelor, deoarece în raport cu prevederile legale în vigoare, cazarea într-o unitate penitenciară a deținuților se realizează în temeiul unor dispoziții legale ce impun această conduită, respectiv încarcerarea în temeiul unei hotărâri judecătorești.

În vederea îndeplinirii unei obligații impuse de lege, față de care nu se permite o acțiune contrară, Administrația Națională a Penitenciarelor este obligată să pună în aplicare hotărârile instanțelor, indiferent de condițiile de cazare existente în unitățile de detenție, prin prisma respectării efectelor legii și a hotărârilor instanțelor de judecată.

În ceea ce privește existența prejudiciului, Înalta ##### de Casație și Justiție a statuat în mod constant în jurisprudența sa că daunele materiale cerute de reclamanti pot fi acordate numai în măsura dovedirii lor, iar cuantificarea prejudiciului moral, ”nesupusă unor criterii legale de determinare, se stabilește, prin apreciere, ca urmare a aplicării de către instanța de judecată a unor criterii referitoare la consecințele negative suferite de cei în cauză, în plan fizic și psihic, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care le-a fost afectată situația familială, profesională și socială...”.

Astfel, judecătorii Înaltei ##### de Casație și Justiție au apreciat (în cuprinsul Deciziei nr. ##### din 20 aprilie 2011 pronunțată în recurs de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei ##### de Casație și Justiție având ca obiect obligarea unei autorități publice la plata de daune morale) că „daunele morale sunt apreciate ca reprezentând atingerea adusă existenței fizice a persoanei, integrității corporale și sănătății, cinstei,

demnității și onoarei, prestigiului profesional, iar pentru acordarea de despăgubiri nu este suficientă stabilirea culpei autorității, ci trebuie dovedite daunele morale suferite. Sub acest aspect, partea care solicită acordarea daunelor morale este obligată să dovedească producerea prejudiciului și legătura de cauzalitate dintre prejudiciu și fapta autorității”.

Or, apelanta a apreciat că în cauza de față, reclamantul nu a făcut în nici un fel dovada prejudiciului suferit, în cauză nefiind administrate nici un fel de probe care să justifice acordarea vreunei sume în compensarea acestui prejudiciu și, cu atât mai puțin, probe care să determine legătura de cauzalitate dintre pretinsa nerespectare a dreptului la asistență medicală, tratament și îngrijiri și prejudiciul suferit.

Cu privire la existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, consideră că nu există un asemenea raport, având în vedere că reclamantul nu a făcut în niciun fel dovada prejudiciului suferit, iar drepturile reclamantului au fost asigurate în acord cu dispozițiile legate în materie.

În consecință, apelanta a considerat că nu poate fi atrasă răspunderea civilă delictuală a Administrației Naționale a Penitenciarelor, având în vedere că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile acesteia, respectiv prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate și vinovăția instituției noastre.

În același context, a arătat că drepturile reclamantului nu au fost încălcate nici din perspectiva reglementărilor interne și nici din perspectiva reglementărilor europene.

A considerat că reclamantul speculează o situație obiectivă, în scopul obținerii unei sume de bani, invocând în acest sens, prevederile Deciziei Civile nr. ##### a Înaltei ##### de Casație și Justiție - Secția Civilă, potrivit căroră: „principiul reparării prejudiciului împiedică, însă, acordarea unor sume nejustificate în raport de întinderea prejudiciului real suferit, instituția răspunderii civile delictuale neputându-se transforma într-un izvor de îmbogățire fără just temei a celor ce se pretind prejudiciați.”

În consecință, a apreciat că cele relatate de reclamant nu pot atrage răspunderea ANP și plata unor daune morale care să îi acopere presupusul ”prejudiciul suferit”, întrucât ANP nu a săvârșit nici o faptă care să atragă răspunderea patrimonială.

Nu în ultimul rând, apelanta a precizat că Administrația Națională a Penitenciarelor este permanent orientată spre evaluarea și identificarea soluțiilor de redimensionare și îmbunătățire a spațiilor existente sau a construirii altora.

A subliniat că la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor au fost întreprinse măsuri permanente pentru creșterea și modernizarea capacității de cazare, diminuarea efectelor generate de fenomenul supraaglomerării, asigurarea condițiilor de cazare și diminuarea plângerilor formulate de deținuți cu privire la condițiile de cazare.

Referitor la cuantumul despăgubirilor acordate pentru prejudiciul moral suferit prin nerespectarea condițiilor minime de detenție, a apreciat că suma stabilită de către prima instanță, respectiv 10.000 lei, este una mult prea mare, chiar exagerată, raportat la perioada de 23 zile, în care reclamantul s-a aflat în custodia Penitenciarului #####.

A subliniat faptul că, între cuantumul despăgubirilor acordate și suferința efectiv produsă, trebuie să existe o proporționalitate, astfel încât repararea prejudiciului să nu se substituie unei îmbogățiri fără justă cauză.

Prin urmare, având în vedere aspectele sus-menționate, înscrisurile anexate la dosarul cauzei, motivele menționate în apel și în întâmpinarea de la fond, a solicitat admiterea cererii de apel, anularea sentinței atacate în sensul admiterii excepției lipsei calității procesuale pasive invocate de instituția apelantă și respingerea pretențiilor față de Administrația Națională a Penitenciarelor, iar pe fondul cauzei respingerea cererii de chemare în judecată.

În drept, apelul a fost întemeiat pe dispozițiile art. 466 și următoarele din Cod procedură civilă, Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse în cursul procesului penal, Codul civil.

În motivarea apelului, apelantul Penitenciarul ##### a arătat că soluția este nelegală și netemeinică, solicitând desființarea hotărârii atacate și, rejudecând cauza, să se respingă acțiunea formulată de intimatul reclamant.

Apelantul a reiterat cererea de chemare în garanție a Statului ##### prin Ministerul Finanțelor Publice, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice ##### - Administrația Județeană a Finanțelor Publice #####, cerere ce a fost respinsă de către instanța de fond în mod netemeinic. A apreciat că a fost formulată cererea menționată în termen legal având în vedere chiar motivarea instanței de la pagina 41 din sentința civilă apelată. A solicitat să se constate că reclamantul și-a precizat cererea introductivă de instanță, respectiv petitul 4 din notele de ședință, la data de 23.09.2019, note prin care a înțeles să solicite de la Penitenciarul ##### despăgubiri pentru condițiile de detenție. Ca și paranteză, acțiunea principală formulată a privit repararea prejudiciilor ca urmare a erorilor judiciare, reparare ce includea și astfel de despăgubiri. Prin precizarea acțiunii, în plus față de petitul principal, reclamantul a înțeles să solicite expres de la Penitenciarul ##### despăgubiri pentru condițiile de detenție. Prin urmare, raportat la data formulării precizării cererii

introdutive de instanță, 23.09.2019, penitenciarul a formulat în mai puțin de 30 de zile (la data de 14.10.2019) și înainte de următorul termen de judecată stabilit la 21.10.2019, cererea de chemare în garanție. Raportat la termenul pentru formularea unei întâmpinări la modul general – 30 de zile – și la situația specială din cauza de față - precizare acțiune la mai bine de 1 an de la introducerea cererii- apelantul consideră că cererea de chemare în garanție este legal formulată. Totodată, solicită să se constate că la termenul de judecată din data de 21.10.2019 cauza a fost suspendată ca urmare a sesizării Curții Constituționale. Faptul că cererea de chemare în garanție nu a mai fost comunicată Statului ##### prin Ministerul Finanțelor Publice, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice ##### - Administrația Județeană a Finanțelor Publice #####, la termenul din 21.10.2019 nu este vina penitenciarului, motiv pentru care apreciază nelegală constatarea ca fiind tardivă cererea în cauză. Pe rolul Curții Constituționale, cererea formulată de către reclamant a stat un an de zile, iar cererea de chemare în garanție a fost transmisă după repunerea pe rol a dosarului. Raportat la cele susmenționate, consideră ca cererea de chemare în garanție este temeinică și legal formulată, motiv pentru care solicită să fie admisă.

Pe cale de excepție, apelantul a reiterat excepția lipsei calității procesual pasive a Penitenciarului #####, față de dispozițiile art. 36 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății, existența sau inexistența drepturilor și a obligațiilor afirmate constituind o chestiune de fond.

Calitatea procesuală pasivă presupune așadar, existența unei identități între persoana pârâtului și cel despre care se pretinde că este obligat în raportul juridic dedus judecății.

A precizat împrejurarea că, reclamantul fiind cel care pornește acțiunea, trebuie să justifice atât calitatea procesuală activă, cât și pe cea pasivă, respectiv îndreptățirea sa de a introduce acțiune împotriva pârâtului prin indicarea obiectului cererii și a motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază pretenția sa, raportul de drept procesual neputându-se lega valabil decât între titularii dreptului ce rezultă din raportul de drept material dedus judecății.

În prezenta cauză, fapta pretins ilicită reclamată s-a produs în mod incontestabil în mediul penitenciar, reclamantul fiind obligat să justifice calitatea procesuală pasivă a tuturor pârâților prin aceea că, în baza dispozițiilor legale, pârâții aveau obligația să îi asigure condiții minime de cazare în calitatea sa de persoană condamnată.

Prin urmare, în sprijinul excepției invocate, solicită să se aibă în vedere Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza ##### împotriva României (cererea nr.39412/19) care a stabilit în sarcina Statului ##### răspunderea pecuniară, excluzând răspunderea Administrației Naționale a Penitenciarelor și a unităților subordonate.

Astfel, ##### reține că, printr-o hotărâre pronunțată de Înalta ##### de Casație și Justiție la 19 februarie 2020, într-o acțiune în răspundere civilă delictuală (decizia nr. ####/2020, în dosarul nr. ####/95/2018), a fost stabilită răspunderea pecuniară a Statului și nu a autorităților subordonate, pentru condițiile inadecvate de detenție, ÎCCJ întemeindu-și soluția pe faptul că problema condițiilor de detenție are un caracter structural, așa cum s-a reținut și în hotărârea- pilot ##### și alții împotriva României, motiv pentru care aceste disfuncționalități sistematice nu pot fi imputate locurilor de detenție, ci Statului, care este răspunzător de politica penală.

În concluzie, pentru considerentele mai sus arătate, a solicitat admiterea excepției lipsei calității procesual pasive a Penitenciarului ##### ca fiind fondată și să se dispună respingerea acțiunii față de acesta ca fiind introdusă împotriva unei persoane fără calitate procesuală.

Pe fondul cauzei, așa cum apelantul a arătat pe tot parcursul cercetării judecătorești la instanța de fond, obiectul principal al cererii introduse de instanță îl reprezintă repararea pagubei morale suferite de către reclamant prin luarea măsurilor privative în mod nelegal, motiv pentru care a înțeles să se judece cu Statul ##### prin Ministerul Finanțelor, iar, în subsidiar reclamantul, prin cererea precizatoare din data de 23.09.2019, a solicitat daunele morale pentru condițiile inumane pe perioada arestului dispus la Penitenciarul #####, pentru doar 23 de zile, suma cerută fiind exagerat de mare raportat la perioada de detenție, respectiv la perioada de carantină.

Pentru obiectul principal al acțiunii, solicităm să se dea eficiență Deciziilor Curții Constituționale în materie, raportat la incidența art. 539 din Codul de procedură penală, și în mod special Deciziei Curții Constituționale nr. 136/03.03.2021 care a reținut răspunderea statului pentru repararea pagubei în cazul privării nelegale de libertate dispuse în cursul procesului penal.

Prin concluziile scrise cu nr. 54514/PCDJ/23.06.2022 a arătat că „...urmare a calității deținute de către acesta înainte de emiterea mandatului, reclamantul a fost considerat persoană vulnerabilă și, în aceeași zi, a fost transferat în camera nr. 62 din cadrul secției E6A, unde mai erau încă două persoane, printre care și subalternul acestuia, domnul #####.”

A solicitat să se constate că reclamantul din speța de față și reclamantul din dosarul nr. #####/63/2018 ce a

obținut sentința civilă nr.###/16.12.2021, au fost implicați în același dosar penal, au avut aceeași apărători și, în fața instanței civile, au solicitat același lucru, respectiv repararea prejudiciilor din erori judiciare. Tribunalul ###, prin sentința civilă nr. ###/16.12.2021, a reținut că „...temeiul juridic al solicitării reclamantului, de acordare a daunelor morale, pentru perioada arestării preventive, îl constituie art. 539 CPP (indicat, de altfel, în mod expres ca temei de drept în acțiunea introductivă), text de lege procesuală penală ce a fost cenzurat de Curtea Constituțională”.

Tot prin sentința civilă nr. ###/16.12.2021 s-a reținut că „în speță, Tribunalul apreciază că privarea nedreaptă de libertate, din data de 12.11.2015 și până la data de 08.01.2016, perioadă în care reclamantul a fost arestat preventiv și, din data de 28.01.2016 și până la data de 19.01.2017, perioadă în care împotriva aceluiași reclamant s-a dispus controlului judiciar cu restrângerea dreptului său la liberă circulație, în sensul că nu a avut dreptul de a părăsi țara, se circumscrie încălcării dreptului la demnitate (art. 72 CCiv), dreptul la propria imagine (art. 73 CCiv) și dreptul la sănătate și integritate fizică și psihică (art. 22 din Constituția României, art. 58 și art. 61 CCiv, precum și art. 3 din #####.” Motiv pentru care instanța a admis acțiunea și a obligat Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice să plătească reclamantului ##### sumă de 500.000 lei, reprezentând daune morale și suma de 20.000 lei, reprezentând daune materiale.

În aceste condiții, apelantul apreciază că instanța de fond, în prezenta cauză, nu a stabilit în mod corect obiectul acțiunii, respectiv repararea prejudiciilor din erori judiciare unde Statul ##### este parte, ci, din eroare a considerat că obiectul acțiunii îl reprezintă pretențiile reclamantului ca urmare a condițiilor de detenție. ##### evident că, urmare a constatării erorilor judiciare, repararea prejudiciului trebuie reparat în integralitate, reparare ce cuprinde inclusiv condițiile de detenție deoarece reclamantul a fost privat pe nedrept de libertate.

Cu privire la daunele solicitate ca urmare a condițiilor din Penitenciarul #####, apelantul a reiterat aspectele privind lipsa calității procesual pasive a Penitenciarului ##### pentru motivele expuse prin excepția invocată anterior, în condițiile în care pârât în prezenta cauză este și Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice.

se va reține incidența art. 539 CPP, obligarea Penitenciarului ##### la daune morale reprezintă o dublă recompensare a reclamantului pentru prejudicii ce nu au fost efectuate din vina penitenciarului.

A considerat că instanța de fond nu a analizat toate apărările formulate de către Penitenciarul ##### începând cu întâmpinarea și terminând cu formularea concluziilor scrise.

Astfel, prin întâmpinarea formulată cu numărul 70274/PCDJ/19.10.2018, apelantul a arătat că „în perioada în care s-a aflat în custodia Penitenciarului #####, petentul nu a transmis judecătorului de supraveghere a privării de libertate sau conducerii unității cereri, sesizări sau plângeri cu privire la condițiile de detenție. Pentru a susține acest lucru atașăm răspunsul primit la solicitarea noastră adresată judecătorului de supraveghere a privării de libertate pentru a ne confirma sau nu acest lucru”.

A considerat că necercetarea acțiunii prin prisma dispozițiilor Legii nr. 254/2013 se circumscrie ipotezei de soluționare a procesului fără a intra în judecata fondului, cu consecința reaprecierii tuturor probatoriilor și a anulării hotărârii instanței de fond.

Astfel, abordarea lacunară de către instanța de fond, respectiv lipsa vreunei analize a dispozițiilor speciale conținute de Legea nr. 254/2013, din perspectiva analizei în ce măsură lipsa oricărei sesizări formulată în perioada arestului preventiv, de către intimatul-reclamant, adresată judecătorului de supraveghere a privării de libertate, poate fundamenta promovarea unei acțiuni ca cea pendinte, sub aspectul fondului pretenției vizând constatarea încălcării unor drepturi pe perioada arestului preventiv.

Concret, a apreciat că intimatul-reclamant nu a înțeles în perioada cât a fost custodiat de Penitenciarul #####, să se adreseze judecătorului de supraveghere a privării de libertate cu o plângere prin care să aducă la cunoștința acestuia aplicarea unor tratamente degradante și inumane, constând în condițiile de cazare în camera de deținere, de asigurare a posibilităților de întreținere a igienei, de programul de efectuare a activităților, alimentație, comportamentul cadrelor.

Chiar dacă absența recurgerii la procedura instituită prin Legea nr. 254/2013 nu constituie un fine de neprimire care să atragă inadmisibilitatea acțiunii, se impune analizarea omiterii acestei etape de către intimatul-reclamant, în perioada executării arestului preventiv, ca și aspect de fond al temeiniciei acțiunii. A precizat că în condițiile în care legiuitorul național a adoptat un act normativ special, punând la dispoziția persoanelor condamnate posibilitatea ca în timpul detenției să sesizeze judecătorul de supraveghere a privării de libertate cu orice nemulțumire referitoare la măsurile privitoare la exercitarea drepturilor prevăzute de actul normativ, este de analizat motivul pentru care reclamantul nu a recurs la această procedură chiar în timpul executării arestului preventiv, parcurgerea acestei proceduri putând crea premisele înlăturării eventualelor încălcări de îndată. Parcurgerea acestei proceduri conferă posibilitatea persoanelor aflate în cursul executării unei pedepse privative de libertate de a beneficia de îndată, chiar în cursul arestului preventiv, de remedierea condițiilor necorespunzătoare, înlăturarea eventualelor încălcări ale drepturilor lor,

cu condiția ca aceste neregularități să fie sesizate judecătorului de supraveghere a privării de libertate cu o plângere prin care să aducă la cunoștința acestuia respectivele nereguli.

Scopul pentru care legiuitorul a pus la dispoziția persoanelor aflate în cursul executării unei pedepse privative de libertate posibilitatea formulării unei atare sesizări este, în mod cert, acela de a asigura acestora posibilitatea ca, în chiar cursul executării pedepsei privative de libertate, să sesizeze orice nereguli, astfel încât să se poată lua măsuri de către administrația penitenciarului în vederea remedierii lor în mod prompt și eficient.

În situația în care reclamantul ar fi apelat la procedura sesizării judecătorului de supraveghere cu o plângere la drepturi, în cele din urmă tot o instanță de judecată (în care s-ar fi putut administra probe pentru dovedirea acestor aspecte) ar fi soluționat definitiv sesizarea referitoare la afirmatele încălcări ale drepturilor sale, iar soluția dată ar fi fost un suficient temei pentru a susține o eventuală cerere de acordare de despăgubiri. Prin Decizia în interesul legii nr. 14/18.09.2017 pronunțată de Î.C.C.J. în dosar nr. #####/1/2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 908/20.11.2017, a fost admis recursul în interesul legii și s-a stabilit că, „în interpretarea dispozițiilor art. 56 din Legea nr. 254/2013, privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, judecătorul de supraveghere a privării de libertate, din cadrul penitenciarului a cărui administrație a dispus măsuri pretins a fi îngrădit exercitarea drepturilor persoanei condamnate, este competent să soluționeze pe fond plângerea formulată, chiar dacă ulterior această persoană a fost transferată definitiv sau temporar”.

În considerentele acestei decizii în interesul legii s-a făcut trimitere la Hotărârea pilot din 25.04.2017 pronunțată în cauza ##### s.a. împotriva României, cu referire la art. 3 din Convenție, prin care s-a statuat că Legea nr. 254/2013, privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, oferind o cale de atac preventivă efectivă în fața judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul penitenciarului a cărui administrație a dispus măsuri pretins a fi îngrădit exercitarea drepturilor persoanei condamnate (paragraful 96 din Hotărârea menționată).

Raportat la cererea reprezentând contravaloarea daunelor morale pentru condițiile inumane pe perioada arestului efectuat la Penitenciarul #####, apelantul solicită să se aibă în vedere că Penitenciarul ##### a pus în aplicare ultima fază a procesului penal, respectiv faza execuțional-penală, motiv pentru care nu există nicio răspundere a acestora cu privire la privarea nelegală de libertate a intimatului-reclamant.

Potrivit art. 2 alin. 4 din Legea nr. 254/2013, „Arestarea preventivă se execută numai în baza mandatului de arestare preventivă, emis potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală.”, iar conform art. 13 din același act normativ, „în cadrul penitenciarelor se pot înființa secții speciale de arestare preventivă, prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.” (n.n. - Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 360/2020).

Astfel, în baza mandatului de arestare preventivă, intimatul-reclamant a fost depus de către organele de poliție la Penitenciarul #####.

Așa cum a menționat în întâmpinarea formulată în prezenta cauză, în perioada în care s-a aflat în custodia Penitenciarului #####, acesta a fost încarcerat în următoarele camere de deținere:

- în ziua de 16.12.2015 a fost cazat în camera nr. 19 din cadrul secției E3B;

- în perioada 16.12.2015 - 08.01.2015 a fost cazat în camera nr. 62 din cadrul secției E6A.

Conform art. 107 alin. 1 și 2 din HG nr. 157/2016, (1) Perioada de carantină și observare se realizează pentru persoanele primite de la organele de poliție sau venite din întreruperea executării pedepsei.

(2) în perioada de carantină și observare se studiază comportamentul și personalitatea deținuților, se efectuează examene medicale, se desfășoară activități de educație sanitară și se evaluează nevoile educaționale, psihologice și sociale, în scopul stabilirii ariilor de intervenție și asistență.”

Raportat la legislația aplicabilă și la cuantumul daunelor morale cuvenite intimatului-reclamant, apelantul solicită ca instanța să rețină în prealabil că, de regulă, acordarea daunelor morale are în principal valoarea unei reparații morale de principiu și, în lipsa unor criterii legale de determinare a cuantumului acestora, trebuie avut în vedere ca despăgubirile morale să nu constituie un motiv de îmbogățire fără justă cauză.

În prezenta cauză, aprecierea cuantumului acestora se face în primul rând raportat la intervalul de timp în care intimatul-reclamant a fost cazat în camere supraaglomerate - context în care apelantul solicită să se constate că perioada petrecută în custodia Penitenciarului ##### a fost de numai 23 de zile.

Astfel, cuantumul daunelor morale chiar dacă se stabilește prin apreciere, trebuie raportat la criterii referitoare la consecințele negative suferite de cel în cauză, în plan fizic și psihic, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării. Toate aceste aspecte trebuiau dovedite în concret, raportat la situația intimatului-reclamant, și nu invocate la modul general; ori, în cauză nu s-au administrat probe din care să rezulte în mod efectiv cum s-au repercutat condițiile de detenție asupra stării de sănătate fizice și psihice a reclamantului, care a fost starea sa de

sănătate înainte de executarea celor 23 de zile de arest preventiv la Penitenciarul ##### și ulterior acestei perioadă, cât timp a fost în arest la domiciliu, dacă există o legătură de cauzalitate între condițiile de detenție și anumite afecțiuni medicale.

Intimatul-reclamant nu a înțeles să conteste aspectele cu privire la măsurile luate de Penitenciarul ##### în vederea asigurării unor condiții optime în ceea ce privește igiena și curățenia, aerisirea, iluminatul, încălzirea adecvată a camerelor, dotarea și echiparea acestora, amenajarea grupului sanitar, prepararea hranei, repararea spațiilor de cazare, și nici nu a propus administrarea de probe noi în vederea combaterii acestor constatări.

Prin urmare, chiar dacă în prezenta cauză, față de dimensiunile camerelor în care a fost custodiat reclamantul și durata încarcerării acestuia (23 de zile), supraaglomerarea din penitenciar nu poate fi considerată ca fiind suficient de gravă încât să constituie în sine o problemă în sensul art. 3 din Convenție, și nu vor putea fi reținute, ca relevante sub acest aspect, și alte elemente referitoare la existența ventilației, accesul la lumină naturală sau aer curat, caracterul adecvat al instalațiilor de încălzire, respectarea normelor sanitare, a căror lipsă ar fi justificat un quantum mai ridicat al prejudiciului.

Condițiile în care intimatul-reclamant a petrecut cele 23 de zile de arest preventiv au fost cele pe care Penitenciarul ##### le-a deținut la acel moment, iar nerespectarea condițiilor de detenție de către penitenciar nu se pot aprecia strict numai sub aspectul camerelor de detenție, nivelul de supraaglomerare nu conduce în mod automat la un tratament inuman sau degradant, așa cum susține reclamantul în sensul încălcării prevederilor ##### și ale articolului 22 din Constituția României. Reclamantul invocă ca și temei al pretențiilor sale prevederile răspunderii civile delictuale, apreciind că sunt întrunite în totalitate condițiile prevăzute de Codul civil.

A apreciat că dispozițiile legale mai sus arătate nu au incidență în prezenta cauză deoarece, pe de o parte, unitățile din cadrul sistemului privativ de libertate, inclusiv arestul, dispune în prezent de o anumită bază materială care oferă persoanelor încarcerate condiții minime pentru desfășurarea traiului zilnic, Penitenciarul ##### neavând nicio culpă referitoare la baza materială pe care o deține, iar, pe de altă parte, reclamantul nu a făcut dovada că nu i-au fost asigurate condițiile minime specifice unui asemenea sistem. Mai mult, în perioada de carantină și observare, s-a studiat comportamentul și personalitatea reclamantului, au fost efectuate examene medicale, a participat la activități de educație sanitară și i s-au evaluat nevoile educaționale, psihologice și sociale, în scopul stabilirii ariilor de intervenție și asistență. Potrivit art. 107 din HG nr. 157/2016, intimatul-reclamant a beneficiat de un program deosebit de complex care i-a permis petrecerea unui timp îndelungat în afara camerei de deținere, participând la mai multe programe educaționale organizate la nivelul penitenciarului cu scopul adaptării la viața carcerală.

Referitor la jurisprudența Curții Europene în materie, aceasta a clarificat că, examinând dacă o pedeapsă sau un tratament este degradant în sensul art. 3 trebuie ținut cont dacă obiectivul este de a umili sau înjosi persoana respectivă și dacă, în funcție de consecințe, a afectat în mod ireversibil personalitatea condamnatului.

Măsurile privative de libertate sunt însoțite de obicei de suferințe și umilire. Cu toate acestea art. 3 ##### impune statului să se asigure că orice acuzat este deținut în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității umane, că modalitățile de executare a pedepsei nu supun persoana în cauză unei suferințe sau unei încercări de o intensitate care să depășească nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și că, ținând seama de cerințele practice din închisoare, sănătatea și confortul deținutului sunt asigurate în mod corespunzător (##### împotriva Poloniei (GC), nr.30.210/96, pct. 92 - 94, ##### 2000-XI).

Tratamentul inuman a fost estimat de ##### ca operând atunci când a fost premeditat aplicat ore în șir și a cauzat fie o vătămare corporală, fie suferințe fizice și psihice profunde persoanei.

În ceea ce privește Penitenciarul #####, a solicitat să se constate că nu se poate reține vinovăția sau intenția de a-l umili sau înjosi pe intimatul-reclamant, în acest sens penitenciarul administrând probe cu privire la preocuparea permanentă pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, iar în ce privește numărul persoanelor custodiate raportat la capacitatea de deținere a unității penitenciare, acestea sunt stabilite la nivel de ANP, acesta fiind de altfel și titularul obligației de a asigura deținuților spațiul minim de cazare precum și reamenajarea spațiilor de deținere (conform art. 2 din Anexa 1 la OMJ nr.1443/C/2010, art. 2 din Anexa la OMJ nr. 27727C/2017).

În cazul în care se apreciază că solicitarea de despăgubiri pentru condițiile de detenție este întemeiată, a solicitat să se constate că nu există o răspundere a Penitenciarului ##### pentru neaplicarea dispozițiilor Ordinului 433/C/2010, în condițiile în care penitenciarul nu a dispus de un buget suficient și respectivul ordin nu se referă la unitățile penitenciare care au fost construite cu mult înainte de intrarea în vigoare a acestuia.

Supraaglomerarea Penitenciarului #####, pentru perioada de numai 23 de zile în care intimatul-reclamant a fost custodiat, este imputată doar Statului #####, iar acordarea unei despăgubiri morale pentru prejudiciul născut din această faptă poate fi dispusă doar în sarcina acestuia, deoarece Statul este cel care stabilește

politica penală. Prin urmare, în ceea ce privește capacitatea de cazare a penitenciarelor și adecvarea acestei capacități la numărul persoanelor deținute ca urmare a punerii în aplicare a unor măsuri legale de arestare preventivă/privare de libertate, sunt chestiuni care excedează competențele prevăzute de lege pentru Administrația Națională a Penitenciarelor și penitenciarele subordonate, inclusiv Penitenciarului ##### în speța de față.

Statul ##### este cel care garantează respectarea drepturilor cetățenilor săi, conform art.1 alin.3 din Constituția României, „(3) ##### este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Ca urmare, în situația în care încălcarea drepturilor unui cetățean, drepturi garantate de Constituție și legi, nu este realizată de către un particular (persoană fizică sau persoană juridică de drept privat) sau de către o instituție/autoritate publică, trebuie angajată răspunderea statului în temeiul fundamentului constituțional citat anterior.

De asemenea, a solicitat să se cenzureze mențiunea Statului ##### prin Ministerul Finanțelor Publice, constând în susținerea că inexistența fondurilor bugetare pentru asigurarea condițiilor minime de cazare a persoanelor private de libertate nu poate fi imputată Statului ##### prin Ministerul Finanțelor Publice, aceasta fiind atributul exclusiv al Ministerului Justiției, respectiv al Administrației Naționale a Penitenciarelor, aceste instituții având obligația de a lua toate măsurile, inclusiv cele bugetare pentru asigurarea condițiilor minime de detenție, în condițiile în care Ministerul Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor și penitenciarele (toate aceste instituții fiind părți ale puterii executive) au atribuții limitate în ceea ce privește bugetul de stat, adoptarea acestuia fiind de competența exclusivă a Parlamentului României care, potrivit art.61 alin. 1 din Constituția României este „organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării. Supraaglomerarea din penitenciare este, deci, o consecință a politicii generale a Statului #####, și nu consecința activității vreuneia dintre instituțiile/autoritățile sale. Pârătul care justifică această calitate în cererea vizând prejudiciul produs ca urmare a supraaglomerării este Statul #####, dispozițiile art. 36 Cod procedură civilă fiind corect aplicate.

Prin acțiunea sa, intimatul-reclamant a pus în discuție răspunderea civilă delictuală ca urmare a neluării de către Penitenciarul ##### a măsurilor ce ar fi fost impuse pentru a-i fi fost asigurate condiții normale de arestare preventivă, pentru cele 23 de zile cât a fost custodiat, apelantul apreciind că aceste aspecte se pot imputa doar Statului #####, pentru că, așa cum a arătat de fiecare dată, supraaglomerarea penitenciarelor este apanajul Statului #####, deoarece este cel care stabilește politica penală și financiară, Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### având doar atribuții de a aplica această politică. În „Raportul special privind condițiile de detenție din penitenciare și centre de rețineră și arestare preventivă, factori determinanți în respectarea demnității umane și a drepturilor persoanelor private de libertate”, finalizat la începutul lunii decembrie 2015 de Instituția Avocatul Poporului, ca urmare a condamnărilor frecvente la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pentru situația necorespunzătoare a condițiilor din penitenciare și aresturi preventive, s-a concluzionat că există lacune privind legislația secundară, precum și o serie de deficiențe în organizarea și funcționarea sistemului penitenciar. ##### acest raport nu are valoare normativă, constatările de fapt pot fi avute în vedere de instanță, în aceeași măsură în care sunt relevante cele dispuse de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, evaluările Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei privind măsurile generale adoptate de autoritățile române ca răspuns la constatările Curții, rapoartele Comitetului european pentru prevenirea torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane (CPT) din cadrul Consiliului Europei, privind condițiile de detenție din #####.

Răspunderea Statului pentru acest tip de prejudiciu rezultă și din faptul că în Hotărârea pilot a ##### în cauza ##### și alții împotriva României din 25 aprilie 2017, ca și în cauza ##### contra României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat existența unei probleme structurale în ceea ce privește suprapopularea din centrele de rețineră și arest preventiv și din unitățile penitenciare din #####, a recomandat măsuri suplimentare din partea autorităților naționale, fie de natură logistică, fie de politică penală, precum și consolidarea, respectiv, introducerea unor remedii de natură preventivă și compensatorie, pentru situațiile în care o persoană se confruntă cu sau a fost expusă la suprapopularea în locurile în care este sau a fost deținută.

Toate aceste măsuri ce se impun a fi luate sunt în primul rând în sarcina Statului, revenind Administrației penitenciarelor un rol secundar, care constă în aplicarea dispozițiilor cu caracter normativ și în gestionarea resurselor financiare care sunt puse la dispoziție în cadrul politicii financiare a Statului #####.

Faptul că prin Ordinul nr. 433/C/2010, invocat de intimatul-reclamant, se stabilesc obligații pentru direcțiile de specialitate din Ministerul Justiției și Administrația Națională a Penitenciarelor nu duce la concluzia că acestea sunt responsabile de modul în care este adoptată politica penală și sunt alocate resursele financiare.

Or, supraaglomerarea în penitenciare presupune că Administrația penitenciarelor și conducerea fiecărui penitenciar în parte nu au suficient spațiu pentru a asigura norma minimă prevăzută de textele legale, de 4 m p. pentru fiecare persoană deținută, ceea ce este echivalent cu lipsa fondurilor, iar asigurarea acestora este în obligația Statului, care stă în judecată prin Ministerul Finanțelor. ##### de subliniat că acest minister a fost chemat în judecată ca reprezentat al statului în procesele civile, iar nu în nume propriu, pentru activități specifice ministerului, astfel că sunt fără relevanță în speță și fără legătură cu obiectul acțiunii referirile la Legea 500/2002, la rolul Ministerului Finanțelor de ordonator de credite, la obligațiile instituțiilor statului în adoptarea bugetului de stat.

Așadar, Ministerului Finanțelor nu i se impută nerespectarea unor eventuale atribuții în asigurarea condițiilor de detenție, astfel de atribuții nefiind, de altfel, reținute de instanțe, deoarece calitate procesuală pasivă în acest sens îi revine Statului #####, pentru culpa în organizarea politicii penale, cu referire la sistemul penitenciar. De aceea, situația penitenciarelor nu poate fi imputată neglijenței ANP-ului și în nici un caz Penitenciarului #####, aceste instituții nefiind susținute corespunzător de bugetul de stat, situație care nu poate avea relevanță asupra încălcării drepturilor unui deținut.

În concluzie, apelantul apreciază că pârâțul Statul ##### a acționat cu vinovăție, în sensul că îi revine responsabilitatea finanțării sistemului pentru a fi organizate corespunzător condițiile de detenție, astfel că pârâțul Statul ##### are calitate procesual pasivă în cauză.

În ceea ce privește antrenarea răspunderii civile delictuale, apelantul solicită să se rețină că fapta ilicită, ca element al răspunderii civile delictuale, este orice faptă prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, sunt cauzate prejudicii dreptului subiectiv aparținând altei persoane. În stabilirea dreptului la despăgubiri, trebuie să se pornească de la prezumția că respectivele condiții de detenție necorespunzătoare i-au cauzat persoanei afectate un prejudiciu moral.

au fost adoptate norme imperative care să protejeze drepturile persoanelor private de libertate, prin art. 1 alin. (1) din O.M.J. nr. 433/2010 fiind prevăzut că: „Spațiile destinate cazării persoanelor private de libertate trebuie să respecte demnitatea umană și să întrunească standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de condițiile climatice și, în special, de suprafață”, nu este suficientă crearea cadrului legislativ.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că Statului îi revine sarcina de a-și organiza sistemul penitenciar de așa natură încât să asigure respectarea demnității deținuților (cauza Ananyev și alții împotriva Rusiei, hot. din 10 ianuarie 2012), respectiva obligație nefiind doar o obligație de mijloace, ci una de rezultat.

Neluarea măsurilor pentru a asigura normele minime obligatorii privind condițiile de cazare constituie o faptă ilicită, așa cum a stabilit ##### în cauza ##### împotriva României, cererea nr. 35972/05, în cauza ##### C. României, cererea 29883/06, hot. din 8.12. 2011, în cauza ##### c. României, cererea ## #####, hot. din 11.01.2011, în cauza #####, cererea nr. 12.152/05, precum și în hotărârea pilot în cauza ##### și alții împotriva României, din 25 aprilie 2017. Dreptul acordat persoanelor deținute prin convenții internaționale la care Statul ##### este parte trebuie fără îndoială respectat în condițiile impuse de aceste convenții și de art. 11 și 20 din Constituția României. Sunt, astfel, incidente dispozițiile art. 3 din #####, care impun statelor părți la Convenție să se asigure că orice prizonier este deținut în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității umane, că modalitățile de executare nu supun persoana în cauză unei suferințe sau unei încercări de o intensitate care să depășească nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și că, ținând seama de cerințele practice din închisoare, sănătatea și confortul prizonierului sunt asigurate în mod corespunzător.

Așadar, fapta ilicită constă în încălcarea cu privire la reclamant, de către Statul #####, a normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate în sensul că în camerele în care s-a aflat cazat nu i s-a asigurat acestuia un spațiu util de 4 mp sau 6 m3 de aer.

Vinovăția Statului ##### rezidă din faptul că acestuia revine responsabilitatea organizării condițiilor de detenție, iar prejudiciul constă în efectul negativ resimțit de reclamant, care a fost nevoit să stea în aceeași cameră cu încă două persoane, existând o legătură de cauzalitate între faptă și prejudiciu.

De asemenea, raportat la perioada arestului preventiv la Penitenciarul ##### (23 de zile cu privire la fenomenul supraaglomerării spațiului de detenție, fenomen suportat de către intimatul-reclamant, consideră că suma acordată de către instanța de fond cu titlu de daune -10.000 lei - este exagerată.

În concluzie, pentru considerentele mai sus arătate, a solicitat admiterea în principiu a cererii de chemare în garanție a Statului ##### și admiterea excepției lipsei calității procesual pasive a Penitenciarului ##### în prezenta cauză, iar pe fondul cauzei respingerea acțiunii ca neîntemeiată în ceea ce privește răspunderea Penitenciarului #####, în condițiile în care cele susținute de către reclamant nu sunt probate în nici un fel. În motivarea apelului, apelantul I.P.J. ##### a arătat că soluția este nelegală și netemeinică, solicitând admiterea apelului, admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive a apelantului, iar pe fondul cauzei,

să se respingă acțiunea reclamantului ##### ca neîntemeiată.

În raport de statuările Deciziei nr. ###/03.03.2021 a Curții Constituționale, singurul obiect de drept răspunzător pentru repararea unui prejudiciu material și moral în cazul unei arestări nedrepte, cum este și cazul în speță, nu poate fi decât Statul ##### prin Ministerul Finanțelor.

Condiționarea dreptului la despăgubiri strict de caracterul nelegal al măsurii privative de libertate este de natură să limiteze sfera de aplicare a dispozițiilor art.52 alin.3 teza I, coroborat cu art.23, alin.1 și art.1, alin.3 din Constituție, în condițiile în care, în temeiul acestor dispoziții constituționale, și soluția de achitare/clasare dată pe fondul acuzației în materie penală angajează răspunderea statului pentru privarea de libertate.

A solicitat instanței de judecată să rețină, să examineze și să se pronunțe cu privire la excepția lipsei calității procesuale pasive a Inspectoratului de Politie #####, având în vedere următoarele considerente:

În orice acțiune în justiție, înainte de a discuta dreptul reclamantului, instanța este obligată să verifice calitatea părților pentru că raportul de drept procesual nu se poate lega valabil decât între titularii dreptului care rezultă din dreptul material dedus judecății.

Prin raportare la obiectul cererii de chemare în judecată - repararea pagubei materiale și morale produse reclamantului prin presupusa eroare judiciară, apelantul solicită să se constate că IPJ ##### nu are calitate procesuală pasivă, întrucât reclamantul a fost încarcerat în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă al I.P.J. ##### în baza încheierii pronunțate de instanță, în conformitate cu dispozițiile legale.

În concluzie, a solicitat să se admită excepția lipsei calității procesuale pasive a instituției apelante și pe cale de consecință, să se dispună scoaterea I.P.J. ##### din cauză.

Referitor la obligarea I.P.J. #####-Centrul de Reținere și Arest Preventiv la plata daunelor daune morale de 5000 lei, a învederat faptul că din verificările efectuate a rezultat că reclamantul nu a adresat plângeri conducerii C.R.A.P. cu privire la condițiile de deținere, sau alte cereri prin care să se plângă de aceste aspecte ori prin care să fi solicitat eventual și acordarea de despăgubiri.

Cu privire la jurisprudența ##### în acest domeniu a învederat faptul că autorităților statale le revine obligația de a lua, în mod preventiv, măsuri de natură practică, necesare asigurării protecției integrității corporale și sănătății persoanelor private de libertate deținute în vederea executării unei pedepse, obligație care este una de mijloace și nu una de rezultat și care nu trebuie interpretată în așa manieră încât să impună statelor o sarcină excesivă.

Normele în materie prevăd interdicția discriminării, respectarea credinței religioase a deținutului, repartizarea în celule a acestora în funcție de sex, vârstă, cazier judiciar, stadiul procedurii penale, de tipul de infracțiune săvârșit și de pericolozitatea infractorului.

În ceea ce privește nivelul minim de gravitate ce trebuie atins de o măsură pretins contrară art.3 din Convenție, aceasta este relativ și dependent de circumstanțele fiecărei cauze în parte, precum durata tratamentului și efectele psihice/psihologice asupra victimei, ținând cont și de vârsta și starea de sănătate a acestuia, iar faptul că standardele acelor locuri de cazare nu satisfac nevoile personale subiective ale unei persoane nu atrag în mod necesar reținerea unei fapte ilicite.

În cazul de față, apelantul a solicitat să se constate faptul că reclamantului i s-au asigurat condiții decente de cazare în sensul în care acesta a beneficiat de iluminat atât natural cât și artificial, de aerisire, de mobilier corespunzător, i s-a asigurat acces permanent la utilități (apă caldă, rece, căldură) asigurate prin centrala proprie a clădirii, iar aceasta a fost supusă periodic sau ori de câte ori se impunea, operațiunilor de dezinsecție/deratizare.

Mai mult, în conformitate cu prevederile art. 1.349 alin.1 din Codul Civil, privind condițiile generale ale răspunderii delictuale, orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane.

Răspunderea civilă pentru fapta proprie este instituită de art. 1357 și urm. Cod civil, care constituie temeiul pentru stabilirea condițiilor generale ale răspunderii civile delictuale: existența unui prejudiciu; existența unei fapte ilicite; existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu; existența vinovăției.

A apreciat că nici una din condițiile stabilite de Codul civil pentru antrenarea răspunderii civile delictuale nu este îndeplinită pentru următoarele considerente:

În ceea ce privește condiția existenței prejudiciului, a solicitat să se constate faptul că reclamantul nu a precizat de unde ar putea rezulta prejudiciul pretins și care este acela, raportat la condițiile concrete de detenție, nefiind adus un minim de argumente și indicii din care să rezulte în ce măsură i-au fost afectate drepturile nepatrimoniale.

Prejudiciul, ca element esențial al răspunderii delictuale, constă în rezultatul, efectul negativ suferit de o persoană, ca urmare a faptei ilicite săvârșite de o altă persoană. Apelantul apreciază, din lecturarea acțiunii formulate, rezultă că prejudiciul nu este sigur, cert (adică să se fi produs și să poată fi dovedit), determinat direct și actual.

Cu toate că prejudiciul moral nu poate fi evaluat în bani, învederează faptul că este la fel de adevărat faptul că despăgubirile pentru repararea prejudiciului moral nu pot fi acordate în mod discreționar, la simpla solicitare a persoanei pretins prejudiciate.

Cu privire la daunele solicitate, a învederat că reclamantul nu face dovada prejudiciului suferit, limitându-se la a solicita o sumă globală, care include cumulat presupusele daune materiale și morale, fără a specifica în mod concret care sunt criteriile de evaluare a acestora, tocmai pentru ca instanța să poată aprecia cu privire la temeinicia celor învederate și întinderea presupusului prejudiciu.

Conform jurisprudenței în materie (Decizia ICCJ nr. 2356/20.04.2011), prejudiciul moral constă în atingerea adusă existenței fizice a persoanei, integrității corporale și sănătății, cinstei, demnității și onoarei, prestigiului profesional, iar pentru acordarea de despăgubiri nu este suficientă culpa autorității, ci trebuie dovedite daunele morale suferite. Sub acest aspect, partea care solicită acordarea daunelor morale este obligată să dovedească producerea prejudiciului și legătura de cauzalitate dintre prejudiciu și fapta autorității.

Despăgubirile bănești acordate pentru daunele morale constau într-o sumă necesară și suficientă pentru a procura persoanei în cauză satisfacții de ordin moral, susceptibile să înlocuiască valoarea de care a fost privată și pentru repunerea ei într-o situație similară celei avute anterior.

De asemenea, s-a statuat că este greu de acceptat teza că daunele morale pot fi acordate „în lipsa oricărui element probator” și „fără nicio motivare”.

Astfel, a arătat că Înalta ##### de Casație și Justiție - Secția Civilă, prin Decizia civilă nr. #####/2000, a statuat că stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu nepatrimonial include o doză de aproximare, dar instanța trebuie să aibă în vedere o serie de criterii, cum ar fi consecințele negative suferite de cel în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială.

Pentru ca instanța să poată aplica aceste criterii, apare însă necesar ca cel ce pretinde daunele morale să producă argumente și indicii din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale ocrotite prin Constituție i-au fost afectate, urmând ca în funcție de aceste argumente să se poată evalua despăgubirile ce urmează să compenseze prejudiciul suferit.

O interpretare contrară ar lăsa câmp nelimitat de acțiune subiectivismului, hazardului și arbitrarului, ceea ce este, desigur, inadmisibil.

Astfel, în absența dovedirii valorilor morale pretins lezate, a unor elemente care să constate în ce măsură au fost acestea, nedovedind nici gravitatea, nici importanța prejudiciului, solicită instanței să respingă capătul de cerere privind acordarea daunelor morale.

Pentru acordarea daunelor morale este nevoie de existența unor elemente probatorii adecvate, de natură să permită instanței găsirea unor criterii de evaluare a întinderii acestora, după dovedirea existenței unui prejudiciu, pentru că procedând astfel ar însemna o apreciere arbitrară și relativă a judecătorului.

S-a statuat că este greu de acceptat teza că daunele morale pot fi acordate ”în lipsa oricărui element probator” și ”fără nici o motivare”. Astfel, chiar Înalta ##### de Casație și Justiție - Secția civilă, prin decizia civilă nr. #####/2000, a apreciat că ”stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu nepatrimonial include o doză de aproximare, dar instanța trebuie să aibă în vedere o serie de criterii cum ar fi consecințele negative suferite de cel în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială”.

Cu privire la existența unei fapte ilicite, apelantul a solicitat instanței să aibă în vedere cu ocazia verificării îndeplinirii acestei condiții a definiției „fapte ilicite” ca fiind „acțiunea/inacțiunea omenească prin care, încălcându-se o normă juridică, se cauzează prejudiciu dreptului subiectiv al unei persoane sau intereselor sale legitime”.

Fapta ilicită poate atrage răspunderea civilă delictuală numai dacă cel care a săvârșit-o a nesocotit dreptul subiectiv ocrotit și recunoscut unei persoane și în același timp încalcă dreptul obiectiv, respectiv normele de drept care aveau rolul să apere dreptul subiectiv și care au fost încălcate. Caracterul ilicit rezultă fie din împrejurarea că fapta este interzisă de lege, fie că nu s-a respectat o anumită obligație impusă de lege, ceea ce apelanta apreciază că nu se aplică în cazul acesteia.

În acest sens apelanta înțelege să invoce prevederile art. 1364 Cod Civil potrivit cărora cel care cauzează un prejudiciu prin chiar exercițiul drepturilor sale nu este obligat să îl repare, cu excepția cazului în care dreptul este exercitat abuziv.

În situația reclamantului sunt aplicabile prevederile Legii nr.254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, care prevede, la art. 108, faptul că în C.R.A.P.-uri se execută reținerea și arestarea preventivă în cursul urmăririi penale, iar în art. 107 se arată faptul că aceste centre se organizează și

funcționează în subordinea M.A.I. și se înființează prin ordin al ministrului afacerilor interne.

Actele normative care reglementau activitatea în Centrele de Reținere și Arestare Preventivă ale M.A.I., în perioada custodierii reclamantului, erau H.G. nr. ##### pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și O.m.a.i. nr.988/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea locurilor de reținere și arest preventiv din unitățile de poliție.

Cu privire la jurisprudența ##### în acest domeniu a învederat faptul că autorităților statale le revine obligația de a lua, în mod preventiv, măsuri de natură practică, necesare asigurării protecției integrității corporale și sănătății persoanelor private de libertate deținute în vederea executării unei pedepse, obligație care este una de mijloace și nu una de rezultat și care nu trebuie interpretată în așa manieră încât să impună statelor o sarcină excesivă.

Normele în materie prevăd interdicția discriminării, respectarea credinței religioase a deținutului, repartizarea în celule a acestora în funcție de sex, vârstă, cazier judiciar, stadiul procedurii penale, de tipul de infracțiune săvârșit și de pericolozitatea infractorului.

În ceea ce privește nivelul minim de gravitate ce trebuie atins de o măsură pretins contrară art.3 din Convenție, apelanta apreciază că aceasta este relativ și dependent de circumstanțele fiecărei cauze în parte, precum durata tratamentului și efectele psihice/psihologice asupra victimei, ținând cont și de vârsta și starea de sănătate a acestuia, iar faptul că standardele acelor locuri de cazare nu satisfac nevoile personale subiective ale unei persoane nu atrag în mod necesar reținerea unei fapte ilicite.

De asemenea, a apreciază că nu se poate reține nici existența legăturii de cauzalitate între prejudiciu și fapta reclamata ca ilicită, întrucât așa cum a menționat anterior, nu există nici prejudiciu dovedit și nici fapta ilicită în sensul angajării răspunderii civile delictuale în temeiul art. 1357 și urm. din Cod civil, având în vedere faptul că în cauză nu s-a dovedit nici fapta ilicită a pârâtei și nici prejudiciul cauzat reclamantului prin aceasta.

În legătură cu condiția existenței vinovăției autorului, a solicitat să se constate că nici această condiție nu este îndeplinită întrucât reclamantul nu a administrat nici o probă în acest sens, ci s-a limitat să enumere anumite condiții de cazare și anumite efecte negative pe care pretinde că le-a resimțit, nedovedite în nici un fel.

de cele susmenționate și ținând seama de prevederile art. 480 alin. 2 C.proc.civ., a solicitat admiterea apelului formulat de Inspectoratul de Poliție al #####, admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive a instituției apelante și pe cale de consecință, să se dispună scoaterea I.P.J.##### din cauză, iar pe fondul cauzei să fie respinsă acțiunea reclamantului #####, ca neîntemeiată.

În drept, au fost invocate prevederile Codului de procedură civilă și ale O.G. 2/2001 cu modificările și completările ulterioare.

Prin apelul formulat de Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție -Direcția Națională Anticorupție împotriva sentinței civile nr. ###/11.07.2022 s-a solicitat admiterea apelului, desființarea parțială a sentinței civile și în rejudecare, reducerea cuantumului despăgubirilor acordate reclamantului ##### cu titlu de daune morale.

După expunerea situației de fapt și a istoricului procesual, în dezvoltarea motivelor de apel, apelantul a apreciat netemeinică soluția privind cuantumului despăgubirilor acordate reclamantului ##### în valoare de 15.000 lei, cu titlu de daune morale pentru condiții necorespunzătoare de detenție.

A arătat că, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele investite cu analiza cererilor de despăgubire întemeiate pe pretinse încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, au obligația de a stabili, în măsura în care constată că prejudiciul pretins de reclamant nu a fost acoperit deja și deci nu mai îndeplinește condiția de a fi actual, o despăgubire rezonabilă, raportat la situația particulară a reclamantului, la efectele cumulate ale condițiilor necorespunzătoare, respectiv la durata deținerii acestuia în condiții inadecvate, luând în considerare reparațiile echitabile acordate de Curtea europeană în cauze similare.

În acest cadru, a apreciat că instanța trebuie să pornească de la principiul potrivit căruia acest tip de despăgubiri trebuie să fie subordonat unei aprecieri rezonabile, pe o bază echitabilă, în acord cu jurisprudența #####, care statuează în echitate atunci când decide cuantumului daunelor acordate cu titlu de reparație morală, în aplicarea art. 41 din #####.

A apreciat că suma acordată reclamantului ##### în cuantum de 15.000 lei, reprezentând daune morale pentru condiții necorespunzătoare de detenție este mult prea mare, având în vedere următoarele considerente:

În cauze soluționate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, instanța de contencios european a acordat sume comparabile pentru perioade mult mai mari de detenție în condiții inumane sau degradante.

Astfel, în cauza ##### contra României, ##### a acordat despăgubiri de 10.000 euro pentru detenția persoanei condamnată definitiv în condiții improprii pentru perioada martie 2002-februarie 2005, condiții ere

au dus și la deteriorarea stării de sănătate a cestuia (prin cazarea sa în aceeași celulă cu fumători și primirea unei diete necorespunzătoare afecțiunilor sale).

În cauza ##### și ații împotriva României au fost acordate despăgubiri de 3000 euro reclamantilor - persoane condamnate definitiv ##### și #####, respectiv de 5000 euro reclamanților - persoane condamnate definitiv Moșmonea și #####.

În cauza Iacov ##### împotriva României au fost acordate persoanei condamnate definitiv despăgubiri de 2500 euro reprezentând daune morale pentru o detenție cuprinsă în perioada aprilie 2012-mai 2015.

Or, în cauza dedusă judecării, reclamantului i-au fost acordate despăgubiri în cuantum de 15.000 lei pentru faptul că în perioada 11.12.-16.12.2015 a fost cazat în Centrul de reținere și arest preventiv din cadrul IPJ ##### în camera de deținere demisol nr.24/demisol, care avea o suprafață de 11,37 mp, fiind prevăzută cu 4 paturi. De asemenea, în custodia Penitenciarului, reclamantul s-a aflat din data de 16.12.2015, dată la care a fost adus în penitenciar, până la data de 08.01.2016, dată la care măsura arestării preventive a fost înlocuită cu măsura arestului la domiciliu, adică o perioadă de 23 de zile.

Analizând perioada pentru care s-au solicitat daunele morale și cuantumul acordat, apreciază că sumele acordate cu titlu de daune morale reclamantului ##### sunt într-un cuantum disproporționat, față de împrejurările de fapt reținute de către instanța de fond, nefiind întemeiate pretențiile reclamantului.

A considerat că stabilirea cuantumului daunelor morale este o operațiune care se circumscrie aspectelor de netemeinicie a hotărârii atacate, astfel că, în apel se poate cenzura modalitatea în care instanța de fond a apreciat în mod eronat că suma de 15.000 lei reprezintă o despăgubire aptă să constituie o satisfacție echitabilă și să asigure un raport rezonabil de proporționalitate cu dauna suferită, instanța apreciind în mod greșit că despăgubirile stabilite asigură o justă compensație a suferințelor pricinuite reclamantului.

Așadar, cuantumul daunelor morale stabilit de către instanța de fond este rezultatul aprecierii acestei instanțe și vizează o chestiune de temeinicie a hotărârii pronunțate, cenzurabilă în prezentul apel.

de toate aceste motive, apelantul a solicitat admiterea apelului, desființarea parțială a sentinței civile nr. ### din data de 11.07.2022 a Tribunalului ##### și în rejudecare, reducerea cuantumului despăgubirilor acordate reclamantului ##### cu titlu de daune morale.

În drept, apelul a fost întemeiat pe prevederile art. 480 alin. (2) Cod procedură civilă.

Apelantul Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție- Structura DNA- Serviciul Teritorial ##### a depus întâmpinare, înregistrată sub nr. 55903/24.11.2022, prin care a solicitat admiterea apelului său, așa cum a fost formulat și respingerea celorlalte apeluri.

Apelantul-reclamant ##### a depus întâmpinare, înregistrată sub nr. 54003/21.11.2022, prin care a solicitat admiterea apelului său, așa cum a fost formulat și respingerea celorlalte apeluri.

Apelantul Ministerul Afacerilor Interne-Centrul de Reținere și Arest Preventiv ##### a depus întâmpinare, înregistrată sub nr. 55565/23.11.2022, prin care a solicitat admiterea apelului său, așa cum a fost formulat și admiterea apelului formulat de Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție- Structura DNA- Serviciul Teritorial #####.

Apelanta Administrația Națională a Penitenciarelor a depus întâmpinare, înregistrată sub nr. 55324/22.11.2022, prin care a solicitat admiterea apelului său, casarea sentinței, în sensul admiterii calității procesuale pasive a Statului ##### și a excepției lipsei calității procesuale pasive a A.N.P. și respingerea cererii reclamantului în contradictoriu cu această instituție deoarece nu are calitate procesuală pasivă în cauză.

Apelantul Penitenciarul de ##### a depus întâmpinare, înregistrată sub nr. 55563/23.11.2022, prin care a solicitat admiterea tuturor apelurilor formulate în cauză.

Intimatul Statul #####, prin Ministerul Finanțelor, prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice #####, a depus întâmpinare, înregistrată sub nr. 55799/24.11.2022, prin care a solicitat respingerea apelului declarat de reclamantul ##### și menținerea sentinței ca fiind legală și temeinică.

Analizând temeinicia și legalitatea sentinței prin prisma motivelor formulate de apelanți, în limitele pev. de art. 477 cod de procedură civilă Curtea reține următoarele:

În fapt reclamantul apelant a fost cercetat penal și trimis în judecată în dosarul ###/P/2015 al DNA Serviciul Teritorial ##### pentru săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu, trafic de influență și luare de mită.

Reclamantul, a fost reținut de la 12.11.2015 și până la 13.11.2015 iar ulterior a fost arestat preventiv din 13.11.2015 și până la 08.01.2016. Din data de 08.01.2016 și până la 28.01.2016 reclamantul a fost arestat la domiciliu pentru ca ulterior din cu privire la acesta să fie dispusă măsura controlului judiciar.

Prin prezenta acțiune acesta a solicitat despăgubiri constând în 1.000.000 lei daune morale pentru restrângerile și privațiunile la care a fost supus, de la Statul ##### prin Ministerul Finanțelor, despăgubiri pentru condițiile de detenție din PMS ##### și din arestul IPJ (supraaglomerare) dar și daune materiale în cuantum de 116630 compusă din 96.630 lei rezultând din imposibilitatea de a se prezenta la concursurile de

promovare desfășurate pe perioada în care a fost cercetat precum și drepturile salariale de care a fost lipsit pe perioada detenției (fila 11).

Apelantul reclamant critică în esență nerespectarea de prima instanță Deciziei nr. ####/2021 a Curții Constituționale, judecătorul fondului restrângând sfera de aplicare a disp. art. 538 cod de procedură penală la cauzele pentru care caracterul abuziv al măsurii privative de libertate a fost constatat de instanța penală.

Analizând considerentele sentinței apelate se constată că tribunalul a respins cererea reclamantului formulată în contradictoriu cu Statul ##### apreciind în esență că nu este îndeplinită o condiție esențială prev. de art. 359 alin 1 de a se fi constatat anterior, în mod explicit caracterul nelegal al măsurilor privative de libertate, apreciind că această interpretare rezultă implicit din considerentele deciziei RIL nr. 15/2917

Prin decizia ##### a Curții Constituționale s-a admis excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că soluția legislativă din cuprinsul art. 539 din Codul de procedură penală care exclude dreptul la repararea pagubei în cazul privării de libertate dispuse în cursul procesului penal soluționat prin clasare, conform art. 16 alin.(1) lit.a)-d) din Codul de procedură penală, sau achitare este neconstituțională. Așadar după publicarea acestei decizii, dispozițiile art. 539 din C. proc. pen. nu mai pot fi supuse aceleiași interpretări ce rezulta din decizia RIL nr. 15/2017, a cărei incidență nu operează în cauză, câtă vreme s-a statuat cu caracter definitiv și obligatoriu că "soluția legislativă din cuprinsul art. 539 din C. proc. pen. care exclude dreptul la repararea pagubei în cazul privării de libertate dispuse în cursul procesului penal soluționat prin clasare, conform art. 16 alin. (1) lit. a) - d) din C. proc. pen., sau achitare este neconstituțională."

Această decizie produce efecte inclusiv pentru instanța de judecată întrucât din considerentele acesteia se desprinde dreptul la despăgubiri ale persoanelor care au fost private de judecată într-o procedură penală finalizată cu o soluție de achitare

În paragraful 44 al deciziei amintite se arată că „Întrucât este inadmisibil ca o persoană achitată să continue să suporte stigmatul privării de libertate la care a fost supusă, fără a i se face o necesară reparație atât materială, cât și morală, condiționarea dreptului la despăgubiri strict de caracterul nelegal al măsurii privative de libertate este de natură să limiteze sfera de aplicare a dispozițiilor art. 52 alin. (3) teza I coroborat cu art. 23 alin. (1) și art. 1 alin. (3) din Constituție în condițiile în care, în temeiul acestor dispoziții constituționale, și soluția de achitare/clasare dată pe fondul acuzației în materie penală angajează răspunderea statului pentru privarea de libertate. „

În cauză, este de observat că reclamantul se găsește chiar în ipoteza avută în vedere în cadrul analizei expuse prin decizia de neconstituționalitate, în sensul că pretinde repararea prejudiciului moral produs prin măsura cu caracter preventiv dispusă în acea cauză, măsură urmată de pronunțarea unor soluții de achitare în temeiul art. 16 alin. (1) lit. a, b, și c C. proc. civ.

Curtea mai reține și că prin decizia nr. # din 16 ianuarie 2023 a ICCJ s-a admis sesizarea formulată de Înalta ##### de Casație și Justiție - Secția I civilă, stabilindu-se că „În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 539 din Codul de procedură penală, față de efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 136 din 3 martie 2021, în ipoteza unei privări de libertate în cursul unui proces penal finalizat prin soluție definitivă de achitare, fără ca nelegalitatea măsurii privative de libertate să fi fost stabilită în conformitate cu Decizia Înaltei ##### de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii nr. 15 din 18 septembrie 2017, soluția de achitare, conform art. 16 alin. (1) lit. a) - d) din Codul de procedură penală, este suficientă prin ea însăși pentru acordarea de despăgubiri persoanei private de libertate și, ulterior, achitate. În acest context, "caracterul injust/nedrept al măsurilor privative de libertate", respectiv "netemeinicia acuzației în materie penală" constituie criterii autonome care dau dreptul persoanei în cauză la repararea pagubei și care extind sfera de aplicare a dispozițiilor art. 539 din Codul de procedură penală."

În raport de considerentele expuse este eronat raționamentul primei instanțe potrivit căruia nu este îndeplinită o condiție esențială prev. de art. 539 alin. 1 cod de procedură penală, respectiv că nu este constatat caracterul nelegal al măsurii privative de libertate.

Constatând așadar ca fiind îndeplinite condițiile art 359 alin. 1 cod de procedură penală, în interpretarea data de ÎCCJ- Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pentru perioada în care reclamantul apelant a fost privat de libertate, curtea urmează să admită apelul formulat de acesta și să oblige pârâtul Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice la despăgubiri pentru repararea prejudiciului moral suferit de reclamant. La stabilirea cuantumului despăgubirilor se va avea în vedere că reclamantul a fost privat de libertate prin măsura arestării preventive dispusă pentru perioada de 56 de zile, în intervalul 13.11.2015-8.01.2016 și prin măsura arestului la domiciliu pentru o perioadă de 20 de zile, în perioada 8.01.2016-28.01.2016. Ulterior, reclamantul a fost supus măsurii controlului judiciar până la data de 19.01.2017. Aceste aspecte rezultă din înscrisurile aflate la dosarul de fond și nu au fost contestate de părți. Prin urmare, se va reține că reclamantului i-a fost afectat dreptul la libertate pentru o perioadă de 76 de zile, prin luarea în calcul a măsurilor arestului preventiv și a arestului la domiciliu.

Considerentele pentru care instanța de apel nu are în calcul perioada de timp cât reclamantul a fost supus

controlului judiciar isi au sorgintea chiar în cuprinsul normei legale avute în vedere de Curtea Constitutionala la pronuntarea deciziei nr ##### , respectiv art 539 C proc pen care reglementeaza dreptul la repararea pagubei exclusiv pentru persoana care a fost privata de libertate , nu si pentru persoana a cărei libertate a fost restrânsa . Textul art 540 C proc. pen. statuează ca si criteriu pentru cuantificarea reparatie durata privarii nelegale de libertate, nu si durata restrangerii acestei valori fundamentale. De altfel, în tot cuprinsul deciziei antereferte consideratiile forului constitutional au ca temeii exclusiv privarea,nu si restrangerea de libertate, Curtea concluzionand că, prin prisma art. 1 alin. (3) și art. 23 alin. (1) din Constituție, privarea de libertate dispusă în cursul procesului penal soluționat prin aplicarea art. 16 alin. (1) lit. a) - d) din Codul de procedură penală generează un prejudiciu persoanei supuse acestei măsuri, ceea ce atrage aplicabilitatea art. 52 alin. (3) teza întâi din Constituție.

Prin urmare, în evaluarea criteriilor instituite de art 540 C proc pen , se va raporta Curtea la durata privarii de libertate pe o perioada de 76 de zile, fara a lua în calcul perioada în care reclamantul s-a aflat sub control judiciar, fiindu-i doar restransa libertatea prin interdictia de a parasi tara.

Din analiza coroborată a probelor administrate, pornind de la constatarea caracterului nedrept al arestării preventive dispuse în cadrul unui proces penal finalizat printr-o soluție de achitare, instanța de apel va avea în vedere la stabilirea cuantumului despăgubirilor durata privării de libertate, dar și măsura privativă la care a fost supus reclamantul întrucât potrivit codului de procedură penală din 2010 (în vigoare de la 01.02.2014) sunt reglementate două modalități ale acestei măsuri preventive și anume arestul la domiciliu și arestul preventiv care presupune introducerea arestatului într-un loc de deținere.

Ambele sunt măsuri privative de libertate întrucât lipsesc persoana arestată de posibilitatea de a se misca liber însă este de necontestat că restricțiile sunt mai mari în situația măsurii arestului care presupune introducerea persoanei arestate într-un loc de deținere comparativ cu măsura arestului la domiciliu. Astfel, persoana arestată la domiciliu nu are un program special, cum este în cazul persoanelor aflate într-un centru de deținere, nu are acelasi restricții cu privire la viața socială, continuând să locuiască cu familia și având posibilitatea de a primi oricând dorește vizitatori.

Curtea mai reține că reclamantul, prin simplul fapt al arestului preventiv si la domiciliu pe o perioada de doua luni si jumătate a fost supus unei traume psihice prin introducerea sa într-un mediu închis, cu obligarea la respectarea unui program, unui anumit regim, incluzând și limitarea contactelor cu familia iar ulterior, după înlocuirea cu arestul la domiciliu prin privarea sa de posibilitatea de a se deplasa conform voinței proprii. Totodată o astfel de măsură are un impact asupra familiei și a modului în care persoana arestată este privită în comunitate chiar dacă după achitare acestuia, s-a stabilit în mod indubitabil caracterul nefondat al acuzațiilor care i-au fost aduse. Reclamantul susține că motivul divorțului de soția sa a fost tocmai arestarea sa însă aceasta susținere nu este confirmată de probele administrate, martorii Piptan ##### și ##### ale căror declarații sunt atasate la filele 150 și 151, relatân că desi reclamantul a divorțat soția sa aceasta nu a crezut niciodată în veridicitatea acuzațiilor aduse soțului său. Unul din martori chiar relatează că cei doi soți au continuat să locuiască împreună. Totodată se mai menționează de martorul ##### că și în acele împrejurări în care reclamantul era arestat, cercul său de apropiați nu și-a schimbat comportamentul față de acesta.

Pentru considerentele expuse și având în vedere soluționarea în echitate a cauzei, care nu trebuie să constituie pentru reclamant un prilej de îmbogățire fără just temeii, instanța de apel apreciaza că suma de 1.000 000 de lei, pretinsă de reclamant cu titlu de daune morale este excesivă și nu se impune a fi acordată în întregime. Potrivit propriei evaluări a daunelor nepatrimoniale suferite de reclamant, în baza celor anterior expuse, prin raportare la jurisprudenta Inaltei ##### de Casatie si Justitie si a Curtii Europene a Drepturilor Omului, Curtea considera ca un quantum de 12 000 de lei al daunelor morale este suficient pentru a acoperi prejudiciul moral suferit de reclamant cauzat de privarea nedreapta de libertate dispusa în procesul penal în care a fost cercetat ca inculpat, finalizat însă cu o soluție de achitare.

Referitor la plata drepturilor salariale în quantum de 20.000 de lei cuvenite reclamantului pe perioada suspendării din funcție și punerii la dispoziție, solicitate prin acțiunea introductivă (apelantul reclamant solicitând la finele motivării apelului admiterea acțiunii așa cum a fost formulată), Curtea reține că potrivit art 27 indice 29 din Legea ##### privind statutul politistului, atunci când s-a dispus clasarea, renunțarea la urmărirea penală, achitarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, precum și în cazul încetării procesului penal, polițistul este repus în funcția deținută și în toate drepturile avute la data punerii la dispoziție sau suspendării, inclusiv de compensare a celor de care a fost privat pe perioada punerii la dispoziție sau suspendării, o astfel de obligație neputând reveni decat angajatorului, iar , pe de alta parte, aceste drepturi salariale de care a fost lipsit reclamantul pe perioada suspendării activității și punerii la dispoziție i-au fost deja achitate, așa cum atesta angajatorul Inspectoratul Teritorial al Poliției de ##### prin adresa nr #####.05.2023.

Nemulțumirea reclamantului în ceea ce privește cuantumul acestor drepturi poate fi valorificată eventual într-

o acțiune îndreptată împotriva angajatorului, în niciun caz împotriva Statului ##### caruia, potrivit art 224 Cod Civil, îi incumbă o răspundere subsidiară răspunderii angajatorului instituție publică.

Apelurile formulate de Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul de ##### vor fi analizate prin considerente comune întrucât în mare parte se invocă aspecte similare, cu particularizarea criticilor care nu sunt comune.

Apelanta pârâtă Administrația Națională a Penitenciarelor, chemată în judecată de reclamant pentru a fi despăgubit moral întrucât a fost deținut în condiții inadecvate, în spații supraaglomerate, critică sentința primei instanțe prin prisma modului de soluționare a excepției lipsei calității sale procesuale pasive și a cuantumului despăgubirilor acordate reclamantului, apreciind că acestea sunt prea mari.

Apelantul-pârât Penitenciarul #####, chemată de asemeni în judecată pentru caracterul inadecvat al condițiilor de detenție, în motivarea apelului critică respingerea cererii de chemare în garanție a Statului ##### prin Ministerul Finanțelor ca tardivă, precum și condițiile răspunderii sale, apreciind că nu are calitate procesuală pasivă în cauză întrucât nu îi este imputabilă supraaglomerarea din penitenciare. De asemeni mai susține și că suma de 10.000 lei este prea mare pentru cele 23 de zile de arest preventiv iar în condițiile reținerii art. 539 cod de proc pen s-ar ajunge la o dublă compensare a reclamantului pentru prejudiciul suferit.

Cu privire la calitatea procesuală pasivă a Penitenciarului ##### și a Penitenciarului ##### (#####) #####) curtea reține că potrivit dispozițiilor articolului 36 din Codul de procedură civilă, calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății.

Acțiunea având ca obiect despăgubiri pentru condițiile de detenție este fundamentată pe o răspundere civilă delictuală ca răspundere de drept comun, conform art. 1349 și art. 1357 Cod civil.

Potrivit art. 1357 alin. (1) Cod civil, „Cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare”, iar art. 1349 Cod civil prevede că: „(1) Orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile sau inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane. (2) Cel care, având discernământ, încalcă această îndatorire răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral. (...)”. Totodată trebuie avute în vedere și prevederile art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și la jurisprudența care interzice tortura, pedepsele sau tratamentele inumane ori degradante și care impun obligații pozitive în sarcina statelor membre.

Curtea Europeană a subliniat în cauza ##### împotriva României că un deținut nu pierde, prin simplul fapt al încarcerării sale, apărarea drepturilor sale garantate prin convenție. Din contră, persoanele aflate în detenție au o poziție vulnerabilă, iar autoritățile au obligația să le apere. În temeiul art. 3, statul trebuie să se asigure că o persoană este deținută în condiții compatibile cu respectarea demnității sale umane, că modul și metoda de executare a măsurii nu o supun la stres sau greutăți care depășesc nivelul inevitabil de suferință inerent în detenție și că, date fiind nevoile practice ale detenției, sănătatea și bunăstarea sa sunt asigurate în mod adecvat (a se vedea Valașinas, citată anterior, pct. 102 și Kudła, citată anterior, pct. 94). Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. 1 din Legea nr. 254/2013, care reglementează atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor, privită ca instituție publică cu personalitate juridică, ce poate sta în judecată în nume propriu, acesteia îi revine coordonarea și controlul activității unităților care se organizează și funcționează în subordinea sa.

În conformitate cu prevederile art. 222 Cod civil, persoana juridică având în subordine o altă persoană juridică nu răspunde pentru neexecutarea obligațiilor acesteia din urmă și nici persoana juridică subordonată nu răspunde pentru persoana juridică față de care este subordonată, dacă prin lege nu se dispune altfel, concluzionând că cele două unități penitenciare chemate în judecată sunt responsabile de producerea prejudiciului moral reclamantului.

Prin urmare se impune examinarea culpei proprii care revine Administrației Naționale a Penitenciarelor sau Penitenciarelor din subordine în îndeplinirea obligațiilor care le revin potrivit legii. Sub acest aspect instanța de fond a analizat în concret condițiile de detenție, cu referire la spațiul alocat reclamantului, criterii în raport de care s-a constatat caracterul necorespunzător al condițiilor de detenție ca urmare a supraaglomerării.

adevărat că statul este răspunzător pentru disfuncționalitățile sistemului judiciar privite ca o consecință a politicii statale în materie penală, acesta urmând să fie obligat alături de ceilalți pârâți, ca urmare a admiterii apelului formulat de reclamant, la despăgubiri pentru condițiile necorespunzătoare din cadrul Penitenciarului ##### și Centrului de reținere și arest preventiv, însă aceasta nu exonerează de răspundere celelalte părți implicate în asigurarea unor condiții de detenție adecvate.

Statul ##### a recunoscut, prin adoptarea art. 551 din Legea nr. 169/2017, ce a modificat Legea nr. 254/2013, compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare, respectiv în oricare centru de detenție din ##### care a avut lipsuri la condițiile impuse de standardele europene.

Pe lângă culpa statului se impune analiza elementelor răspunderii civile delictuale în cazul unității penitenciare și a Administrației Naționale a Penitenciarelor, chemate în judecată prin raportare la deficiențele imputate (supraaglomerarea), ceea ce implica, după caz, o analiză a conduitei acestora față de producerea prejudiciului invocat, cu luarea în considerare a susținerilor și apărărilor menționate, prin prisma raportului juridic dedus judecății.

Culpa penitenciarului sau a Administrației Naționale a Penitenciarelor se analizează în raport cu nivelul de îndeplinire a misiunii lor legale, întrucât le revine obligația de aplicare a dispozițiilor cu caracter normativ privind gestionarea resurselor financiare care sunt puse la dispoziție în cadrul politicii financiare a Statului #####.

Ca atare, din interpretarea sistematică a acestor prevederi legale și pornind de la atribuțiile celor două părți, Administrației Naționale a Penitenciarelor având sarcina de a asigura supravegherea activității unităților din subordine, în categoria cărora se afla și penitenciarele, corelată cu prerogativele acesteia de a coordona și de a verifica modul în care unităților din subordine își exercită atribuțiile legale, reiese că legitimitatea procesuală pasivă aparține și Administrației Naționale a Penitenciarelor, aceasta fiind ținută să răspundă de modul în care reclamantului, în perioada detenției, i s-au recunoscut și respectat drepturile conferite de lege, în raport de calitatea sa de persoană aflată în executarea unei pedepse privative de libertate. La rândul său penitenciarul, ca instituție care supraveghea în mod direct respectarea dispozițiilor legale privind mediul de detenție avea obligația de a semnală și de a solicita remedierea deficiențelor în vederea luării unor măsuri, fapt ce nu s-a dovedit în cauza de față.

În concluzie, culpa Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### rezidă în aceea că au supus persoana arestată unui mediu de detenție în condiții de supraaglomerare, nefacând dovezi în sensul efectuării unor demersuri pentru remedierea situației, prin organele de conducere abilitate, în scopul asigurării de condiții normale potrivit Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate adoptate prin Ordinul Nr. 433/C din 5 februarie 2010, în vigoare în perioada în care reclamantul se afla în stare de arest.

Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul ##### critică sentința primei instanțe și în raport de cuantumul despăgubirilor acordate pentru condițiile din penitenciar.

Această critică a fost formulată și de Direcția Națională Anticorupție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție prin apelul formulat astfel că se va răspunde prin considerente comune. Reclamantul apelant a fost privat de libertate pentru o perioadă de 76 de zile din care 56 de zile, în intervalul 13.11.2015-8.01.2016 prin introducerea sa într-un centru de detenție și pentru o perioadă de 20 de zile arest la domiciliu

Din cele 56 de zile reclamantul a fost expus mediului supraaglomerat din penitenciar pentru o perioadă de 24 de zile iar în Centrul de reținere și arest preventiv din cadrul IPJ pentru o perioadă de 32 de zile. Critica Administrația Națională a Penitenciarelor, Penitenciarul ##### și a Direcției Naționale Anticorupție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție privind cuantumul acordat pentru perioada în care reclamantul a fost plasat în penitenciar sunt fondate, având în vedere durata efectivă a măsurii arestului preventiv cu introducerea reclamantului în penitenciar, precum și împrejurarea că reclamantul a invocat un singur aspect necorespunzător referitor la condițiile de detenție și anume supraaglomerarea.

În consecința suma de 5000 lei este apreciată de curte ca fiind adecvată în vederea reparării prejudiciului moral suferit de reclamant ca urma a deținerii sale în condiții necorespunzătoare (în spații supraaglomerate) pentru o durată de 24 de zile (de la 16.12.2015 până la 08.01.2016). Aceeași sumă a fost acordată de instanța de fond pentru condițiile de detenție din Centru de reținere și arest preventiv, neimpunându-se a fi modificată în raport de perioada în care reclamantul s-a aflat în custodia acestuia precum și de condițiile de supraaglomerare sub 3 m², diferite de cele constatate în cadrul Penitenciarului ##### de sub 2 m².

Susținerea apelantei pârâte Penitenciarul ##### în sensul că prin acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul moral suferit de reclamant ca urmare a condițiilor din penitenciar în situația în care s-ar aprecia că în cauză sunt incidente prevederile art. 359 ar conduce la o dublă despăgubire a reclamantului nu este fondată, cele două forme de răspundere având izvoare distincte, reclamantul fiind îndreptățit să fie despăgubit pentru prejudiciul moral suferit ca urmare a arestării sale în condițiile în care a fost achitat la finalul procedurilor penale dar și pentru condițiile inadecvate din penitenciar, drept recunoscut oricărei persoane private de libertate supusă unor astfel de condiții.

Apelanta Penitenciarul ##### mai critică sentința tribunalului prin prisma respingerii cererii de chemare în garanție a Statului ##### ca tardiv formulată susținând că aceasta a fost formulată în termen, la data de 23.09.2019. Cu privire la această critică se constată că nu este fondată, cererea de chemare în garatei fiind depusă la data de 14.10.2019 (întocmită la 11.10.2019 potrivit propriilor mențiuni) astfel că aceasta a fost depusă în afara termenului prev de art.73 alin. 3 cod de procedură civilă în condițiile în care primul termen de judecată a fost la data de 06.05.2019 iar Penitenciarului de ##### ##### din ##### i s-a pus în

vedere încă de la 28.09.2018, potrivit dovezii de înmânare de la fila 24 vol. I, prin adresa instanței, ca în termen de 25 de zile să depună întâmpinare.

Precizările formulate de reclamant nu conferă pârâtului Penitenciarul ##### un nou termen pentru a-și formula apărări, a depune întâmpinare și a formula o eventuală cerere de chemare în garanție câtă vreme chiar prin acțiunea introductivă reclamantul, la pct. 4, formulase acest petit privind acordarea de despăgubiri pentru condițiile de supraaglomerare din penitenciar. În consecință aceasta critică nu este fondată.

Ministerul Afacerilor Interne-Inspectoratul de Poliție al Județului ##### critică sentința primei instanțe sub aspectul calității sale procesuale cu privire la cererea reclamantului de a fi despăgubit în temeiul art. 539 cod deproc civ, arătând că singurul care poate fi obligat la despăgubiri este Statul #####. Această critică nu are legătura cu soluția primei instanțe, acțiunea reclamantului formulată împotriva acestui pârât vizând și fiind admisă doar pentru prejudiciul suferit ca urmare a deținerii sale în condiții de supraaglomerare.

Mai susține apelantul Ministerul Afacerilor Interne-Inspectoratul de Poliție al Județului ##### că în perioada în care reclamantul s-a aflat în custodia Centrului de Reținer și Arest Preventiv acesta a avut condiții decente de cazare beneficiind de iluminat natural, de aerisire, mobilier corespunzător și i s-a asigurat accesul permanent la utilități. Reclamantul nu a invocat astfel de aspecte ci a invocat supraaglomerarea spațiilor de cazare, cu nerespectarea spațiului minim prevăzută de lege pentru fiecare persoană.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 480 cod de proc civ se va respinge apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne-Inspectoratul de Poliție al Județului #####, împotriva sentinței civile nr. ### de la 11 ##### 2022, pronunțată de Tribunalul #####, Secția I Civilă, în dosarul nr. #####/63/2018, ca nefondat.

Se vor admite apelurile declarate de reclamantul #####, de Direcția Națională Anticorupție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție și de pârâții Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul #####, împotriva sentinței civile nr. ### de la 11 ##### 2022, pronunțată de Tribunalul #####, Secția I Civilă, în dosarul nr. #####/63/2018.

Se va schimba în parte sentința civilă nr. ### de la 11 ##### 2022, pronunțată de Tribunalul #####, Secția I Civilă, în sensul că se va admite în parte acțiunea precizată.

Va fi obligat pârâtul Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice către reclamantul ##### la plata sumei de 12 000 lei reprezentând daune morale.

Se va respinge capătul de cerere având ca obiect obligarea pârâtului Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice la plata de daune materiale constând în drepturi salariale, ca nefondat.

Vor fi obligați în solidar, pârâții Ministerul Afacerilor Interne-Inspectoratul de Poliție al Județului #####-Centrul de Reținer și Arest Preventiv și Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice către reclamantul ##### la plata sumei de 5000 de lei cu titlu de daune morale.

Vor fi obligați în solidar, pârâții Administrația Națională a Penitenciarelor, Penitenciarul ##### și Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice către reclamantul ##### la plata sumei de 5000 de lei cu titlu de daune morale.

Se vor menține dispozițiile sentinței civile nr. ### de la 11 ##### 2022, pronunțată de Tribunalul #####, Secția I Civilă, referitoare la modul de soluționare a excepțiilor invocate de pârâți.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Respinge apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne-Inspectoratul de Poliție al Județului #####, împotriva sentinței civile nr. ### de la 11 ##### 2022, pronunțată de Tribunalul #####, Secția I Civilă, în dosarul nr. #####/63/2018, ca nefondat.

Admite apelurile declarate de reclamantul #####, de Direcția Națională Anticorupție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție și de pârâții Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul #####, împotriva sentinței civile nr. ### de la 11 ##### 2022, pronunțată de Tribunalul #####, Secția I Civilă, în dosarul nr. #####/63/2018.

Schimbă în parte sentința civilă nr. ### de la 11 ##### 2022, pronunțată de Tribunalul #####, Secția I Civilă, în sensul că admite în parte acțiunea precizată.

Obligă pârâtul Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice către reclamantul ##### la plata sumei de 12 000 lei reprezentând daune morale.

Respinge capătul de cerere având ca obiect obligarea pârâtului Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice la plata de daune materiale constând în drepturi salariale, ca nefondat.

Obligă, în solidar, pârâții Ministerul Afacerilor Interne-Inspectoratul de Poliție al Județului #####-Centrul de Reținer și Arest Preventiv și Statul ##### prin Ministerul Finanțelor Publice către reclamantul ##### la plata sumei de 5000 de lei cu titlu de daune morale.

Obligă, în solidar, pârâții Administrația Națională a Penitenciarelor, Penitenciarul ##### și Statul #####

prin Ministerul Finanțelor Publice către reclamantul ##### la plata sumei de 5000 de lei cu titlu de daune morale.

Păstrează dispozițiile sentinței civile nr. ### de la 11 ##### 2022, pronunțată de Tribunalul ####, Secția I Civilă, referitoare la modul de soluționare a excepțiilor invocate de pârâți.

Cu drept de recurs în termen de 30 de zile de la comunicare, la Înalta ##### de Casație și Justiție, recurs ce se va depune la sediul Curții de Apel #####.

Pronunțată în ședința publică de la 30 Mai 2023.

Președinte,

#####

Judecător,

#####

Judecător,

#####

Grefier,

#####

Red. #####/

Tehn. #####

7 ex.Data:30.06.2023

Jud. ####: #####

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO